Møteinnkalling
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Møtedato:	21.10.2026 kl. 10:00
Møtested:	Møterom 1 og 2 i 2. etg., Bispedømmekontoret i Erkebispegården
Arkivsak:	23/03696

Mulige forfall meldes snarest til Oda Holten, OD556@kirken.no.

, 21.10.2026

Jon Fredrik Skauge
Leder

Oda Holten
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Møteinnkalling
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Møtedato:	21.10.2026 kl. 10:00 – 15.00
Møtested:	Møterom 1 og 2 i 2. etg., Bispedømmekontoret i Erkebispegården
Arkivsak:	23/03696

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 90979428 eller e-post OD556@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Åpningsord ved: Ingrid Meslo

Åpen post

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

39/26	23/03696-107	Saksliste Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 21.10.2026

Godkjenning av protokoll

40/26	23/03696-104	Protokoll Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 14.09. - 15.09.2026

Saker til behandling

41/26	17/01945-68	Nasjonaljubileet 2030 - Samspill mellom lokale, regionale og nasjonale initiativ og strukturer *Saksordfører: Randi Sollie Denstad*
42/26	26/02381-1	Første gangs behandling av virksomhetsplan 2027 *Saksordfører: Kjersti Ngozi Furuseth*
43/26	26/02388-1	Oppnevning av valgråd til Kirkevalget 2027 *Saksordfører: Sofie Marcelie Hopshaug-Bakke*
44/26	26/02109-2	Økonomirapport oktober 2026 *Saksordfører: Magne M. Bergslid*

45/26	26/02506-1	Samhandlingsavtale mellom Kirkens Nødhjelp og Nidaros bispedømmeråd *Saksordfører: Thea Bækken Mollan*
46/26	26/02087-3	Høring om vigslingsliturgier *Saksordfører: Kristine Otneim Setran*

Orienterings- og referatsaker

47/26	26/00065-10	Orienterings- og referatsaker 21.10.2026 *Saksordfører: Jon Fredrik Skauge*

14.10.2026

Jon Fredrik Skauge
Leder

Oda Holten
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Møteprotokoll
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Møtedato:	14.09. - 15.09.2026
Møtested:	Scandic Hotell Stiklestad
Arkivsak:	23/03696
Til stede:	Herborg Finnset Jon Fredrik Skauge Randi Sollie Denstad Ingrid Meslo Agnes Sofie Engen Gjeset Sofie Marcelie Hopshaug-Bakke (digitalt, deltok ikke mandag 14.9 og ikke på sak 33/26) Kjersti Ngozi Furuseth Magne Martinus Bergslid Kristine Otneim Setran Bjørn Thomas Åhrén
Møtende varamedlemmer:	Ivar Selmer-Olsen
Forfall:	Thea Bækken Mollan
Andre:	Stiftsdirektør Steinar Skomedal, alle saker. Avdelingsleder Aud Kristin S Aasen, alle saker Kristine Bratseth-Kiplesund, sak 34/26 Vigdis Aa Aakre, sak 34/26 Gunn M Skrove, sak 35/26 Håkon Olaussen, sak 36/26
Protokollfører:	Oda Holten

SAKSLISTE Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

31/26	Saksliste Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09. - 15.09.2026	3

Godkjenning av protokoll

32/26	Protokoll Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 02.06.2026	4

Saker til behandling

33/26	Temadrøfting - prestetjenesten i Nidaros	5
34/26	Høringssvar - Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring	6
35/26	Høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter	17
36/26	Høringssvar - Nye regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke	21
37/26	Regnskapsrapport pr august 2026	26

Orienterings- og referatsaker

38/26	Orienterings- og referatsaker 14.09. - 15.09.2026	27

Scandic Hotell Stiklestad, 02.10.2026

Jon Fredrik Skauge

Oda Holten
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste

31/26 Saksliste Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09. - 15.09.2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	31/26

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

[Lagre vedtak]

Godkjenning av protokoll

32/26 Protokoll Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 02.06.2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	32/26

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Protokollen fra møtet 2. juni er allerede godkjent. Thea Bækken Mollan og Lise Martinussen godkjente per epost. Resten av bispedømmerådet godkjente i First Agenda. Bispedømmerådet bekrefter at protokollen er godkjent.

[Lagre vedtak]

Saker til behandling

33/26 Temadrøfting - prestetjenesten i Nidaros

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	33/26

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet tar saken til orientering.

Møtebehandling i Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09.2026:

Møtebehandling

Prostene Kristine O Setran og Dagfinn Thomassen og biskop Herborg Finnset innledet til samtale.

Forslag til vedtak: Bispedømmerådet takker for den gode samtalen og vil invitere prostene til jevnlige samtaler med rådet.

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Bispedømmerådet takker for den gode samtalen og vil invitere prostene til jevnlige samtaler med rådet.

[Lagre vedtak]

34/26 Høringssvar - Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	34/26

Forslag til vedtak

Høringssvaret sendes inn med endringene som kom fram i møtet.

Møtebehandling i Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09.2026:

Møtebehandling

Samtale: Støtter vedleggets innhold, men legger til at planverket er for langt. Vi ber om at rammeplanene forkortes og forenkles. Høringssvaret vedlegges protokollen.

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Høringssvaret sendes inn med endringene som kom fram i møtet:

Høringsspørsmål rammeplaner og veiledende lister

Felles innledning til rammeplanene

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

☐ Ja ☐ Nei

Fritekst: Sammenhengen mellom rammeplanene og overordnet del, må også samsvare mellom andre planer og verktøy som Den norske kirke har. Vi har skrevet et eget vedlegg om dette.

2. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

☐ Ja ☐ Nei

Fritekst: Rammeplanen, slik den er nå, er altfor omfattende. Det er de veiledende listene som gir hensiktsmessig retning for lokal planlegging. Innledningen for hver av de seks aldersgruppene bør strammes inn. De har stort sett samme oppbygning, og det er bra. Punktene som er nevnt, minner mye om den veiledende lista over praksisformer. Kan dette sammenfattes? (Dermed vil innledningen og de seks rammeplanene bli overflødig).
Listene som er vedlagt, kan hjelpe menighetene til å se sammenheng og kontinuitet, og også kanskje bidra til at det blir en tydeligere beskrivelse av undervisningsaktivitetene. Listene konkretiserer punktene i de tre innholdselementene Bibel, tekst og tolkning, Kirkens kultur og tradisjon, og Kristen tro i praksis.

3. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
Erfaringsmål er et eget avsnitt. Ved nøye lesning ser det ut til at det er de veiledende listene som utgjør disse erfaringsmålene. Her er det ikke sammenheng i ordbruk. Avsnittet må skrives om for at dette skal bli tydelig.
Veiledende lister kan tolkes på mange måter. Hva vil det si å være veiledende?
Er dette noe alle skal gjøre eller er det som «ressurs og inspirasjon» (Veiledende lister, salmer) eller er det kjernetekster som er «anbefalt» (Veiledende lister, bibeltekster). Er «anbefalte» praksisformer ment som forslag eller skal man gjennomføre alt som står?
Det er mye bra som er nevnt i listene, men kanskje noe skal markeres som «må» og noe kun være som idébank? Dette er især aktuelt for konfirmasjonstiden.
Veldig bra at det ikke sies noe om hvilken kompetanse deltakerne skal ha til slutt, og at kirkens læringsfellesskap skal være for alle.

4. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?
X Ja ☐ Nei
Fritekst: Men kanskje litt ambisiøst?
5. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?
☐ Ja X Nei
Fritekst: Formuleringene i andre avsnitt er for svake. «Kan» og «bør» erstattes med «skal». («Lokal plan ~~kan~~ skal bidra til at samiske språk er i bruk også i menigheter som ikke har samisk som hovedspråk» og «Det ~~bør~~ skal tilrettelegges for at alle får møte bibeltekstene på sitt morsmål») Dette går igjen i alle enkeltrammeplanene.
6. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?
X Ja ☐ Nei
Fritekst: Spørsmålet er om de er hensiktsmessige. De krever kunnskap utover det mange ansatte har. F.eks "Hvordan identitet og tro dannes i de ulike aldersgruppene". Det gis noen innspill til dette i innledningen for hver av de seks rammeplanene. For å korte ned teksten, er det kanskje bedre å sette inn en link til der man kan lese om det?
Det er bra at de ulike rammeplanene for hver aldersgruppe - for det meste - har samme oppbygging. Å se progresjon og sammenheng er ikke innlysende. Her er det mulig å hente inspirasjon og se hvordan Svenska kyrkan og den finske kirken har organisert sin undervisning. På svensk «stigen» (stien), med enkle stikkord for hver aldersgruppe. Se Stigen-EVLPlus.

7. Mener høringsinstansen at foresattes og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?
X Ja ☐ Nei
Fritekst: Ja, men dette er også beskrevet i de fire første aldersgruppene i rammeplanene. I tillegg kommer temaet også fram under "Veiledende lister, praksisformer". Kanskje det er nok å nevne det der? Det er der vi trenger å ha det.
8. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.
Fritekst: Få det inn i listene over praksisformer

Veiledende lister- overordnet om kjernetekstene

9. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

X Ja ☐ Nei

Fritekst: En slik samlet oversikt er nyttig, gir sammenheng og gjør de påfølgende sidene overflødige (dvs. sidene der det samme er gjentatt, dvs. der de samme tekstene er lista opp først for 0-5 år, så for 6-12 år....)

Positivt at tekstene er satt opp med både tittel og bibelhenvisning. Bibeltekstene bør være listet opp i rekkefølgen de står i Bibelen.

Sakkeus kan gjerne også fortelles til yngre barn enn 13-19 år.

Savner «Den lille Bibel», Joh 3,16. Den bør i alle fall inn i konfirmanttida.

NB! De ti bud står i 2 Mosebok 20, 1-17 (ikke 2.Mos 19. Må rettes flere steder). Gjennomgående for alle listene:

Når det gjelder «Herrens bønn», «Vår Far» og «Fadervår» så brukes alle disse begrepene om hverandre i de ulike dokumentene som er i høringen. Kanskje velge én formulering?

Rammeplan for 0–5 år

10. Har høringsinstansen overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år?

Fritekst: Jf. Punkt 1. Vi mener at dette ikke vil bli lest, og at det viktigste heller må inn i listene. Dette er en generell betraktning som vil gjelde for alle aldersgruppene.

11. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplanens innledning?

Fritekst: Se punkt 1

12. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

X Ja ☐ Nei

Fritekst:

13. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

X Ja ☐ Nei

Fritekst:

14. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

X Ja ☐ Nei

Fritekst:

15. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

X Ja ☐ Nei

Fritekst:

16. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier?

Fritekst: Nei

17. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

X Ja ☐ Nei

Fritekst:

18. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst: Nei

19. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

X Ja ☐ Nei

Fritekst: Overskriften er «Foresatte, faddere og annen familie». Kanskje denne overskriften bør brukes alle plasser (om en velger å skrive det både i den felles innledningen og de fire første delrammeplanene.)

Veiledende lister 0-5 år

20. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år?
Fritekst: I innledningen bør det stå at menigheten bør prioritere bibelfortellingene i de bøkene de deler ut.
21. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0-5 år?
Fritekst: Nei
22. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?
Fritekst: Nei
23. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst: Bruk de salmene og sangene som er nevnt i de bøkene som er delt ut. Henvise til s.779-787 "For de minste". Det siste står indirekte i den innledende teksten over listene. Erfaring tilsier at den teksten ikke leses, kun listene brukes.
24. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst: Babysang: «Kristne sanger» endres til «sanger som formidler kristen tro», men en bør også ha med «andre barnesanger og sanger fra vår felles kulturarv»
Samarbeid mellom kirke og barnehage: Her må det nevnes konkrete praksisformer, f.eks. Krybbevandring, påskevandring, sangstund i barnehagen, barnehagen på besøk i kirka, samarbeid med barnehager om besøk på institusjoner .....

Rammeplan for 6–12 år

25. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år?
Fritekst: Punkt 1. og 10.
26. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst: Punkt 1.
27. Mener dere at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
28. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
29. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
30. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
31. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier?
☐ Ja X Nei
Fritekst:
32. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
☐ Ja X Nei
Fritekst:
33. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?
☐ Ja X Nei
Fritekst:
34. Er foresattes og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

☐ Ja X Nei
Fritekst:

Veiledende lister-6-12 år
35. Bibeltekster: Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6 12 år?
Fritekst: Se punkt 9.
36. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6-12 år?
Fritekst: Nei
37. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?
Fritekst: Punkt 22
38. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst: Punkt 23
39. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst: Angående Samarbeid mellom kirke og skole: Det er korrekt å henvise til læreplanverket for skolen, men det trenges konkrete eksempler på praksisformer!

Rammeplan for konfirmasjonstiden
40. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden?
Fritekst: Punkt 1. og 10.
41. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst: Konfirmasjonstiden står i en særstilling, og bør i større grad enn de andre aldersgruppene ha tydeligere, forpliktende lister. Dette gjelder både bibeltekster, salmer og praksisformer. Det er ressursmangel mange plasser i Den norske kirke. Likevel er det viktig å få inn konkret hva som skal gjennomføres i konfirmasjonstiden, da dette kanskje er den viktigste fasen i kirkens undervisning. En god konfirmasjonstid har mye å si for kirkens omdømme, og den enkeltes relasjon til kirken videre i livet.
42. Er det innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)?
X JA
Fritekst: Det må være mulig å ta hensyn til lokale forhold og ressurser.
43. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
44. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
45. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier?
Fritekst: Nei
46. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
Fritekst: Nei
47. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?
Fritekst: Nei
48. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster- konfirmasjonstiden

49. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden?
Fritekst: Johannes 3,16 må være med.
50. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden?
Fritekst: Nei
51. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
52. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst: Utvalget må ses som en idebank. Konfirmantene må få erfare ulike musikkuttrykk.
53. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst: Nei

Rammeplan for 13–19 år
54. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år?
Fritekst: Se punkt 1. og 10.
55. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst: Nei
56. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
57. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
58. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?
☐ Ja ☐ Nei
Fritekst: Dette er veldig ressursavhengig, og i de fleste menigheter har man ingen medarbeider som har spesielt ansvar for denne aldersgruppen (spesielt aldersgruppen over konfirmasjonsalder).
59. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
60. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier?
Fritekst: Nei
61. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
Fritekst: Nei
62. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?
Fritekst: Nei
63. Er foresattes og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster - 13-19 år
64. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år?

Fritekst: Punkt 9. Riktig rekkefølge.
65. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13-19 år?
Fritekst: Nei
66. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
67. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst: Nei
68. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst: Skole-kirke-samarbeid må ha anbefalte aktiviteter. Dette gjelder også de andre aldersgruppene, samt barnehage-kirke-samarbeid.

Rammeplan for unge voksne
69. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for unge voksne?
Fritekst: Se punkt 1. og 10.
70. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst: Rammeplanen sier at mange flytter hjemmefra i denne fasen. Må dette tas mer hensyn til? Ulikt hvor mange som bor i menigheten i denne aldersgruppen. Ikke lett å få oversikt over hvem som bor der.
71. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
72. Mener dere at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
73. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
74. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?
Fritekst: Nei
75. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
Fritekst: Nei
76. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?
Fritekst: Hvordan kan menigheter jobbe på tvers/samarbeide om denne aldersgruppen?

Veiledende lister bibeltekster- unge voksne
77. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av tekster for unge voksne?
Fritekst: Nei
78. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne?
Fritekst: Nei
79. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
80. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst: Nei

81. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst: Nei

Rammeplan for voksne
82. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for voksne?
Fritekst: Se punkt 1. og 10.
83. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?
Fritekst: Nei
84. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)". Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.
Fritekst: Se punkt 8.
85. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
86. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
87. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?
☐ Ja ☐ Nei
Fritekst: Ulikt med ressurser i lokale småmenigheter. Svært få som har ressurser til denne aldersgruppen
88. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?
Fritekst: Nei
89. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?
Fritekst: Nei
90. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» for voksne?
Fritekst: Nei
91. Mener dere at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:

Veiledende lister bibeltekster - voksne
92. Har høringsinstansen innspill til tekstutvalget for voksne?
Fritekst: Nei
93. Er det andre innspill til veiledende lister for bibeltekster?
X Ja ☐ Nei
Fritekst:
94. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?
Fritekst: Er det nødvendig med liste for denne aldersgruppen? Er det tilstrekkelig å henvise til salmeboka.
95. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?
Fritekst: Nei

Høringssvar – vedlegg

Nidaros bispedømmeråd takker for muligheten til å komme med komme med høringssvar. Vår viktigste tilbakemelding: Dette er for langt. Nidaros bispedømmeråd viser til vedtak om at planen skal være kort. Vi ber derfor om at rammeplanene forkortes og forenkles.
I tillegg til å svare på de fleste av 95 høringsspørsmålene, vil Nidaros bispedømmeråd uttale dette: Det må være sammenheng i alt det Den norske kirke gjør. Nidaros bispedømmeråd vil derfor peke på disse punktene som vi ikke ser helt tydelig i det som er på høring nå:

1. Hva trenger menighetene, bispedømmene, Dnk sentralt?
2. Hvordan samsvarer overordnet del, rammeplaner og lister med «Kirka vår»?
3. Helhet i alt arbeid i soknet
4. Hva er målet med kirkelig undervisning?

1.Hva trenger menighetene, bispedømmene, Dnk sentralt?
På generelt grunnlag, og som innspill til hvordan rammeplan med lister skal være, mener Nidaros bispedømmeråd det er viktig å se dette fra hvert enkelt sokns ståsted. Hva trenger hvert enkelt sokn? Hvordan skal overordnet del, rammeplaner og lister brukes? Hva forventes av soknet? Hva trenger Den norske kirke sentralt å formidle til hvert enkelt sokn? Hva trenger bispedømmerådene?
Nidaros bispedømmeråd har vært i kontakt med flere ansatte i ulike sokn. Mange ga opp å svare på høringa. Hovedinnvendingen er at det er vanskelig å få oversikt, det er for mye. Innledningen til rammeplanene og innledningen i hver av de seks rammeplanene er altfor lange. Bare rammeplanen uten lister er på 26 sider. Listene totalt er på 29 sider. Dette er i tillegg til «Plan for kirkelig undervisning og læring - overordnet del» på 74 sider (der ca. halvparten er illustrasjoner). Totalt gir dette en plan for kirkelig undervisning og læring på vel 90 sider tekst. Hvor mange sider skal leses totalt av menighetsråd og ansatte når de i tillegg skal forholde seg til plan for diakoni, kirkemusikk ….
Overordnet del er lettlest, men sier lite om hva Den norske kirke krever av innholdet i kirkelig undervisning og gir lite konkret hjelp til hvordan gjennomføre kirkelig undervisning lokalt. Rammeplan med lister skal hjelpe med det.
Overordnet del er vedtatt, den kan ikke kortes ned. Når det gjelder rammeplan og lister, tror Nidaros bispedømmeråd at det er listene som vil bli brukt. Her er konkret hjelp til hver enkelt menighet i å få tips til egne lokale aktiviteter.
Mye av innholdet som er skrevet i rammeplanen, passer bedre i en overordnet del (og noe er delvis gjentakelser av dette dokumentet). For å korte ned, anbefaler Nidaros bispedømmeråd:
a) Omarbeide rammeplan og lister slik at «Bibel tekst og tolkning», «Kirkens kultur og tradisjon» og «Kristen tro i praksis» innlemmes i listene.
b) Det skrives en KORT felles innledning før rammeplanens lister (som da utgjør rammeplanen). Alle beskrivelser av aldersgruppene kan for eksempel legges i ressursbanken.

2. Hvordan samsvarer overordnet del, rammeplan og lister med «Kirka vår»?
Det er viktig at plan, innledning og lister kommuniserer med det verktøyet alle menigheter i Den norske kirke er pålagt å bruke, det vil si «Kirka vår». Det er ikke

samsvar med hvordan «Kirka vår» er tenkt brukt «på enkleste vis» og hva rammeplanen som er til høring nå krever.
Da verktøyet «Kirka vår» ble lansert, ble det lagt vekt på at «Kirka vår» skulle bidra til at hvert enkelt sokn skulle få oversikt og se sammenheng. Dette er også nevnt i overordnet del, blant annet «Verktøyet Kirka vår samler menighetens aktiviteter på ett sted og gjør det mulig å se disse i sammenheng …» (s 62 i Plan for kirkelig undervisning og læring – Overordnet del.) Menighetene kunne selv velge hvor mye de ville bruke verktøyet, - samtidig som menighetsråd og ansatte absolutt ble (og blir!) oppmuntret til å bruke verktøyet mye mer.
Gamle trosopplæringstiltak ble automatisk overført som aktiviteter med kategorien «Kirkelig undervisning».
Med ny økonomiforvaltning ble det klart at alle menigheter må bruke «Kirka vår» til å planlegge og evaluere aktiviteter som det mottas statlige midler for. Menighetens plan er ei liste over alle aktivitetene. Ikke noe mer kreves. Det er heller ikke krav om å fylle ut mer enn navn, kategori og alder på aktiviteten. Videre beskrivelse er valgfritt.
I de første avsnittene av «Felles innledning til rammeplanene», er det to ganger nevnt utforming av / utforme og videreutvikle aktiviteter i sin «lokale plan(er)», og deretter vist til «De lokale planene». Hva betyr det? Et sentralt spørsmål som ikke er avklart, er: Hva menes med og hva kreves av en lokal plan? Er det ment et eget dokument, eller er det kun å legge inn aktivitetene, slik det til nå er kommunisert med menighetene?
For de fleste sokn vil det bli et altfor omfattende arbeid å lage seks ulike planer kun for kirkelig undervisning. Da vil det, igjen, bli brukt altfor mye tid på papirarbeid i stedet for utøvende arbeid, slik vi så det i trosopplæringsreformen. Det må være valgfritt om man ønsker å bruke verktøyet så detaljert.
Når det er sagt: grunnlagsarbeid er viktig, det er viktig å beskrive aktivitetene i planverktøyet i «Kirka vår», MEN det er ikke alle sokn som har kapasitet til å arbeide så systematisk – ennå. Derfor må ikke rammeplanen la det være en forutsetning. Samtidig som det absolutt må oppmuntres til at det skal gjøres. Og har soknet en egen plan for Kirkelig undervisning og læring, KAN den (men må ikke) legges som et vedlegg i «Kirka vår» (under «beskrivelse av menigheten»).

Med bakgrunn i dette mener Nidaros bispedømmeråd at den felles innledningen til rammeplanene bør skrives om slik at det ikke oppstår misforståelser om hva som menes med lokal plan. For eksempel slik: Endringer er markert med overstrykninger og rødt:

> **Felles innledning til rammeplanene**
> Rammeplanene for kirkelig undervisning og læring forholder seg til Plan for kirkelig undervisning og læring – Overordnet del (PFKUL-OD), og har som funksjon å konkretisere innholdet og gi retning for utforming av ~~lokale planer~~ aktiviteter for forskjellige aldersgrupper (PFKULOD, s. 13).
> Rammeplanene presenterer prinsipper for aktivitetstilbudet for hver aldersgruppe, som menigheten skal bruke som retningsgivende i arbeidet med å utforme og videreutvikle aktiviteter ~~i sin lokale plan~~ for kirkelig undervisning og læring. De konkretiserer punkter i de tre innholdselementene Bibel, tekst og tolkning, Kirkens kultur og tradisjon, og Kristen tro i praksis.
> ~~De lokale planene~~ Aktivitetene skal sikre ~~at det er en~~ kontinuitet mellom de ulike aldersgruppene. Alle skal få kjennskap og kunnskap til kirken de tilhører, inkludert kirkens tradisjon og historie.

3.Helhet i alt arbeid i soknet
Verktøyet «Kirka vår» er ment å gi en oversikt over all aktivitet i soknet, få se helhet, og bidra til samarbeid på tvers. Det er ønskelig at dette også gjenspeiler seg i Plan for kirkelig undervisning og læring, især i skjæringspunktet fra undervisning til diakoni og kirkemusikk. Rett nok er det i rammeplanen f.eks. nevnt for 6-12 år «gi deltakerne diakonale utfordringer som de må løse i samarbeid med familie og faddere.» For 13-19 år og Unge voksne er det nevnt «..diakonale prosjekter…». Anbefalte praksisformer sier at konfirmantene skal delta på Fasteaksjonen. Det er nevnt Orgelskole og Konserter for /med barn for 6-12 år og Kor- og musikkgrupper for voksne. Dette er bra! Men hvordan kan planen for Kirkelig undervisning og læring være mer konkret med hensyn på samarbeid på tvers, invitere soknet til å se helhet i det arbeidet de gjør?
Når vi ønsker at soknene skal tenke helhet, må det også tenkes helhet i det som kommer fra Den norske kirke sentralt.

4.Hva er målet med kirkelig undervisning?
I innledningen til rammeplanen er det en overskrift «Erfaringsmål». Flott at det presiseres at det ikke er sagt noe om hvilken kompetanse deltakerne skal ha til slutt, og at vi alle er i et læringsfellesskap! En svakhet er at ordet «mål» ikke nevnes videre i tekstene. Ved nøyere lesning kan det se ut som det menes at listene, især de med praksisformer, utdyper erfaringsmålene. Og at punktene som starter med «For at barna / ungdommen… skal lære om ….., kan kirken invitere dem til å…..» i de ulike «underrammeplanene» også nevner det som er ment som erfaringsmål.
Nidaros bispedømmeråd ønsker at om en ønsker «mål», så må det kommuniseres tydeligere, og især gjelder det å si hva som SKAL være med (gjelder særlig for konfirmanttida) og hva som er anbefalt. Eller hva som er ment som en ressurs eller til inspirasjon, altså aktiviteter som hører hjemme i et læringsfellesskap. Dette er uklart, jfr. overskrifter og innledningen i listene, samtidig som det i de ulike rammeplanene hele tiden brukes «….kan invitere dem til å….» (også konfirmanttiden)

[Lagre vedtak]

35/26 Høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	35/26

Forslag til vedtak

Nidaros bispedømmeråd støtter Saemien Åålmegeraeries vurderinger og ber administrasjonen svare på høringen med bakgrunn i saksorienteringen, og i samarbeid med Saemien Åålmegeraerie og Saemien Åålmeges administrasjon.

Møtebehandling i Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09.2026:

Møtebehandling

Bispedømmerådet vil beklage at saken ikke er sendt til SÅR som høringsinstans. Bispedømmerådet vil påpeke at SÅR må være eget høringsorgan. Ikke minst når det foreslås endringer i regelverket for samisk menighet i sørsamisk området

Votering

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Bispedømmerådet vil beklage at saken ikke er sendt til SÅR som høringsinstans. Bispedømmerådet vil påpeke at SÅR må være eget høringsorgan når det foreslås endringer i regelverket for samisk menighet i sørsamisk området

Nidaros bispedømmeråd støtter Saemien Åålmegeraeries vurderinger slik de fremkom i sakspapiret og ber administrasjonen svare på høringen med bakgrunn i saksorienteringen, og i samarbeid med Saemien Åålmegeraerie og Saemien Åålmeges administrasjon.

Her følger kopi av høringssvaret:

Hvilken type høringsinstans svarer du som?
Menighetsråd
Menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
Fellesråd
X Bispedømmeråd
Biskop

Utdanningsinstitusjon
Fagforening
Organisasjon
Privatperson
Annet

2.Navn
Vennligst oppgi navnet på rådet, organisasjonen eller privatpersonen som svarer.
Nidaros bispedømmeråd, Den norske kirke

3.Kontaktperson (hvis innsender er råd eller organisasjon)
Vennligst oppgi navn på kontaktperson dersom innsender er et råd eller en organisasjon.
Gunn Mogseth Skrove, rådgiver

4.Hvilket bispedømme tilhører du?
Agder og Telemark
Bjørgvin
Borg
Hamar
Møre
X Nidaros
Nord-Hålogaland
Oslo
Stavanger
Sør-Hålogaland
Tunsberg
Ingen bispedømmetilknytning
5.Har du/dere kommentarer til helheten i forslaget?
Nidaros bispedømmeråd vil sterkt beklage at saken ikke er sendt til Saemien Åålmegeraerie (SÅR) som høringsinstans. Bispedømmerådet vil påpeke at SÅR skal være eget høringsorgan når det foreslås endringer i regelverket for samisk menighet i sørsamisk området.

Videre mener bispedømmerådet at Saemien Åålmege og Saemien Åålmegeraerie skal konsulteres i forkant av saker som har betydning for organisasjonsform, regelverk og styringsgrunnlag. Dette følger av prinsippet om medvirkning og urfolks rett til konsultasjon i saker som berører egne interesser. Bispedømmerådet viser i denne forbindelse til Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, som understreker betydningen av samisk medbestemmelse og deltakelse i beslutningsprosesser som får konsekvenser for samiske samfunn og institusjoner. I denne konkrete saken kunne SÅ/SÅR bidratt med konstruktive innspill i forkant av høringsutsendingen.

Nidaros bispedømmeråd stiller forslag om at det vurderes om reglene også skal forelegges på sørsamisk og lule- og pitesamisk.

Organisasjonsform:
Saemien Åålmegeraerie (SÅR) tydeliggjør at det er viktig at Saemien Åålmege (SÅ) er organisert under Nidaros bispedømmeråd (NBDR) og er en del av rettssubjektet

Den norske kirke. En vanlig menighet har støtte i fellesråd og er finansiert gjennom fellesrådets økonomi, men dette gjelder ikke Saemien Åålmege. Staben i menigheten er tydelige på at SÅ har hatt stor nytte av støttefunksjoner knyttet til lønn og personal, og generell gjensidig rådgiving, slik som tilknytningen til Nidaros bispedømmeråd og Nidaros biskop har fungert til nå. SÅR/SÅ er tilsvarende en ressurs for NBDR i saker som gjelder sørsamisk kirkeliv og samiske saker generelt. Dersom lule- og pitesamisk menighet ønsker en annen organisasjonsform, vil ikke Saemien Åålmegeraerie motsette seg det. Nidaros bispedømmeråd støtter Saemien Åålmegeraerie i dette.

6.Kommentar til § 1: Formål

Saemien Åålmegeraerie mener det ikke er nødvendig med «fullstendig» betegnelse på samisk for kategorialmenighetene. Det samiske navnet, skrevet på det samiske språket det hører hjemme i, viser tydelig hvilken menighet det gjelder. «Saemien åålmege åarjelsaemien gïeledajvesne» er derfor en unødvendig beskrivelse. Dette er i tråd med et vedtak fra Åarjelhsaemien Gærhkoejielemen Moenehtse (ÅGM), utvalg for sørsamisk kirkeliv i 2009 (31/09), som ble videreført gjennom et vedtak i SÅR i 2014, med et tillegg om endring av skrivemåte. Her tydeliggjøres at det skal brukes stor bokstav i begge ordene – Saemien Åålmege, med SÅ som forkortelse. Tilsvarende for menighetsrådet er offisielt navn Saemien Åålmegeraerie med SÅR som offisiell forkortelse. Begrunnelsen er at samisk rettskrivning må gjelde for samiske navn i sørsamisk område. Vi noterer oss at Kirkerådet har innhentet råd om normer i samisk fra Sámi Giellagáldu, som skal behandle saken og komme tilbake med et endelig svar. Nidaros bispedømmeråd støtter SÅRs vurdering.

7.Kommentar til § 2: Menighetsråd

Navnet på menighetsrådet må følge samme rettskrivning for navnet som i §1.

8.Kommentar til § 3: Kirkelig betjening

Saemien Åålmege har i dag 4 heltidsstillinger: prest, diakoniarbeider, menighetspedagog og daglig leder.

Sør-, lule- og pitesamiske språk har få språkbrukere, og det er ikke mange som behersker språkene fullt ut. Dette medfører at det er stor konkurranse for å rekruttere språksterke ressurspersoner til disse stillingene. Det er derfor nødvendig at det kan tilbys 100% stillinger. Det vil også gjelde kirkemusikerstillinger hvis man skal kunne rekruttere kandidater med relevant kirkemusikalsk, kulturell og språklig kompetanse.

9.Kommentar til § 4: Tilsyn

Kirkerådets vurdering støttes. Det har fungert godt at Nidaros biskop har hatt tilsyn for Saemien Åålmege.

10.Kommentar til § 5: Medlemsregister

Ingen kommentarer.

11.Kommentar til § 6: Medlemskap og stemmerett

Ingen kommentarer.

12.Kommentar til § 7: Valg og sammensetning av menighetsråd

NBDR støtter SÅR i at formuleringen «Flertallet i menighetsrådet skal være samer som kan skrives inn i samemanntallet, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 2-6.» fra dagens regler for ordning for Saemien Åålmege skal beholdes i de nye reglene for samiske kategorialmenigheter.

13.Kommentar til § 8: Formene for menighetsrådets virksomhet

Ingen kommentarer.

14.Kommentar til § 9: Menighetsrådets oppgaver

Ingen kommentarer.

15.Kommentar til § 10: Menighetsmøtet
Ingen kommentarer.

16.Kommentar til § 11: Tilsetting og arbeidsgiveransvar
Forslaget støttes da det styrker Saemien Åålmeges medbestemmelse i tilsettingssaker.
17.Kommentar til § 12: Mindre endringer
Ny regel støttes, men det må garanteres at samisk medvirkning sikres, og at forslag til endringer forelegges menighetsrådet før endelig vedtak i Kirkerådet.
18.Kommentar til § 13: Ikrafttredelse
Merknad/korrektur i siste setning. Riktig formulering bør være: Fra samme tid oppheves regler av 11. april 2024, om ordning for Saemien Åålmege.

[Lagre vedtak]

36/26 Høringssvar - Nye regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	36/26

Forslag til vedtak

Nidaros bispedømmeråd vedtar vedlagte forslag til høringssvar med de endringer som fremkom i møtet.

Møtebehandling i Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09.2026:

Møtebehandling

Votering

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Nidaros bispedømmeråd vedtar vedlagte forslag til høringssvar med de endringer som fremkom i møtet. Svarene er imidlertid identiske med sakspapirene bortsatt for noen presiseringer (referanser) som ble forespurt på bispedømmerådsmøte, under høringssvar nummer 5.

Fullstendig, revidert svar er:

Innledning og noen overordnede betraktninger:

Kirkemøtet (KM11/26 *Den norske kirkes forhold til det offentligrettslige regelverket*) har gitt kirkerådet i oppdrag å komme med «forslag til regler om saksbehandling og åpenhet som skal avløse forvaltningslovens og offentliglovens anvendelse i kirkelige organer. Forslaget er presentert i vedlagte høringsnotat. Forslaget imøtekommer langt på vei dette behovet, og viderefører sentrale prinsipper om habilitet, kontradiksjon, begrunnelse, taushetsplikt, innsyn og forsvarlig saksbehandling.

Bispedømmerådet merker seg imidlertid komiteens merknad nr 5, som åpner for en henvisningsteknikk opp mot offentlig regelverk, og leser det som en mild reservasjon mot oppdraget, kanskje med henblikk på noen av innvendingene vi kommer tilbake til vårt høringssvar. Bispedømmerådet ser en risiko ved at Den norske kirke frikobler

seg fra den løpende rettsutviklingen på området. Et eget regelverk kan styrke kirkelig selvstyre og gjøre reglene lettere tilgjengelige. Rettssikkerhet avhenger imidlertid ikke bare av lovteksten, men også av forarbeider, domstols- og ombudspraksis, juridisk teori og løpende lovendringer. Denne utviklingen vil ikke automatisk bli fanget opp av et selvstendig kirkelig regelverk.

Forvaltningslovens regler kan være omfattende og til dels rigide, men de beskytter også den enkelte i møte med en organisatorisk sterkere part. Forenkling bør derfor ikke føre til at etablerte rettssikkerhetsgarantier faller bort eller blir utydelige.

Høringsspørsmålene:
Høringens følgebrev angir høringsfrist til 25. september 2026. Høringessvarene skal settes inn i digitalt skjema som ikke er vedlagt her, men høringsspørsmålene som skal leveres inn angis i det følgende:

1. Andre temaer eller områder som bør reguleres
Det bør tas inn en ordning for periodisk gjennomgang og harmonisering av regelverket mot utviklingen i forvaltningsloven, offentleglova, personvernregelverket og relevant praksis.
Dette kan gjennomføres ved for eksempel særskilt vurdering etter at det er innført vesentlige lovendringer eller prinsipielle avgjørelser.

En slik ordning vil balansere hensynet til kirkelig selvstyre mot behovet for rettslig oppdatering og harmonisering.

2. Regler som er unødvendige eller allerede ivaretatt
Bispedømmerådet har ikke identifisert bestemmelser som klart bør utgå. Det er en fordel at grunnleggende regler samles i ett regelverk.

Samtidig bør alle regler som allerede følger direkte av lov, særlig personvernregelverket, ikke gjengis slik at det skaper tvil om hva som er gjeldende lov, og hva som er internt kirkelig regelverk. Henvisninger bør være presise og ledsages av veiledning.

3. Behov for mer detaljerte eller presise regler
Enkelte bestemmelser kan presiseres:

- **«Individuell avgjørelse»** bør avgrenses klarere. Det må være forutsigbart hvilke avgjørelser som utløser krav til utredning, kontradiksjon, skriftlighet, begrunnelse og partsinnsyn.
- **Saksbehandlingstid** er ikke tilstrekkelig regulert. Det bør fastsettes at saker og innsynskrav skal behandles uten ugrunnet opphold, samt en plikt til foreløpig svar ved forsinkelse. Rask behandling er særlig viktig i innsynssaker, fordi innsyn ellers kan miste sin aktualitet. Sivilombudets praksis viser at tidskravet er en sentral del av en reell innsynsrett.
- **Innsynsrettens omfang** bør presiseres når det gjelder elektroniske kopier, sammenstillinger fra databaser og innsyn i ulike formater. Offentleglova og

tilhørende praksis gir i dag rettigheter på disse områdene som ikke kommer tydelig frem i forslaget. **klage**

- **Unntaket for dokumenter utvekslet mellom kirkelige organer** i § 6-9 første ledd bokstav b kan få et svært vidt anvendelsesområde. Bestemmelsen bør kanskje avgrenses, slik at organisatorisk samhandling ikke i seg selv gjør dokumenter interne. Unntak bør bare kunne gjøres når det foreligger et konkret og dokumentert behov.
- Det kan være behov for regler om **virkningen av saksbehandlingsfeil og ugyldighet**. Når det ikke er lagt opp til generell klageadgang, blir det særlig viktig å avklare hvilke konsekvenser brudd på reglene skal få.

4. Endringer for å ivareta medlemmer og offentligheten
Bispedømmerådet mener at vernet av den svakere part bør komme tydeligere til uttrykk. En generell bestemmelse om at saksbehandlingen skal være saklig og forholdsmessig, kan bidra til dette. Kravet til saklighet innebærer at avgjørelser må bygge på relevante hensyn og ikke være vilkårlige, mens forholdsmessighetskravet innebærer at tiltak og belastninger ikke må gå lenger enn det som er nødvendig. Regelverket bør også legge til rette for at det tas hensyn til partens reelle mulighet til å ivareta sine interesser.

Kravene til kontradiksjon, begrunnelse og partsinnsyn bør også gjelde avgjørelser som har faktisk betydning for enkeltpersoner, selv om det kan være tvil om avgjørelsen faller inn under definisjonen av «individuell avgjørelse».

Bispedømmerådet er videre usikker på om det er bra å fjerne klageadgangen ved avslag på innsyn. Slike klager har ikke bare betydning for den enkelte sak, men bidrar til kontroll, læring og enhetlig praksis (harmonisering). Offentleglovens fokus på åpenhet er der for å fremme informasjonsfrihet, demokratisk deltakelse, rettssikkerhet, tillit og allmennhetens kontroll. Dersom dagens klageordning vurderes som for ressurskrevende, bør en enklere eller mer samlet klagemodell vurderes fremfor full avvikling.

5. Regler som er vanskelige å forstå
Regelverket er gjennomgående mer tilgjengelig enn en ren henvisning til forvaltningsloven og offentleglova. Det er likevel flere skjønnsmessige uttrykk som er nokså åpne og vil kunne gi ulik praksis, blant annet:

- «forsvarlig ressursbruk» (jf. § 4-3 (2) s 45 i høringsnotat)
- «kirkelige interesser» (jf. § 2-5 (2) s 42 i høringsnotatet)
- «forsvarlige avgjørelsesprosesser» (jf. § 6-9 (b) s 47 i høringsnotatet)
- «så langt det er nødvendig» (jf. f.eks § 3-4 f og g side 43 i høringsnotatet)
- «uforholdsmessig» (jf. § 3-4 og § 5-4 s 44/46 i høringsnotatet)
- «i vesentlig grad berøres» (jf. §§ 2-5, 4-6, 6-5 mm)

Begrepene kan kanskje omtales i merknader eller en type veileder med praktiske eksempler. Høringsnotatet kan brukes som et slags «forarbeid» som fremmer bedre

forståelse av skjønnsrommet, men det er neppe hensiktsmessig med for mange uavklarte skjønnsrom når et nytt regelverk skal implementeres.

6. Regler som kan vanskeliggjøre saksbehandling eller åpenhet
Skillet mellom personvern, taushetsplikt og innsyn er krevende, og det synes som regelsettet ikke uten videre gir føringer til saksbehandling innenfor disse. Det er en risiko for at usikkerhet om behandlingsgrunnlag fører til en mer tilbakeholden innsynspraksis enn tilsiktet.

Det vide unntaket for dokumenter mellom kirkelige organer kan også svekke åpenheten dersom organbegrepet og nødvendighetsvilkåret ikke praktiseres strengt. Offentlighetspraksis viser betydningen av å begynne med hovedregelen om åpenhet, foreta en konkret vurdering av unntaksbehovet og deretter vurdere merinnsyn.

7. Særlige utfordringer for gravplassmyndigheten
Fellesråd med gravplassmyndighet vil måtte anvende to parallelle regelsett. Dette kan skape vanskelige grenseoppganger, særlig når samme dokument, ansatt eller sakskompleks berører både gravplassforvaltning og annen kirkelig virksomhet.

Det bør utarbeides en felles veileder med tydelige eksempler, standardiserte rutiner og avklaringer av hvilket regelverk som gjelder i typiske grensetilfeller.

8. Betydning for samarbeidet med kommunen
Eget kirkelig regelverk kan skape ulik begrepsbruk og ulike forventninger til journalføring, innsyn, dokumentdeling og saksbehandlingstid. Dette kan særlig få betydning i saker med felles finansiering, lokalforvaltning, kirkebygg eller gravplass.

Harmonisering med sentrale offentligrettslige prinsipper og tydelig veiledning vil derfor være viktig også for å opprettholde et effektivt og tillitsfullt samarbeid med kommunene.

9. Regler for kirkelige høringer
Bispedømmerådet støtter fleksible og åpne høringsprosesser, men mener minimumskravene bør være tydeligere. Det bør som hovedregel stilles krav om:

- aktiv varsling av organer og grupper som blir direkte berørt
- en høringsfrist som gir reell mulighet til behandling i valgte organer
- offentlig tilgjengelig oppsummering av høringsinnspillene
- redegjørelse for hvordan vesentlige innspill er vurdert

At en høring publiseres på kirken.no er ikke alene tilstrekkelig til å sikre reell involvering.

10. Andre kommentarer
Nidaros bispedømmeråd støtter hovedretningen i forslaget. Eget regelverk kan gjøre saksbehandlingen enklere og mer tilgjengelig, og kan styrke kirkens selvstyre. Samtidig bør det ikke etableres et lukket kirkelig rettssystem som gradvis kommer i utakt med alminnelig rettsutvikling.

Bispedømmerådet anbefaler derfor særlig:

1. en fast ordning for periodisk harmonisering og revisjon
2. tydeligere regulering av saksbehandlingstid, innsynets omfang og virkningene av saksbehandlingsfeil
3. at klageadgangen ved avslag på innsyn videreføres, eventuelt i en forenklet form
4. at hensynet til den svakere part uttrykkelig forankres i regelverket

Dette vil etter bispedømmerådets syn gi en bedre balanse mellom forenkling, kirkelig selvstyre, åpenhet og rettssikkerhet.

[Lagre vedtak]

37/26 Regnskapsrapport pr august 2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	37/26

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet tar orienteringen om økonomisituasjonen til etterretning.

Møtebehandling i Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09.2026:

Møtebehandling

Stiftsdirektør vil orientere om økonomien i de kommende bispedømmerådsmøter.

Votering

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

Bispedømmerådet tar orienteringen om økonomisituasjonen til etterretning.

[Lagre vedtak]

Orienterings- og referatsaker

38/26 Orienterings- og referatsaker 14.09. - 15.09.2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	14.09.2026	38/26

Forslag til vedtak

De fremlagt sakene tas til orientering.

Møtebehandling i Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027 14.09.2026:

Møtebehandling

Biskopen orienterte om menighetenes innsats i forbindelse med Kongens dødsfall.

Votering

Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027s vedtak

De fremlagt sakene tas til orientering.

[Lagre vedtak]

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Skomedal	631	17/01945-68	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
41/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Nasjonaljubileet 2030 - Samspill mellom lokale, regionale og nasjonale initiativ og strukturer

Saksordfører: Randi Sollie Denstad

Saksorientering

Nasjonaljubileet 2030 er og vil være en av de viktigste sakene for nasjonen Norge og Den norske kirke og Nidaros bispedømme, de nærmeste 4-5 år, i det minste inntil vi har avsluttet året 2031.

Bispedømmerådet hadde en orienteringssak (sak 38/26) på siste møte 15.september. Bispedømmerådet deltok også på et seminar om Nasjonaljubileet sammen med Mellomkirkelig råd på Stiklestad 14.9. og har hatt samme tema oppe på tidligere møter.

Tema kommer opp på sakskartet allerede nå, ikke minst fordi preses og biskop i Domprostiet Olav Fykse Tveit vil delta på bispedømmerådsmøtet. Han er medlem av Stortingets hovedkomite for jubileet med Stortingspresidenten som leder.

Engasjement og arbeid knyttet til Nasjonaljubileet varierer fra sted til sted og fra bispedømmet til bispedømmet. Det er naturlig at Nidaros bispedømme har et særlig engasjement knyttet til at Stiklestad og Trondheim står så sentralt i jubileet. En av de utfordringer som vi alle har et ansvar for å få til, er god samhandling og samarbeid internt i kirken mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

Olav F Tveit er derfor bedt om å innlede samtalen i rådet under overskriften; Samspill mellom lokale, regionale og nasjonale initiativ og strukturer.

Et av de initiativ som er tatt fra Regjering og Stortinget er opprettelsen av Kirkebefaringsfondet, delvis også med en begrunnelse på å ta vare på våre eldste og mest verdifulle kirker når vi nærmer oss 1000-års jubileet. Preses sitter i styret for Kirkebevaringsprogrammet og vil derfor kunne gi nyttig informasjon også om dette arbeidet.

Det legges ikke ved ytterligere sakspapirer denne gang. Viser til tidligere utsendte sakspapirer. Minner om at det finnes mye aktuelt stoff om Nasjonaljubileet på

Nasjonaljubileet 2030, bispedømmets hjemmeside, Hovedkomiteen for nasjonaljubileet, og om Kirkebevaringsprogrammet

Forslag til vedtak

Bispedømmerådet takker for orienteringen og samtalen om Nasjonaljubileet og Kirkebevaringsfondet.

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Skomedal	112	26/02381-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
42/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Første gangs behandling av virksomhetsplan 2027

Saksordfører: Kjersti Ngozi Furuseth

Vedlegg:
Satsinger og tiltak Nidaros bispedømmeråd 2026-2029 Vedtatt 9.12.2025

Saksorientering

Bispedømmerådets oppgaver er forankret i Kirkeordningens bestemmelser (§ 26) om å vekke og nære det kristelige liv i menighetene og fremme samarbeid i bispedømmet. Kirkemøtet har formulert kirkens selvforståelse slik: En bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke og vedtatt en strategi for perioden 2022-2029 med tittelen *Mer himmel på jord*.

Bispedømmerådet gjorde vedtak i sak 54/25 om strategi og satsingsområder for perioden 2026-2029. Det er rimelig å tenke at strategi og hovedsatsinger skal være stabile over tid, slik at de både samsvarer med hele Dnk sin strategi og tar hensyn til at det tar tid å oppnå mål og satsinger.

Det er allikevel mulig for rådet å vurdere om strategi- og virksomhetsplanen bør rulleres for neste 4 -års periode, altså for årene 2027-2030. En kan også tenke at en venter med justeringer til det har gått 2 år inn i planperioden eller venter til ny planperiode.. Virksomhetsplanen hadde også en side 2 med en del presiseringer av de 3 hovedmålene. Her vil det også være rom for justeringer hvis det er ønskelig.

Det vil være naturlig for administrasjonen å gjennomgå planer og aktiviteter for 2027 når vi får mer konkret informasjon om budsjettet for 2027. Vanligvis vil vi få et utkast til budsjett i månedsskifte oktober/november og et justert budsjett i desember. Det formelle budsjett for rDnk vedtas ikke av Kirkerådet før i februar 2027.

Vil også gjøre bispedømmerådet oppmerksom på at Kirkerådet i sitt vedtak for 2026 og i sitt forslag til prioriteringer for 2027 (vedtatt i sak KR 47/26) har følgende formuleringer:

- Unge voksne i byene
- Gudstjenester og kirkelige handlinger
- Digitale fellesløsninger
- Nasjonaljubileet 2030
- Samledelse i hele Dnk

Gudstjenester og kirkelige handlinger er ikke videreført som egne satsinger i planverket for Nidaros bispedømme, sammen med digitale fellesløsninger. Utvikling av digitale fellesløsninger er i liten grad et regionalt ansvar og derfor ikke like naturlig å ta inn blant våre satsinger. Det kan argumenteres for at gudstjenester og kirkelige handlinger alltid er prioriterte oppgaver for prestetjenesten og for biskopens virksomhet og dermed ikke trenger en egen omtale i bispedømmerådets vedtak.

Det er også grunn til å advare mot å planlegge for tiltak som vil kreve økte budsjettrammer. På grunn av noe bedre prestedekning, inkludert vikarbruk, og mindre sykemeldinger, er økonomien merkbart strammere i 2026. Det er ingenting som tyder på at bispedømmet vil få økte rammer i tiden fremover, tvert imot er det signaler om at Nidaros kan komme negativt ut med hensyn til endring i fordeling mellom bispedømmene. Vi har foreløpig ingen signaler om at det kommer økte tilskudd til Nasjonaljubileet eller samisk menighet.

Forslag til vedtak

Bispedømmet ber stiftsdirektør legge frem forslag til strategi- og hovedsatsinger for perioden 2027 - 2029 med de føringer som fremkom i drøftingen til bispedømmerådsmøtet i desember 2026.

Vedtatt av Nidaros bispedømmeråd 9.12.2025

Nidaros bispedømmeråd 2026-2029

Mer himmel på jord

Den norske kirke er en bekjennende,
åpen, tjenende og misjonerende folkekirke,
som vitner i ord og gjerning om frelse, frihet
og håp i Jesus Kristus.

Den norske kirkes strategi for 2022–2029	Kirken åpner rom for tro	Kirken er der livet leves	Kirken er mer for flere
Kirken for den enkelte	Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
Kirken i samfunnet	Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene, – lokalt, nasjonalt og globalt	Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
Kirken som organisasjon	Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Folkekirke – tilhørighet hele livet

Pilegrimsarbeid – trospraksis i alle menigheter

Sørsamisk kirkeliv – trosuttrykk i hele Nidaros

Felles MÅL for hele perioden 2026-2029

Unge og unge voksne

Etablere fellesskap som gir rom for tro i de største kommunene

Nasjonaljubileet 2030

Bidra med innhold og deltakelse i Nasjonaljubileet hvert år

Samråd og samledelse

Utvikle felles forståelse og praksis i samhandling mellom alle enheter i Dnk

Vedtatt av Nidaros bispedømmeråd 9.12.2025

Satsinger 2026-2029

Unge og unge voksne

Tiltak:

- Kartlegge eksisterende arbeid blant unge/unge voksne og styrke disse.
- Utforske mulighet for mer samvirke mellom Dnk og kristne organisasjoner som driver arbeid blant studenter og unge voksne
- Videreutvikle U-kirke i Trondheim
  - Tydeliggjøre mandat og rolle
  - Utforske mulig samhandling med arbeid blant unge voksne
- Utlyse midler til arbeid blant unge/unge voksne i noen utvalgte områder i bispedømmet i samarbeid med fellesråd
- Styrking av presteressurs i Nidarosdomen
- Flere tiltak for rekruttering til kirkelig tjeneste
  - Tett oppfølging av Veien til vigsling-kandidater og unge sommervikarer
  - Kontakt med kirkelige utdanningsinstitusjoner
  - Balansert bruk av Prest under utdanning-stillinger (PUU)
  - Utforske samarbeid med NLA Trondheim og evt Kirkemusikkutdanning ved NTNU
  - Bevisst omdømmebygging for Nidaros, for eks. innovative prosjekter og attraktive arbeidsmiljøer
  - Videreføring av forum for unge prester
  - Etterutdanningsdager for prester hvert andre år (2027 og 2029)

Nasjonaljubileet 2030

Tiltak:

- Søke offentlige midler til prosjektstilling til Stiklestad i samarbeid med fellesrådet
- Søke midler for prosjektstilling i Trondheim sammen med fellesråd, menighet og andre aktører
- Stimulere til åpne kirker i alle menigheter
- Være en tydelig innholdsprodusent til Olavsfest Trondheim
- Være en tydelig innholdsprodusent til Olsokdagene Stiklestad
- Stimulere til arrangement og bidra med innhold knyttet til Vandring i 1000 år, Sang i 1000 år og jubileumsstafettens tema i årene til 2030.
- Inspirere til pilegrimsarbeid/vandringer i alle menigheter
- Være en aktiv samarbeidspartner og bidragsyter i ny organisering av Pilegrimsgården og styrke pilegrimsmottaket i Trondheim.

Vedtatt av Nidaros bispedømmeråd 9.12.2025

Samråd og samledelse

Tiltak:

- Gjennomføre utviklings- og dialogsamtaler med alle kirkelig fellesråd og menighetsråd
- Utvikle gode rutiner og avklare bærekraftig og strategisk forvaltning av budsjettgruppe 2 (kvalifiseringsmidler (1%) og tilskudd til strategiske satsinger (inntil 2%)) i hele perioden
- Videreføre samrådsmøter i forkant av kirkemøtene
- Videreutvikle Nidaros arbeidsgiverforum (NIAF) og andre gode arenaer for samhandling mellom ulike arbeidsgivere i kirka
- NIAF arrangerer årlig samling for proster og kirkeverger (mars 2026)
- Sammen med NIAF invitere til stiftsdager hvert andre år (2026 og 2028)
- Arrangere fagsamlinger for kirkelige ansatte, uavhengig av arbeidsgiver
- Bidra til å ivareta og utvikle gode og trygge arbeidsmiljø
- Gjennomføre ny ressursvurdering i 2026

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Olav D. Svanholm	010	26/02388-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
43/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Oppnevning av valgråd til Kirkevalget 2027

Saksordfører: Sofie Marcelie Hopshaug-Bakke

Saksorientering

Kirkevalget er Den norske kirkes demokratiske valgordning og gjennomføres hvert fjerde år. Gjennom valget velges representanter til menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet. Kirkevalget 2027 gjennomføres i perioden 10. august til 13. september 2027.

Kirkevalgreglene § 2-3 fastsetter at bispedømmerådet skal oppnevne et valgråd. Valgrådet skal styre valget til Kirkemøtet og bispedømmerådet i bispedømmet. Kirkevalgreglene finner dere her
Valgrådet vil være bispedømmets valgmyndighet for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Rådet skal blant annet legge til rette for nominasjonsprosessen, følge opp listeforslag og kandidater, påse at valgprosessen gjennomføres i samsvar med regelverket og bidra til informasjon om valget i bispedømmet.

Kirkevalgreglene ble endret i 2025, slik at kirkevalget 2027 blir heldigitalt, dermed blir det mindre ressurskrevende arbeid både regionalt og lokalt, men utfordringen med mobilisering både av kandidater og velgere er fortsatt like aktuell.

Valgrådets oppgaver

I henhold til kirkevalgreglene har valgrådet et bredt ansvar gjennom hele valgprosessen:
a) Overordnet styring og koordinering
-Lede arbeidet med valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet
-Sikre korrekt gjennomføring i henhold til regelverk
b) Nominasjonsarbeid for valglister til bispedømmerådet og Kirkemøtet
-Organisere og oppnevne nominasjonskomiteer innen 15. februar 2027.
-Kalle inn til valgmøter i prostiene i samarbeid med prost og kirkeverge
-Oppfordre til kandidatforslag
c) Listebehandling
-Motta og kontrollere listeforslag i henhold til reglene
-Godkjenne eller forkaste lister for prester og kirkelig ansatt
-Kunngjøre supplerende nominasjon for prester og kirkelige ansatte
- Kunngjøre og kommunisere godkjente lister

d) Informasjon og presentasjon
-Utarbeide felles presentasjon av kandidater og lister
-Bidra til synliggjøring og informasjon om valget
e) Gjennomføring og valgoppgjør
-Følge gjennomføringen av valget
-Godkjenne valgoppgjør og føre valgprotokoll
- Informere valgte medlemmer og varamedlemmer om valget
f) Klagebehandling
- Motta og håndtere klager før oversendelse til Kirkerådet

Frister og viktige datoer for bispedømmeråd og valgråd
Før 15. desember 2026: Oppnevne valgråd
15. desember 2026: Valgrådet skal sende oppfordring om å fremme kandidatforslag.
15. februar: Frist for å fremme forslag til kandidater til nominasjonskomiteene.
15. februar: Nominasjonskomiteene skal være valgt og oppnevnt.
15. april kl. 12.00: Frist for levering av listeforslag til valgrådet.
25. april senest: Frist valgrådet kan sette for krav om fritak fra valg.
30. april: Frist for godkjenning/forkasting av listeforslag ved valg av prest, kirkelig ansatt og sørsamisk representant.
30. april: Supplerende nominasjon skal være kunngjort for valg av prest, kirkelig ansatt og sørsamisk representant.
7. mai: Siste klagefrist på godkjenning eller forkasting av listeforslag (sju dager etter kunngjøring).
18. mai 12:00: Frist for supplerende nominasjon ved valg av prest, kirkelig ansatt og sørsamisk representant.
18. mai: Frist for godkjenning/forkasting av listeforslag ved valg av medlem til bispedømmeråd og Kirkemøtet.
21. mai: Valgrådet skal ha godkjent eller forkastet forslag til supplerte kandidater ved valg av prest, kirkelig ansatt og sørsamisk representant.
21. mai: Valgrådet skal sette opp og kunngjøre endelige valglister ved supplerende nominasjon.
Innen 1. juni: Godkjente valglister og kandidatinformasjon skal være registrert og kvalitetssikret i *Kirkevalg Admin*.
30. juni: Skjæringsdato for manntallet (medlemmer har stemmerett i det soknet de var folkeregistrert som bosatt denne datoen).
10. august–13. september: Valgperioden.
***14. september, senest 21:00**:* Valgresultatet klart i *Kirkevalg Admin* og på kirkevalget.no.
xx. september: Valgrådet har godkjent valgoppgjøret.
7 dager etter offentliggjøring av valgresultatet: Klagefrist på valgoppgjøret.

Sammensetning av valgrådet
Valgrådet skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer, mens bispedømmerådets administrasjon fungerer som sekretariat for valgrådet.
Valgrådet bør bestå av personer som har god kjennskap til Den norske kirke. Det bør være representert av både kvinner og menn. Alderssprednin og noe geografisk spredning vil være en fordel med tanke på å kjennskap til bispedømmets mangfold. Det er også en fordel at valgrådet innehar juridisk og digital kompetanse, og at kontinuitet fra tidligere valgråd er ivaretatt. Forslaget nedenfor innebærer at alle disse hensyn er ivaretatt.

Forslag til vedtak
Nidaros bispedømmeråd oppnevner følgende personer til valgrådet for Kirkevalget 2027:
- Ronald Brevik, Trondheim
- Trude Holm, Verdal
- Bjørn Soknes, Trondheim
- Erik Johannes Husom, Melhus
- Brit Skjelbred, Trondheim

Vara:
- Vegar Godø Slørdal, Melhus

- Randi Sollie Denstad, Indre Fosen

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Skomedal	120	26/02109-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
44/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Økonomirapport oktober 2026

Saksordfører: Magne M. Bergslid

Vedlegg:
Tilbakemelding om fordelingsnøkler
Rapport frå Felles økonomieining
Driftsrapport u tilskot

Saksorientering

I tillegg til å legge frem regnskapsrapport legges også frem et foreløpig notat fra Kirkerådet om fordelingsnøkler mellom bispedømmene. Denne rapporten er ikke vedtatt, men er et utgangspunkt for videre drøftinger mellom stiftsdirektører og Kirkerådets ledergruppe og skal behandles i Kirkerådet.

Regnskapsrapporten viser betydelig bedring og pr 13.10.26 er merforbruket redusert til kr 540 000. Det kan se ut som om en stram økonomistyring har hatt betydning. Fremdeles er sykefraværet lavt, men bedringen av lønnsbudsjettet kan skyldes at det er brukt noe mindre vikarer den siste perioden.

Notatet om fordelingsnøkler er ikke behandlet i noen organer ennå, men bygger på en fordelingsmodell fra 2019. Gudstjenester og kirkelige handlinger er vektet 60%. Øvrige faktorer er medlemstall, reiser, levevilkår og ikke-medlemmer og antall kirker. En blanding av geografiske størrelser og mer sosiale utfordringer.

Denne foreløpige modellen innebærer at Nidaros ville fått redusert sin tildeling med mellom en halv og en million kroner.

Notatet tar ikke etter mitt syn tilstrekkelig hensyn til andre faktorer som bispedømmerådet har påpekt, nemlig nasjonale oppgaver som Nasjonaljubileet, virksomhet knyttet til Preses sin virksomhet i Domprostiet og det nasjonale ansvar for samisk menighet i sørsamisk område.

Forslag til vedtak

Nidaros bispedømmeråd tar økonomirapporten til orientering.

Fra: "Steinar Skomedal"
Sendt: fredag 25. september 2026 12:10:45
Til: "Kurt Haugen" <KH957@kirken.no>; "Jan Rune Fagermoen" <jf665@kirken.no>
Kopi: "Ole Edvard Wold-Reitan" <OW356@kirken.no>; "Jon Fredrik Skauge" <jfreska@online.no>; "Herborg Oline Finnset" <hf359@kirken.no>; "Jorunn Kraft Vistnes" <jv576@kirken.no>; "Olav Fykse Tveit" <OT995@kirken.no>
Emne: Tilbakemelding om fordelingsnøkler

Kirkerådet v/ledergruppen
Viser til notatet om fordelingsnøkler 2026 og samtalen i teamsmøtet med stiftsdirektørene den 23.8.26.

Også vi i Nidaros ser frem til en drøfting knyttet til fordelingsnøkler mellom bispedømmene. Vi er alle interessert i å ha en fordeling som gjenspeiler størrelse, utfordringer og hensyn som må ligge til grunn for en rettferdig fordeling av midlene. Tenker også at det er viktig at fordeling av midler fremmer strategiske mål og nødvendig endring og omstilling. Vi ser frem til en god dialog om dette i tiden fremover.

Allikevel er det naturlig å komme med en foreløpig tilbakemelding på notatet om fordelingsnøkler datert 18.8.26 knyttet til å redusere tildelingen til Nidaros.
Det påpekes i notatet at etter at preses ble lagt økonomisk under Bispemøtet/Kirkerådet ble ikke bevilgningen til Nidaros redusert tilsvarende. Det er korrekt. Men det betyr ikke at alle økonomiske forpliktelser opphørte for Nidaros, knyttet opp mot preses. Preses er fortsatt biskop i Domprostiet med alt hva det innebærer av aktivitet. Det handler om oppfølging av visitaser, personal, møter med ansatte, menighetsråd, organisasjoner og institusjoner. Det aller meste av biskopens virksomhet innebærer både involvering og støtte fra ansatte ved bispedømmekontoret og domprostiet.
Preses tilstedeværelse i Nidaros genererer også en rekke spesielle nasjonale aktiviteter og oppgaver, og et særskilt ansvar for å ivareta et nasjonalt perspektiv på ulike prosesser, som medfører økte innsatser - også økonomisk.

Preses er naturlig nok også en pådriver for at Dnk v/Nidaros bispedømme skal engasjere seg sterkt i byen og regionen gjennom utstrakt samarbeid med offentlige og private institusjoner og organisasjoner. Dette medfører aktivitet som også innebærer økonomiske forpliktelser for bispedømmet. Olavsfest, samarbeid med Trøndelag teater, Litteraturhuset, musikk- og korvirksomhet i Trondheim er de fremste eksemplene på dette.

Dagens fordelingsnøkler ikke har med eget punkt om nasjonale oppgaver som er lagt til bispedømmene. Nidaros har ansvar for sørsamisk kirkeliv, og ansvar for Saemien Åålmege/sørsamisk menighet, men tilskuddet har ikke tatt høyde for at det er 4 årsverk i SÅ, mens tilskuddet gis kun til 3,2 årsverk. I denne perioden hvor de nordligste bispedømmene har et særlig ansvar for arbeid med sannhet og forsoning, er det vi kan være med og skape gjennom Saemien Åålmege helt avgjørende. Her skulle vi hatt mulighet til å gjøre *mer*.

Vi opplever også å ha et særlig nasjonalt ansvar for Nasjonaljubileet 2030 som vi opplever at også Kirkerådet setter stor pris på og faktisk er avhengig av. Heller ikke til dette feltet har Nidaros fått tildelt midler fra Kirkerådet.

På denne bakgrunn vil vi oppleve det utfordrende og svært beklagelig om tildelingen til Nidaros reduseres slik det kommer frem i notatet. Tvert imot mener vi at tildelingen bør styrkes grunnet nasjonale oppgaver, i det minste i en 4-års periode frem til og med 2031. I det minste bør ikke endringer gjennomføres før det foreligger en mer helhetlig drøfting av ansvar og oppgaver.

Mvh
Steinar Skomedal
stiftsdirektør
E-post: ss859@kirken.no
Mob.: +47 928 02 499 Kontor: +47 73 53 91 00
www.kirken.no/nidaros

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømme -
Nidarosen bæspatjïelte

Vennlig
Viktig
Modig
Dyktig
+1

Rapport frå Felles økonomieining (FØ) i Den norske kyrkja

290 Nidaros bispedøme – rekneskap pr 30.september 2026

Vedlegg: Driftsrapport detaljert

Oppsummering
Pr 30. september viser rekneskapen på drift eit meirforbruk på kr 248 000. Det er fleire tilhøve som gir eit skeivt bilete av resultatet pr september, det er kommentert under analyse av drifta, og ei oppsummering er gjort nederst på talvedlegget. Eit korrigert avvik viser meirforbruk kr 540 000, jfr nederste rad på talvedlegg. Meirforbruket er betydeleg redusert sidan august-rapport.

Nidaros har i budsjett 2026 kun nytta årets tildeling – til drift er den kr 140 508 000. Sidan budsjettvedtaket i desember 2025 er tildelinga auka med 1,5 mill. Det er øyremerka prosjektmidlar til satsing unge og unge vaksne.

Nidaros har balansesaldo (akkumulert mindreforbruk), totalt kr 5 038 000, fordelt på drift og tilskot

Drift – gruppe 1	kr 4 398 000
Tilskot – gruppe 2	kr 640 000

Stiftsdirektør melder at Nidaros styrer mot balanse i 2026. Driften vil bli fulgt opp nøye. Prostene er orientert om strammere økonomi. Rekneskapen har dei tre siste månedene vist positive retning. Det gjer at stifstdirektør kan melda prognose med tilnærma balanse for 2026.

Analyse av drifta
Vedlagt driftsrapport er inndelt i tre felt;

1. September månad; Faktisk (rekneskap september) – Budsjett – Avvik
2. Hittil i år; Rekneskap – Budsjett – Avvik. Det er denne avvikskolonna som er grunnlaget for kommentarene i denne rapporten.
3. Årsbudsjett.

Forklaring til kolonna Avvik – sum på kontoklassenivå.
3xxx - Inntekter, meirinntekt kr 549 000
Dette er deltakaravgift på stiftsdagar som ikkje var lagt i budsjettet. I budsjettet ligg kun netto kostnad for stiftsdagar.

46xx - Tilskudd, meirutgift kr 489 000
Satsing unge vaksne er ubetalt som tilskot, kr 500 000, til Trondheim kirkelige fellesråd. I budsjettet er det lagt på kontogruppe driftskostnader.

5xxx - Lønn og godtgjørelser, meirkostnad kr 470 000.

Meirforbruket er halvert sidan august rapport. På konto 500x – Faste stillingar, ligg der eit innsparingskrav på kr 9 293 000. Det er 2 millionar meir enn i 2025. Kontoen viser eit mindreforbruk på kr 2 386 000, men det må sjåast opp mot meirforbruk på konto 51xx Midlertidige stillingar, kr 6 752 000. Mindreforbruket på faste stillingar, saman med NAV-refusjonar, balanserer ikkje mot meirforbruk midlertidige stillingar. Det er Nidaros si utfordring. Her må det styrast mot meir bærekraftig drift.

Det sentrale tillegget etter lønsoppgjeret 2026 blei utbetalt i september. Lønspotten i budsjettet blei etter det periodisert i samsvar med profilen på utbetaling av lønstillegg; sentrale tillegg i september, lokalt lønsoppgjer og leiarløn i desember.

Nidaros har hittil i år hatt lågt sjukefråvær.

Prosjekt 522 – Samisk menighet – trosopplæring, mindreforbruk kr 426 000.
Dette prosjektet skulle i utgangspunktet vera eit 0-null prosjekt, altså inntekter skulle balansere mot kostnader. Slik er det ikkje lenger. To tilhøve har påverka det:

1. Ansatt har gått opp frå 70 til 100% stilling
2. Samisk menighet må betale pensjonskostnader til sentral eining/ KR.

I 2026 er det budsjettert med kostnad kr 393 000 finansiert frå driftsbudsjettet til Nidaros.

Pr september viser dette prosjektet mindreforbruk kr 426 000. Resultatet for Nidaros blir korrigert tilsvarande. Det har kome inn sjukepengerefusjon, utan at det er brukt lønsmidlar til midlertidig stilling. Dersom dette vedvarer vil trusopplæring i Samisk menighet vera finansiert frå eigne midlar.

6xxx - Andre driftskostnader, mindrekostnad kr 634 000.
I juni blei det etter dialog med huseigar klart at Nidaros bispedøme hadde blitt feilfakturert med moms på husleige. Bispedømet mottok kreditnota. Forholdet gjekk tilbake til 2025. Det er årsak til mindreforbruk på konto 6300 Leie lokale.

Det store mindreforbruket ligg imidlertid på konto 68xx Møter og kurs, kr 922 000. Her er det nødvendig å sjå nærare på eit par prosjekt som har heilt eller delvis ekstern finansiering

Prosjekt 211 – Jubileer/festivaler, mindreforbruk kr 119 000
Prosjektet gjelder Nasjonaljubileet 2030, og det er mottatt kr 300 000 frå Barne- og familiedepartementet til formålet. Det er budsjettert med utgifter som enno ikkje har inntruffet, men som controller legg til grunn vil inntreffa. Resultatet for Nidaros må derfor korrigerast for avviksbeløpet pr september.

Prosjekt 431 – Unge voksne, mindrekostnad kr 244 000
Dette er eit periodiseringsavvik. Nidaros vil nytta midlane. Avviksbeløpet pr september må derfor korrigerast.

7xxx – Reiser og andre driftskostnader, mindrekostnad kr 72 000.
Reisekostnaden er rimeleg i balanse.

Controller legg til grunn at tilsette er ajour med innsending av reiserekningar. Dersom dette ikkje er tilfelle gir det eit skeivt bilete av rekneskapen.

Rekneskap pr 14.oktober

Konto 5000 Faste stillingar viser også for oktober mindreforbruk tilsvarande som for september. Konto 51xx Midlertidige stillingar viser ein ubetydeleg auke. Retningen for Nidaros held seg.

Prognose for år 2026

Stiftsdirektør styrer mot balanse i 2026. Nidaros har buffer-kapitalen (balansesaldo) så det er ingen krise om det blir eit meirforbruk, men målet er å finna eit driftsnivå som er bærekraftig. Tala for augustløn viser positiv retning, og gjer at ein kan forventa resultat nærare balanse

Nøkkeltal pr 31.09.26

290 – total drift – utan tilskot

Driftsrapport - enkel 2	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
Inntekter	-1 186 198	-637 000	549 198	-1 372 000
Tilskudd mv	-75 336	-565 000	-489 664	-785 000
Lønn og godtgjørelser	88 816 260	88 345 746	-470 514	123 579 019
Andre driftskostnader	12 744 062	13 403 589	659 527	19 085 981
Sum	**100 298 787**	**100 547 335**	**248 547**	**140 508 000**

290 0000 Kyrkjeleg administrasjon

Driftsrapport - enkel 2	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
Inntekter	-1 107 555	-637 000	470 555	-660 000
Tilskudd mv	-55 336	-584 000	-528 664	-804 000
Lønn og godtgjørelser	9 987 126	10 385 221	398 095	14 992 185
Andre driftskostnader	3 309 150	5 170 600	1 861 450	7 558 600
Sum	**12 133 385**	**14 334 821**	**2 201 436**	**21 086 785**

290 4000 Prestetenesta

Driftsrapport - enkel 2	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
Inntekter	-78 643		78 643	-712 000
Tilskudd mv	-20 000	19 000	39 000	19 000
Lønn og godtgjørelser	78 829 134	77 960 525	-868 609	108 586 834
Andre driftskostnader	9 434 911	8 232 989	-1 201 922	11 527 381
Sum	**88 165 402**	**86 212 514**	**-1 952 888**	**119 421 215**

Felles økonomieining/ Bergen, 14.10.26 Solfrid Rong - controller

290 Nidaros bispedøme. Driftsrapport pr september 2026 - utan tilskot

13.10.26/SR

Driftsrapport - detaljert	Faktisk	Budsjett	Avvik	Hittil i år	HIÅ bud.	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-445 555		445 555	-459 705	-25 000	434 705	-737 000
34xx - Tilskudd og gaveinntekter				-629 611	-612 000	17 611	-612 000
3xxx - Andre inntekter	-75 402		75 402	-96 882		96 882	-23 000
Sum inntekter	**-520 957**		**520 957**	**-1 186 198**	**-637 000**	**549 198**	**-1 372 000**
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	427 000	-73 000	-500 000	-75 336	-565 000	-489 664	-785 000
Sum tilskudd mv	**427 000**	**-73 000**	**-500 000**	**-75 336**	**-565 000**	**-489 664**	**-785 000**
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	10 325 970	10 854 172	528 203	70 972 164	73 358 660	2 386 495	103 242 580
5006 - Beredskap	176 067	237 333	61 266	1 590 434	1 647 641	57 207	2 359 641
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	184 996	200 833	15 837	2 922 342	2 774 696	-147 647	3 377 196
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	728 843		-728 843	7 352 969	600 000	-6 752 969	600 000
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	41 859	49 613	7 754	563 631	435 937	-127 693	584 775
540x - Arbeidsgiveravgift	1 322 205	1 261 503	-60 703	9 488 327	9 983 716	495 388	13 768 227
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-573 729		573 729	-3 544 629		3 544 629	
599x - Refusjon lønnskostnader				-775 357	-650 000	125 357	-736 000
59xx - Andre personalkostnader	29 703	60 833	31 130	246 378	195 097	-51 281	382 600
Sum Lønn og godtgjørelser	**12 235 913**	**12 664 287**	**428 374**	**88 816 260**	**88 345 746**	**-470 514**	**123 579 019**
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	185 974	644 546	458 572	1 560 488	2 089 914	529 426	2 770 556
64xx - Leie maskiner, inventar mm	5 111	6 250	1 139	186 568	56 250	-130 318	75 000
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	12 012	11 666	-346	353 382	304 994	-48 388	360 000
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr				30 892		-30 892	
67xx - Revisjon, regnskap og IKT				5 088		-5 088	
679x - Tjenester og flytting	639 586	36 249	-603 337	1 946 830	741 068	-1 205 762	1 054 825
6797 - Adm. bistand proster				2 797 000	2 797 000		2 797 000
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	20 591	16 667	-3 924	257 205	140 003	-117 202	205 000
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	64 136	425 500	361 364	794 362	2 454 004	1 659 642	4 188 000
69xx - Telefon, porto mv	1 237	10 000	8 763	26 623	10 000	-16 623	10 000
Sum andre driftskostnader	**928 648**	**1 150 878**	**222 230**	**7 958 438**	**8 593 233**	**634 795**	**11 460 381**
71xx - Reiser	565 248	499 000	-66 248	4 597 446	4 648 000	50 554	7 387 000
73xx - Reklamekostnad og representasjon	10 952		-10 952	109 184		-109 184	
74xx - Medlemskontingent og gaver	1 179	584	-595	57 229	10 856	-46 373	12 600
77xx - Annen kostnad	18 609	50 500	31 891	20 269	151 500	131 231	226 000
Sum reiser og andre driftskostnader	**595 988**	**550 084**	**-45 904**	**4 784 129**	**4 810 356**	**26 227**	**7 625 600**
8xxx - Finansinntekter/kostnader				1 495		-1 495	
Sum Finanskostnader og overføringer				1 495		-1 495	
Sum	**13 666 592**	**14 292 249**	**625 657**	**100 298 787**	**100 547 335**	**248 547**	**140 508 000**
KORRIGERING AVVIK							
Avvik prosj 522 - samisk trusopplæring						- 426 000	
Avvik prosj 211 - nasjonaljubileet						- 119 000	
Avvik prosj 431 - unge voksne						- 244 000	
Korrigert avvik, meirforbruk pr september						**- 540 453**	

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aud Kristin S. Aasen	720	26/02506-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
45/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Samhandlingsavtale mellom Kirkens Nødhjelp og Nidaros bispedømmeråd

Saksordfører: Thea Bækken Mollan

Vedlegg:
Samhandlingsavtale mellom Nidaros bispedømmeråd og Kirkens Nødhjelp

Saksorientering

Kirkens Nødhjelp - Internasjonal diakoni
Kirkens Nødhjelp (KN) startet i 1947 som en liten kirkelig innsamlingsaksjon. I dag er KN en av Nordens største bistandsorganisasjoner og driver internasjonal diakoni i ca 20 land.

Kirkens Nødhjelp arbeider for en rettferdig verden der mennesker lever verdige liv, fri fra fattigdom og undertrykkelse. Deres arbeid er forankret i tre strategiske tilnærminger:
- Redde liv
- Bygge motstandskraft
- Søke rettferdighet.

Gjennom disse prinsippene jobber de sammen med lokale partnere og sivilsamfunn for å skape varige endringer.

Kirkens Nødhjelp er forpliktet til å ivareta menneskets verdighet og beskytte skaperverket, i tråd med oppdraget til den verdensvide kirke. I KN`s arbeid har følgende grunnleggende prinsipper og forpliktelser:
- Tro som drivkraft for endring
- Helhetlig og samordnet innsats
- Lokalt ledet arbeid
- Rettighetsbasert arbeid

Kirkens Nødhjelp – Dnk som oppdragsgiver
Kirkens Nødhjelp har norske kirkesamfunn og menigheter som sine oppdragsgivere.
Den årlige satsingen under kirkens fastetid, fasteaksjonen, har blitt arrangert siden 1967. Den gang kaltes aksjonen for «Brød for verden». Aksjonen har vokst jevnt siden begynnelsen, og fikk spesiell innpass i menighetene da konfirmantene på 1980-tallet ble engasjert i dør til dør-aksjoner. De siste årene har aksjonen innbrakt mer 30 millioner kroner per år, de er en viktig del av frie midler som kan brukes til akutt-innsats hvor og når det trengs. De fleste menighetene i Nidaros bispedømme er med på fasteaksjonen.

Samhandlingsplan
Nidaros bispedømme har gjennom mange år hatt et tett og godt samarbeid med KN`s regionskoordinator for Trøndelag/Møre og Romsdal. På grunn av ny organisering i Kirkens Nødhjelp er det ikke lenger regionskoordinatorer, og vi forholder oss nå til ansatte i sekretariatet i Oslo. I den sammenheng er det behov for en ny samarbeids- og samhandlingsavtale.

Vedlagte forslag til samarbeidsavtale løfter frem den årlige fasteaksjonen, der særlig bidrag fra landets konfirmanter er særdeles avgjørende. Avtalen bekrefter at Nidaros bispedømmeråd ønsker å bruke KN som faglig ressurs. Avtalen sikrer også jevnlige møter (fysisk/digitalt) mellom Nidaros bispedømmeråd og Kirkens Nødhjelp, samtidig som den tar høyde for at aktivitet fra år til år kan variere.

Forslag til vedtak
Nidaros bispedømmeråd takker for den viktige innsatsen og det meningsfulle arbeidet Kirkens Nødhjelp gjør, og vil gjerne være en god oppdragsgiver og samarbeidspartner.

Nidaros bispedømmeråd gir stiftsdirektør ansvar for å ferdigstille og signere samhandlingsavtale mellom Nidaros bispedømmeråd og Kirkens Nødhjelp.

Samhandlingsavtale mellom Kirkens Nødhjelp og Nidaros bispedømmeråd

Kirkens Nødhjelp ønsker å:

- være en ressurs i bispedømme på internasjonal diakoni
- bli regnet med, og invitert inn på større samlinger i bispedømmet
- tilby fagkompetanse på spørsmål som KN jobber med (særlig vann, sanitær og hygiene, klimarettferdighet, kjønnsbasert vold, fredsbygging og ulikhet)
- ha jevnlige møter med biskop/kirkefagsjef/rådgivere ved bispedømmekontoret
- ha løpende kontakt om aktuelle samarbeidsflater

Nidaros bispedømmeråd ønsker å:

- bruke KN som en ressurs på globale tema og internasjonal diakoni
- invitere KN inn på aktuelle fagsamlinger og møtepunkter som prostemøter (fysisk eller digitalt), samlinger for kirkeverger og proster
- være et bindeledd mellom KN, prostiene og menighetene i Nidaros bispedømme
- få kopi av nyhetsbrev til menighetene

Møtefrekvens og innhold:

Kontaktperson: Kirkefagsjef Aud Kristin Saltvik Aasen

JANUAR (på kontoret i Trondheim eller digitalt, - og avtale dato for møtet i september):

Mål

- Fasteaksjonen
- Planer for kommende semester og sommeren.

Tiltak

- Plan for synlighet på BD sine SoMe-flater og kommunikasjonskanaler
    - Kronikk med biskop
- Besøksplan
- Kartlegge samarbeidsmuligheter for aktuelle samlinger

SEPTEMBER (på kontoret i Trondheim eller digitalt, - og avtale dato for møtet i januar):

Mål

- Evaluere fasteaksjonen og juleoffer
- Planlegge jul og fasteaksjonen
- Planer for kommende år (store linjer)

Tiltak

- Orientering og oppsummering

KIRKENS NØDHJELP actalliance

- Samsnakk om bispedømmets fokusområder
- Samarbeidsavtale
- Årshjul for samarbeid neste år (for eks møte Bdr-råd, besøk, delta på større samlinger i bispedømmet, kommunikasjonsplan)

Kirkens Nødhjelp	Nidaros bispedømmeråd
Sign	*Sign*

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Tina Møllersdatter Solbakken	600	26/02087-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
46/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Høringssvar – vigslingsliturgier i Den norske kirke

Saksordfører: Kristine Otneim Setran

Vedlegg:
Høringssvar, vigslingsliturgier
Høringsspørsmål, vigslingsliturgier
Høringsnotat om ordninger for vigsling til tjeneste
Høringsnotat om ordninger for vigsling av kirkebygg
Høringsnotat om liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen
Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste
Ordning for vigsling til tjeneste
Ordning for vigsling av biskop
Innsettelse til vigslet tjeneste
Fremstilling med forbønn
Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg
Ordning for vigsling av kirkebygg
Grunnsteinsnedleggelse
Avvigsling av kirkebygg

Saksorientering

Høringen gjelder Kirkerådets forslag til revisjon av vigslingsliturgiene i Den norske kirke.

Høringen omfatter i hovedsak forslag til revisjon av følgende liturgiske ordninger:

- Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste
- Ordning for vigsling til tjeneste
- Ordning for vigsling av biskop
- Innsettelse til vigslet tjeneste
- Fremstilling med forbønn
- Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg
- Ordning for vigsling av kirkebygg
- Grunnsteinsnedleggelse

I tillegg inneholder høringen forslag til ny liturgisk ordning for:

- Avvigsling av kirkebygg

Som grunnlag for høringen er det også utarbeidet tre høringsnotater som redegjør for de foreslåtte ordningene og de vurderingene som ligger til grunn for høringsspørsmålene:

- Høringsnotat om ordninger for vigsling til tjeneste
- Høringsnotat om ordninger for vigsling av kirkebygg
- Høringsnotat om liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen

Høringsnotatene beskriver de enkelte ordningene nærmere, og redegjør for hvilke temaer og problemstillinger høringsinstansene særlig bes om å vurdere i sine uttalelser.

Høringsfristen er satt til 30. november 2026.

Forslag til vedtak

Høringssvaret sendes inn med de endringene som ble vedtatt i møtet.

Høringsspørsmål, vigslingsliturgier

Dette er kun en opplisting av spørsmålene, bruk forms-skjemaet når du/dere svarer: Høring om vigslingsliturgier – Fyll ut skjema

Intern informasjon:
Svart skrift = teknisk avhuking for å få opp neste spørsmål i høringen
Grønn = ingen merknad
Rød = forslag til endring / merknad

Del I: Vigsling til tjeneste

1. Vil høringsinstansen uttale seg om forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste?
   Ja

2. Støtter høringsinstansen at ordningen «Vigsling til fast kirkelig tjeneste» tas ut av bruk?
   Ja

Del 1A: Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste

1. Har høringsinstansen andre kommentarer til Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste?
   Ingen merknad

Del 1B: Vigsling til tjeneste (prest, diakon, kateket og kantor)

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste?
   Ja

2. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene for Ordning for vigsling til tjeneste?
   Ja. Høringsinstansen foreslår at Nicenum (punkt 8) tas ut som et valgfritt ledd. Begrunnelsen er å unngå at det benyttes to trosbekjennelser i samme gudstjeneste. I generalrubrikkene for *Ordning for vigsling av biskop* er det i punkt 6 presisert at trosbekjennelsen etter prekenen (ledd 14 i Ordning for hovedgudstjeneste) skal utelates. For å sikre sammenheng og konsekvens i liturgiene bør de to ordningene ha samme liturgiske struktur.

3. Støtter høringsinstansen å legge vigslingen til tjeneste på dåpens plass?
   Ja

4. Hvordan vurderer høringsinstansen strukturen i den nye begynnelsen av vigslingen (ledd 7, 8 og 9 i forslaget)?
Plasseringen av vigslingen på dåpens plass i gudstjenesten skaper en forventning om at liturgiens oppbygning også har likhetstrekk med strukturen i dåpsritualet. Høringsinstansen støtter derfor den nye begynnelsen av vigslingen.

5. Har høringsinstansen en kommentar til ledd 7 | Bønn til innledning?
Ingen merknad
6. Har høringsinstansen en kommentar til ledd 8 | Trosbekjennelse CREDO?
Ingen merknad

7. Har høringsinstansen en kommentar til ledd 9 | Fremstilling?
Ingen merknad
   7.1. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat prest?
   7.2. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat diakon?
   7.3. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat kateket?
   7.4. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat kantor?
   7.5. Gjelder kommentaren fremstilling av tjenestene samlet?

8. Har høringsinstansen kommentar til forslaget om å åpne opp for å velge en annen epiklesesalme enn de to som står i dagens ordning?
Ingen merknad

9. Har høringsinstansen kommentar til utvalget av skriftlesninger i ledd 11?
Ingen merknad
   9.1. Gjelder kommentaren skriftlesningene for prestetjenesten?
   9.2. Gjelder kommentaren skriftlesningene for diakontjenesten?
   9.3. Gjelder kommentaren skriftlesningene for katekettjenesten?
   9.4. Gjelder kommentaren skriftlesningene for kantortjenesten?
   9.5. Gjelder kommentaren skriftlesningene for tjenestene samlet?

10. Har høringsinstansen kommentar til formaningene i ledd 14?
Ingen merknad
   10.1. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for prest?
   10.2. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for diakon?
   10.3. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for kateket?
   10.4. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for kantor?
   10.5. Har høringsinstansen andre kommentarer til formaningene?

11. Støtter høringsinstansen forslaget i ordningen om å bekrefte løftet med håndslag?
Ja

12. Har høringsinstansen andre kommentarer til løftesavleggelsen i ledd 14?
    Ingen merknad

13. Støtter høringsinstansen forslagets åpning for flere bønnesalmer i ledd 15?
    Ja

14. Støtter høringsinstansen at det i ledd 15 er én felles bønn for alle vigslede tjenester (med unntak av tjenestebeskrivelsen)?
    Ja

15. Har høringsinstansen noen kommentar til Vigslingsbønnen i ledd 15?
    Ja. Første avsnitt i vigslingsbønnen oppleves som litt lang og «kronglete». Høringsinstansen anbefaler at avsnittet endres med tanke på lesbarhet.

16. Har høringsinstansen noen kommentar til ledd 16 | Erklæring?
    Ingen merknad
17. Har høringsinstansen noen kommentar til ledd 17 | Påminnelse om menighetens ansvar?
    Ingen merknad
18. Har høringsinstansen noen kommentar til vigslingsgudstjenestens fortsettelse?
    Ingen merknad
19. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste?
    Ingen merknad

Del 1C: Vigsling av biskop

1. Har høringsinstansen til forslaget til Ordning for vigsling av biskop?
   Ja

2. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene i Ordning for vigsling av biskop?
   Ja. Høringsinstans har en språklig kommentar: I punkt 3 bør det stå «gis», ikke «gir».

3. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 7 | Bønn til innledning?
   Ingen merknad
   Har høringsinstansen kommentarer til ledd 8 | Fremstilling?
   Ja. Avsnitt 4 og 5 foreslås strøket. Avsnittene fremstår som «formaning» ved at de er formulert i bydeform («Biskopen skal …»), og passer derfor mindre godt inn i en beskrivende fremstilling. Innholdet anses allerede ivaretatt i ledd 11 (Formaning og løfte), hvor de samme momentene er innarbeidet i en annen form.

4. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 11 | Formaning og løfte?
   Ingen merknad
5. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 12 | Håndspåleggelse og bønn?
   Ja. I første avsnitt kan det være hensiktsmessig å vurdere formuleringen, ettersom ordet «hellig» forekommer to ganger etter hverandre.
   Formuleringen «Gi glede i tjenesten» i vigslingsbønnen fremstår også som noe mindre gjennomarbeidet enn den øvrige teksten.

6. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 13 | Erklæring?
   Ingen merknad
7. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 14 | Trosbekjennelse CREDO?
   Ingen merknad
8. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling til biskop?
   Ingen merknad

Del 1D: Innsettelse og fremstilling

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslagene til Innsettelse til vigslet tjeneste og Fremstilling med forbønn?
   Ja

2. Støtter høringsinstansen at forslagets «Innsettelse til vigslet tjeneste» erstatter ordningene «Innsettelse av prest og prost», og «Innsettelse av øvrige vigslede menighetsarbeidere»?
   Ja

3. Har høringsinstansen kommentarer til punkt 1 og 3 i generalrubrikkene for Innsettelse til vigslet tjeneste?
   Ja

4. Støtter høringsinstansen kommentarer til grepet om å legge hilsenen fra den som leder innsettelsen til ledd 3 i Hovedgudstjenesten og la dette utgå som eget ledd i ordningen?
   Nei. Tale (punkt 3) fra den tidligere liturgien for innsettelse av prest eller prost er tatt ut. Dette vurderes som uheldig, fordi innholdet og funksjonen i denne talen ikke kan ivaretas gjennom ledd 3 (Hilsen) i hovedgudstjenesten.

5. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 1 | Fremstilling?
   Ja. Høringsinstansen foreslår at andre avsnitt omformuleres til: «Etter fremstillingen går den som leser kallsbrevet tilbake til sin plass i koret. Den som skal innsettes, går til alterringen». Dersom gjeldende ordlyd beholdes, bør siste setning vurderes utelatt, da den som skal innsettes ikke skal sitte på sin plass, men knele ved alterringen.

6. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 2 | Bønn?
   Ingen merknad
7. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 3 | Salme?
   Ingen merknad
8. Har høringsinstansen andre kommentarer til ordningen Innsettelse til vigslet tjeneste?
   Ingen merknad
9. Har høringsinstansen kommentarer til ordningen Fremstilling med forbønn?
   Ingen merknad

Del II: Vigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til ordningene for vigsling av kirkebygg?
   Ja

Del 2A: Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg?
   Ja

2. Støtter høringsinstansen at ordningen «Vigsling av lokale til kirkelig bruk» erstattes av punkt 13 i Alminnelige bestemmelser?
   Ingen merknad
3. Anser høringsinstansen at problemstillingen om flerbruksbygg er tilstrekkelig ivaretatt i punkt 13 i Alminnelige bestemmelser?
   Ingen merknad
4. Støtter høringsinstansen at ordningen «Gjenåpning av kirke» erstattes av nytt punkt 14 i Alminnelige bestemmelser?
   Støttes, med følgende merknad: Det bør synliggjøres at det nye punkt 14 i Alminnelige bestemmelser inneholder anvisninger for «Gjenåpning av kirke».

5. Støtter høringsinstansen at ordningen «Kirkejubileum» erstattes av nytt punkt 15 i Alminnelige bestemmelser?
   Støttes, med følgende merknad: Det bør synliggjøres at det nye punkt 15 i Alminnelige bestemmelser inneholder anvisninger for «Kirkejubileum». Det bør være klart uthevet hvor man finner dette.

6. Støtter høringsinstansen at ordningen «Nytt orgel» er tilstrekkelig ivaretatt i ordningens ledd 8 og punkt 14 i Alminnelige bestemmelser?
   Ingen merknad

7 Har høringsinstansen andre kommentarer til Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg?

Ja. De ulike former for kirkebygg-markeringer: vigsling av kirkebygg, grunnsteinsnedleggelse, gjenåpning av kirkerom, kirkejubileum og avvigsling av kirke, bør ha egne titler og /eller utheves. Det er umiddelbart vanskelig å vite at rubrikkene for f.eks. Kirkejubileum finnes under tittelen: Alminnelige bestemmelser «Vigsling av kirkebygg» punkt 15, når dette ikke er fremhevet på noe vis.

Høringsinstansen foreslår også en mer generell tittel på de alminnelige bestemmelser som gjelder kirkebygg, da den også omhandler anvisninger for markeringer som ikke omhandler vigsling av kirkebygg.

Punkt 3: Målene på skrinet bør endres til runde tall, f.eks. 30x20x15 cm.

Del 2B: Vigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling av kirkebygg?
   Ja

2. Har høringsinstansen kommentarer til endringen med muligheten for å benytte kirkerommet i større grad i vigslingen av kirkebygg?
   Ingen merknad
   Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene til Ordning for vigsling av kirkebygg?
   Ja. Punkt 3, annet avsnitt:
   Høringsinstansen vil foreslå at Bibelen føyes til blant de sentrale liturgiske elementene som bæres inn i kirkerommet. Jvf. Kirkemøtets *Regler om liturgisk inventar og utstyr*, fastsatt 13. april 2024. I § 1 står det: «Kirkerommet med sitt inventar og utstyr skal tjene til Guds ære og fremme menighetens gudstjenestelige liv.» Videre fremgår det av § 18, under overskriften «Bøker», at det i hver kirke vanligvis vil være behov for: «Tre bibler og tekstbøker og tre sett av de liturgiske bøker […]

   Høringsinstansen foreslår at formuleringen «egnede deler av teknisk utstyr» tas ut. Teknisk utstyr har en viktig funksjon som praktisk støtte for gjennomføringen av gudstjenesten, men vurderes ikke å være et liturgisk element i seg selv.

3. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 2 | Inngangssalme?
   Ingen merknad
4. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 3 | Hilsen?
   Ingen merknad
5. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 4 | Samlingsbønn?
   Ingen merknad

6. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 5 | Lovsang GLORIA?
   Ingen merknad
7. Har høringsinstansen kommentarer til strukturen i ledd 8 | Lesning og bønn?
   Ingen merknad
9. Har høringsinstansen kommentarer til biskopens innledende bønn?
   Ingen merknad
10. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn for klokkene?
   Ingen merknad
11. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved inngangsdøren?
   Ingen merknad
12. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn i skipet?
   Ingen merknad
13. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved prekestolen?
   Ingen merknad
14. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved altret?
   Ingen merknad
15. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved orgel eller annet fast instrument?
   Ingen merknad
16. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved døpefont?
   Ingen merknad
17. Har høringsinstansen kommentarer til biskopens avsluttende bønn?
   Ingen merknad
18. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 9 | Hallelujaomkved og evangelielesning?
   Ingen merknad
19. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 10 | Preken?
   Ingen merknad
20. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 23 | Slutningsord?
   Ingen merknad
21. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 24 | Postludium/utgangsprosesjon?
   Ingen merknad
22. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling av kirkebygg?
   Ingen merknad

Del 2C: Grunnsteinsnedleggelse

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til Grunnsteinsnedleggelse?
   Ingen merknad
2. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene for Grunnsteinsnedleggelse?
   Ingen merknad
3. Har høringsinstansen kommentarer til bønnen i ledd 4 | Bønn og skriftlesning?
   Ingen merknad

4. Har høringsinstansen kommentarer til innledningen til skriftlesningen i ledd 4 | Bønn og skriftlesning?
   Ingen merknad
5. Har høringsinstansen kommentarer til skriftlesningene i ledd 4 | Bønn og skriftlesning?
   Ingen merknad
6. Har høringsinstansen kommentarer til flyttingen av ledd 5 | Tale?
   Ingen merknad
7. Har høringsinstansen kommentarer til at dagens ledd 12 | Avslutning er tatt ut?
   Ingen merknad
8. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Grunnsteinsnedleggelse?

   Ingen merknad

Del 2D: Avvigsling av kirkebygg

7 Har høringsinstansen kommentarer til ordningen Avvigsling av kirkebygg?
Ja

8 Støtter høringsinstansen at Den norske kirke får en ordning for avvigsling av kirkebygg?
Ja

9 Har høringsinstansen kommentarer til første punkt i ordningen?
Ingen merknad

10 Har høringsinstansen kommentarer til andre punkt i ordningen (inngang)?
Ingen merknad

11 Har høringsinstansen kommentarer til tredje punkt i ordningen (samlingsbønn)?
Ingen merknad

12 Har høringsinstansen kommentarer til fjerde punkt i ordningen (takkebønn)?
Ingen merknad

13 Har høringsinstansen kommentarer til femte punkt i ordningen (erklæring)?

14 Ingen merknad

15 Har høringsinstansen kommentarer til sjette punkt i ordningen (utgang)?
Ingen merknad

16. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for avvigsling av kirkebygg?
    Ja. Høringsinstansen mener at ritualet med fordel kunne inneholdt et eget ledd der avvigslingen uttrykkelig erklæres. I det foreliggende forslaget er det kun ledd 5 (Utsendelse), samt at de liturgiske elementene bæres ut av kirkerommet under resesjonen, som synliggjør at handlingen er en avvigsling. Dette gjør avvigslingen mindre tydelig enn den kunne vært.

Del III: Liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen

1. Har høringsinstansen kommentarer om liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen?
   Ja

2. Støtter høringsinstansen at de foreslåtte ordningene i punkt 1 på side 9 i høringsdokumentet tas ut av bruk?
   Ja

3. Støtter høringsinstansen at de foreslåtte ordningene i punkt 2 på side 9 i høringsdokumentet videreføres?
   Ja

4. Støtter høringsinstansen andre kommentarer til liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen?
   Ja. De liturgiske ordningene som i punkt 2 på side 9 i høringsdokumentet er foreslått videreført (skolegudstjeneste, julaften, skriftemålsgudstjeneste, enkeltskrifte, tidebønner, omsorg for døende og sørgegudstjeneste), bør revideres og oppdateres.

Høringsspørsmål, vigslingsliturgier

Dette er kun en opplisting av spørsmålene, bruk forms-skjemaet når du/dere svarer:
Høring om vigslingsliturgier – Fyll ut skjema

Del I: Vigsling til tjeneste

1. Vil høringsinstansen uttale seg om forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste?
2. Støtter høringsinstansen at ordningen «Vigsling til fast kirkelig tjeneste» tas ut av bruk?

Del 1A: Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste

1. Har høringsinstansen andre kommentarer til Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste?

Del 1B: Vigsling til tjeneste (prest, diakon, kateket og kantor)

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste?

2. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene for Ordning for vigsling til tjeneste?

3. Støtter høringsinstansen å legge vigslingen til tjeneste på dåpens plass?
4. Hvordan vurderer høringsinstansen strukturen i den nye begynnelsen av vigslingen (ledd 7, 8 og 9 i forslaget)?

5. Har høringsinstansen en kommentar til ledd 7 | Bønn til innledning?
6. Har høringsinstansen en kommentar til ledd 8 | Trosbekjennelse CREDO?

7. Har høringsinstansen en kommentar til ledd 9 | Fremstilling?
   7.1. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat prest?
   7.2. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat diakon?
   7.3. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat kateket?
   7.4. Gjelder kommentaren fremstilling av vigslingskandidat kantor?
   7.5. Gjelder kommentaren fremstilling av tjenestene samlet?

8. Har høringsinstansen kommentar til forslaget om å åpne opp for å velge en annen epiklesesalme enn de to som står i dagens ordning?

9. Har høringsinstansen kommentar til utvalget av skriftlesninger i ledd 11?
   9.1. Gjelder kommentaren skriftlesningene for prestetjenesten?
   9.2. Gjelder kommentaren skriftlesningene for diakontjenesten?

9.3. Gjelder kommentaren skriftlesningene for katekettjenesten?
9.4. Gjelder kommentaren skriftlesningene for kantortjenesten?
9.5. Gjelder kommentaren skriftlesningene for tjenestene samlet?

10. Har høringsinstansen kommentar til formaningene i ledd 14?
    10.1. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for prest?
    10.2. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for diakon?
    10.3. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for kateket?
    10.4. Har høringsinstansen kommentarer til formaningen for kantor?
    10.5. Har høringsinstansen andre kommentarer til formaningene?

11. Støtter høringsinstansen forslaget i ordningen om å bekrefte løftet med håndslag?
12. Har høringsinstansen andre kommentarer til løftesavleggelsen i ledd 14?

13. Støtter høringsinstansen forslagets åpning for flere bønnesalmer i ledd 15?
14. Støtter høringsinstansen at det i ledd 15 er én felles bønn for alle vigslede tjenester (med unntak av tjenestebeskrivelsen)?
15. Har høringsinstansen noen kommentar til Vigslingsbønnen i ledd 15?

16. Har høringsinstansen noen kommentar til ledd 16 | Erklæring?
17. Har høringsinstansen noen kommentar til ledd 17 | Påminnelse om menighetens ansvar?
18. Har høringsinstansen noen kommentar til vigslingsgudstjenestens fortsettelse?

19. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste?

Del 1C: Vigsling av biskop

1. Har høringsinstansen til forslaget til Ordning for vigsling av biskop?
2. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene i Ordning for vigsling av biskop?

3. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 7 | Bønn til innledning?
4. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 8 | Fremstilling?
5. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 11 | Formaning og løfte?
6. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 12 | Håndspåleggelse og bønn?
7. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 13 | Erklæring?
8. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 14 | Trosbekjennelse CREDO?

9. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling til biskop?

Del 1D: Innsettelse og fremstilling

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslagene til Innsettelse til vigslet tjeneste og Fremstilling med forbønn?

2. Støtter høringsinstansen at forslagets «Innsettelse til vigslet tjeneste» erstatter ordningene «Innsettelse av prest og prost», og «Innsettelse av øvrige vigslede menighetsarbeidere»?

3. Har høringsinstansen kommentarer til punkt 1 og 3 i generalrubrikkene for Innsettelse til vigslet tjeneste?
4. Støtter høringsinstansen kommentarer til grepet om å legge hilsenen fra den som leder innsettelsen til ledd 3 i Hovedgudstjenesten og la dette utgå som eget ledd i ordningen?

5. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 1 | Fremstilling?
6. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 2 | Bønn?
7. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 3 | Salme?

8. Har høringsinstansen andre kommentarer til ordningen Innsettelse til vigslet tjeneste?

9. Har høringsinstansen kommentarer til ordningen Fremstilling med forbønn?

Del II: Vigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til ordningene for vigsling av kirkebygg?

Del 2A: Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg?

2. Støtter høringsinstansen at ordningen «Vigsling av lokale til kirkelig bruk» erstattes av punkt 13 i Alminnelige bestemmelser?
3. Anser høringsinstansen at problemstillingen om flerbruksbygg er tilstrekkelig ivaretatt i punkt 13 i Alminnelige bestemmelser?
4. Støtter høringsinstansen at ordningen «Gjenåpning av kirke» erstattes av nytt punkt 14 i Alminnelige bestemmelser?
5. Støtter høringsinstansen at ordningen «Kirkejubileum» erstattes av nytt punkt 15 i Alminnelige bestemmelser?
6. Støtter høringsinstansen at ordningen «Nytt orgel» er tilstrekkelig ivaretatt i ordningens ledd 8 og punkt 14 i Alminnelige bestemmelser?

7. Har høringsinstansen andre kommentarer til Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg?

Del 2B: Vigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling av kirkebygg?

2. Har høringsinstansen kommentarer til endringen med muligheten for å benytte kirkerommet i større grad i vigslingen av kirkebygg?
3. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene til Ordning for vigsling av kirkebygg?

4. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 2 | Inngangssalme?
5. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 3 | Hilsen?
6. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 4 | Samlingsbønn?
7. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 5 | Lovsang GLORIA?

8. Har høringsinstansen kommentarer til strukturen i ledd 8 | Lesning og bønn?
   8.1. Har høringsinstansen kommentarer til biskopens innledende bønn?
   8.2. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn for klokkene?
   8.3. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved inngangsdøren?
   8.4. ar høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn i skipet?

8.5. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved prekestolen?
8.6. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved altret?
8.7. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved orgel eller annet fast instrument?
8.8. Har høringsinstansen kommentarer til lesning og bønn ved døpefont?
8.9. Har høringsinstansen kommentarer til biskopens avsluttende bønn?

9. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 9 | Hallelujaomkved og evangelielesning?
10. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 10 | Preken?
11. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 23 | Slutningsord?
12. Har høringsinstansen kommentarer til ledd 24 | Postludium/utgangsprosesjon?

13. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for vigsling av kirkebygg?

Del 2C: Grunnsteinsnedleggelse

1. Har høringsinstansen kommentarer til forslaget til Grunnsteinsnedleggelse?

2. Har høringsinstansen kommentarer til generalrubrikkene for Grunnsteinsnedleggelse?

3. Har høringsinstansen kommentarer til bønnen i ledd 4 | Bønn og skriftlesning?
4. Har høringsinstansen kommentarer til innledningen til skriftlesningen i ledd 4 | Bønn og skriftlesning?
5. Har høringsinstansen kommentarer til skriftlesningene i ledd 4 | Bønn og skriftlesning?
6. Har høringsinstansen kommentarer til flyttingen av ledd 5 | Tale?
7. Har høringsinstansen kommentarer til at dagens ledd 12 | Avslutning er tatt ut?

8. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Grunnsteinsnedleggelse?

Del 2D: Avvigsling av kirkebygg

1. Har høringsinstansen kommentarer til ordningen Avvigsling av kirkebygg?

2. Støtter høringsinstansen at Den norske kirke får en ordning for avvigsling av kirkebygg?

3. Har høringsinstansen kommentarer til første punkt i ordningen?
4. Har høringsinstansen kommentarer til andre punkt i ordningen (inngang)?
5. Har høringsinstansen kommentarer til tredje punkt i ordningen (samlingsbønn)?
6. Har høringsinstansen kommentarer til fjerde punkt i ordningen (takkebønn)?

7. Har høringsinstansen kommentarer til femte punkt i ordningen (erklæring)?
8. Har høringsinstansen kommentarer til sjette punkt i ordningen (utgang)?

9. Har høringsinstansen andre kommentarer til forslaget til Ordning for avvigsling av kirkebygg?

Del III: Liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen

1. Har høringsinstansen kommentarer om liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen?

2. Støtter høringsinstansen at de foreslåtte ordningene i punkt 1 på side 9 i høringsdokumentet tas ut av bruk?
3. Støtter høringsinstansen at de foreslåtte ordningene i punkt 2 på side 9 i høringsdokumentet videreføres?

4. Støtter høringsinstansen andre kommentarer til liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen?

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Notat

Vår dato
05.08.2026

Vår referanse
26/01902-1

Vår saksbehandler
Gunnhild Nordgaard Hermstad

Høringsnotat om ordninger for vigsling til tjeneste

Innledning

Kirkerådet og Bispemøtet igangsatte i 2018 liturgisak om vigslingsliturgier for kirkelig tjeneste og kirkebygg (KR 32/18, BM 24/18). Vedtaket fra Bispemøtet i 2018 presiserte at vigslingsliturgiene skulle utarbeides i nært samarbeid med Bispemøtet. Nemnd for gudstjenesteliv har nå utarbeidet et forslag i samarbeid med Bispemøtet, og Kirkerådet har vedtatt å sende dette forslaget på høring (KR 31/26, jf. Regler for saksbehandling i liturgisaker § 1 og 4).

I dette notatet presenteres forslaget til reviderte alminnelige bestemmelser, samt ordninger for vigsling til prest, diakon, kateket og kantor, og vigsling av biskop. Dette er Den norske kirkes hovedordninger for vigsling av personer.

Til slutt i dokumentet følger en kort presentasjon av forslag til ordningene for innsettelse og forbønn. Disse ordningene er tilknyttet hovedordningene for vigsling og høringsinstansene oppfordres til å uttale seg om disse dersom det er mulighet og interesse for det.

Innhold

Høringsnotat om ordninger for vigsling til tjeneste 1
Innledning 1
Innhold 2
Overordnet om vigslingsliturgier 3
Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste 3
Vigsling til tjenestene prest diakon, kateket og kantor 5
Generalrubrikker 5
Samling 5
Vigsling 5
Ledd 7 | Bønn til innledning 6
Ledd 8 | Trosbekjennelse CREDO 6
Ledd 9 | Fremstilling 6
Ledd 10, 11 og 12 | Epiklesesalme og Skriftlesning 15
Ledd 13 | Vigslingstale 15
Ledd 14 | Formaning og løfte 15
Løftet 15
Ledd 15 | Håndspåleggelse og bønn 19
Ledd 16 | Erklæring 25
Ledd 17 | Påminnelse om menighetens ansvar 25
Vigslingsgudstjenestenes fortsettelse 25
Vigsling av biskop 26
Generalrubrikker 26
Samling 26
Ledd 7 | Bønn til innledning 26
Vigsling 27
Ledd 8 | Fremstilling 27
Ledd 9 | Skriftlesning 28
Ledd 10 | Vigslingstale 28
Ledd 11 | Formaning og løfte 28
Ledd 12 | Håndspåleggelse og bønn 29
Ledd 13 | Erklæring 29
Ledd 14 | Trosbekjennelse CREDO 31
Vigslingsgudstjenestens fortsettelse 31
Overordnet om innsettelse og fremstilling 32
Innsettelse til vigslet tjeneste 33
Generalrubrikkene 33
Plassering i gudstjenesten 33

Ledelse av innsettelsen 33
Salmer 33
Innsettelsen 33
Fremstilling 33
Tale 33
Bønn 33
Salme 34
Fremstilling med forbønn 35
Videre saksbehandling 35

Overordnet om vigslingsliturgier

I Den norske kirke vigsles det til tjenestene prest, diakon, kateket og kantor. Ordningene for vigsling til tjeneste og av biskop, er utformet for å reflektere og formidle kirkens teologiske forståelse av tjenestene. Gjennom liturgien uttrykkes at den vigslede ikke handler på egne vegne, men på vegne av kirken og etter Guds kall. Dette utgangspunktet setter den vigslede tjenesten inn i en større sammenheng som en del av Kristi kropp på jord (1. Kor 12; Ef 4,11-13).

Samtidig er liturgiene også juridiske dokumenter innenfor kirkeretten. De fastsetter de formelle rammene for vigslingen og de forpliktelser og rettigheter som følger med. Ved å følge disse liturgiene sikrer kirken at vigslingen skjer i tråd med kirkens regler og retningslinjer.

Liturgiene gir også veiledning i hvordan kirken skal forholde seg til sine vigslede medarbeidere. Dette inkluderer retningslinjer for hvordan vigslingen skal gjennomføres, samt hvordan vigslede medarbeidere skal støttes og følges opp i sin tjeneste. Dette er viktig for å sikre at de vigslede får nødvendig støtte og veiledning i sitt arbeid.

Vigslingsliturgiene er på denne måten et uttrykk for kirkens lære og praksis. De bidrar til å forme forståelsen av hva det vil si å tjene i kirken og gir en ramme for hvordan denne tjenesten skal utføres.

Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste

De alminnelige bestemmelsene for vigsling til tjeneste gjelder for vigsling til tjeneste som prest, diakon, kateket, kantor og biskop, samt for innsettelse og fremstilling med forbønn. Forslaget som sendes på høring er i hovedsak en oppdatering av gjeldende bestemmelser i tråd med dagens praksis.

Oppdateringen innebærer i hovedsak språklige endringer som å bruke «hovedgudstjenestene» istedenfor «høymesse», innføringen av Preses-betegnelsen, og kjønnsinkluderende omtale av Norges regent, slik at fremtidig regent kan være en dronning.

Ut over dette er praksis knyttet til annet regelverk og avtaler justert, slik som for eksempel godkjenning av nattverdutdelere, deltakelse fra Porvoo-fellesskapet og andre økumeniske avtaler, og

ordningen med stiftskapellaner. Bestemmelsene knyttet til vigsling til fast kirkelig tjeneste er tatt ut fordi ordningen ikke lenger er i bruk og foreslås ikke videreført (BM 7/23).

Vigsling til tjenestene prest diakon, kateket og kantor

Ordningen for vigsling til tjeneste omfatter vigsling av prest, diakon, kateket og kantor. Den norske kirke har allerede ordninger for vigsling til disse tjenestene, men de forholder seg til en eldre gudstjenesteordning og har behov for språklig oppdatering (KR 32/18, BM 24/18).

Den språklige oppdateringen gjelder både bønnespråket og beskrivelsene av de ulike tjenestene. Dette har vært særlig prekært for diakontjenesten som ikke har vært oppdatert i tråd med Den norske kirkes definisjon av diakoni[1]. De ulike ordningene er også blitt til på ulike tidspunkter, og det har vært ønskelig med ordninger som i større grad er mulig å kombinere (BM 7/23).

Bispemøtet vedtok i 2010 at det ikke er noen prinsipiell forskjell mellom vigsling og ordinasjon og at begrepet «vigsling» skulle brukes til alle tjenester (BM 3/10). I februar 2023 bekreftet Bispemøtet at denne forståelsen skulle ligge til grunn for revisjonen av vigslingsliturgiene, og forslaget som nå foreligger bruker konsekvent begrepene «vigsling» og «vigslingskandidat».

De foreslåtte ordningene er tilpasset nåværende Ordning for hovedgudstjenesten, språklig oppdaterte både i bønnespråk og omtalen av de ulike tjenestene. Ordningene er også foreløpig satt opp i ett og samme dokument. Dette er for at det skal være enkelt å se hva som er likt og ulikt for de ulike tjenestene i høringen. Når ordningene er vedtatt, vil de bli publisert hver for seg, men det skal være enkelt å kombinere ulike ordninger når det vigsles til ulike tjenester i samme gudstjeneste.

Generalrubrikker

Generalrubrikkene beskriver overordnede forhold ved vigslingsgudstjenesten (punkt 1 og 6) og angir grunnleggende valg for gjennomføringen av gudstjenesten, som for eksempel hvilken og hvordan epiklesesalmen synges i forbindelse med tekstlesningene (punkt 5), og forholdet mellom vigslingsgudstjenesten og Ordning for hovedgudstjenesten (punkt 4 og 7-12).

Samling

Forslaget til Ordning for vigsling til tjeneste legger opp til at biskopen leder gudstjenesten fra start av. Samlingsdelen følger i stor grad Ordning for hovedgudstjenesten. Den største forskjellen er at det ikke er noen egen samlingsbønn. Når vigslingen er lagt til dåpens plass (se nedenfor), blir det mange bønner og en stor «vekt» tidlig i gudstjenesten. Det er derfor vurdert slik at samlingsdelen med fordel kan forenkles, og det foreslås at samlingsbønnen strykes.

Vigsling

Forslaget legger opp til at vigslingen skjer på dåpens plass i gudstjenesten. Dette er både for å tilpasse ordningen til dagens gudstjenesteordning, og fordi en slik plassering tydeliggjør sammenhengen mellom dåpen og vigslingen. Dette gjenspeiles også i strukturen og teksten i forslaget.

Det meste av forslaget består av denne vigslingsdelen, og den blir derfor gått igjennom ledd for ledd.

[1] Tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for diakoner § 2: «Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.»

Ledd 7 | Bønn til innledning

Dagens ordning for vigsling til tjeneste starter med fremstilling og innledende bønn. Når vigslingen legges til dåpens plass i gudstjenesten, skjer den på stedet hvor vi i dagens gudstjenesteordning ber «Dagens bønn»[2].

Forslaget legger opp til at denne innledende bønnen følger strukturen i Dagens bønn, at den er felles for alle tjenester og at den innholdsmessig peker frem imot vigslingshandlingen istedenfor den aktuelle søndagens særpreg. Referansen til Ef 4,12 fra fremstillingen i dagens vigslingsliturgier er tatt inn i denne innledende bønnen. Bønnen bes av biskopen.

Endringene vises i synopsen under beskrivelsen av ledd 9 Fremstilling.

Ledd 8 | Trosbekjennelse CREDO

For å ivareta sammenhengen mellom alle døptes kall, enheten med Kristus og kallet til de særskilte kirkelige tjenestene, har forslaget til nye vigslingsordninger lagt trosbekjennelsen til starten av vigslingen.

Endringene vises i synopsen under beskrivelsen av ledd 9 Fremstilling.

Ledd 9 | Fremstilling

Hovedelementene i dagens fremstilling er videreført i forslaget til ny ordning, men som nevnt over er sammenhengen med dåpen tydeliggjort i et eget ledd (8), og henvisningen til Ef 4,12 er tatt inn i den innledende bønnen.

Beskrivelsen av de ulike tjenestene innledes med den paulinske nådehilsenen og en henvisning til 1. Kor 12. Deretter omtales tjenestes særpreg og hva denne tjenesten særskilt skal være i kirken. Til slutt blir det formidlet hva som skal skje i vigslingen.

Nedenfor følger en synopse av ledd 7-9 under ett. Synopsen viser endringene på bokmål.

	Dagens ordning	Forslaget på høring
Prest		**7 | Bønn til innledning**
		B vendt mot menigheten | La oss alle be.
		B vendt mot alteret | Evige Gud,
		du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.
		Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke ___ som i dag vigsles til tjeneste i kirken.
		Gjør alle ditt ords tjenere til tro forvaltere av din nåde

[2] Dersom det ikke er dåp. Ved dåp er det først dåp og deretter «Dagens bønn».

		ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen.
		8 |*Trosbekjennelse CREDO
		B vendt mot menigheten | I dag får kirken en ny medarbeider. (Navnet nevnes) er kalt til tjeneste som prest i/ved (tjenestestedet nevnes).
		I dåpen ble vi forent med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus, og alle døpte er kalt til å forkynne Guds storverk. La oss sammen bekjenne troen som lød ved vår dåp:
		Apostolicum
	1 | Fremstilling	**9 | Fremstilling**
	En av kirkens prester eller stedets prost, eventuelt lederen i menighetsrådet, ved lesepulten	Lederen i menighetsrådet, eventuelt en av kirkens prester eller prosten, ved lesepulten. Vigslingskandidaten(e) reiser seg når navnet nevnes.
	Kjære menighet.	ML | Kjære menighet.
	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.
	En ny arbeider i vår kirke fremstilles for oss i dag. Kandidat i teologien (navnet nevnes) er kalt til tjeneste som ... i/ved (tjenestestedet nevnes).	
	Ordinanden reiser seg når navnet nevnes.	
	I dåpen ble vi innlemmet i Guds folk, og vi ble alle vigslet til å være tjenere for Gud.	
	For Skriften vitner om at hele Guds folk er et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som er Guds eiendom, for at vi skal forkynne hans storverk, han som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys.	Som kirke er vi Kristi kropp og kalt til å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling, til tro og tjeneste.
	Gud har også innsatt en særskilt tjeneste med å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene, for at vi skal få del i den frelsende tro og bli bevart i troen. Og han har gitt sin kirke i oppdrag å kalle mennesker til å gå inn i denne tjeneste.	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører hyrdetjenesten med å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene. Denne særskilte tjenesten er innstiftet for at vi skal komme til tro og leve i nåden i Jesus Kristus.

	I dag skal denne medarbeider på apostolisk vis under håndspåleggelse og bønn vigsles til prest, med ansvar for den offentlige forvaltning av Ord og sakrament i menig hetens forsamling.	I dag vil vi på apostolisk vis med håndspåleggelse og bønn, vigsle (Navnet nevnes) til tjenesten som prest.
		Vigslingskandidaten(e) setter seg.
	2 | Bønn til innledning	
	B vendt mot menigheten | La oss be.	
	B vendt mot alteret | Herre Jesus Kristus,	
	du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige, så de kan utføre sin tjeneste og ditt legeme kan bygges opp.	
	Vi takker deg for din store miskunn og priser ditt hellige navn, fordi du ikke har sett på vår synd og utroskap, men nådig har latt oss beholde ditt ord og dine sakramenter inntil den ne dag.	
	Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke denne din tjener, som i dag vigsles til prestetjeneste i kirken.	
	Gjør ham og alle ditt ords tjenere til tro forvaltere av Guds hemmeligheter.	
	La denne hellige handling bli til ære for ditt navn, til Guds rikes fremme og til velsignelse for denne din tjener, så din menighet kan bygges opp på deg, den eneste sanne grunnvoll.	
	M | Amen.	
Diakon		**7 | Bønn til innledning**
		B vendt mot menigheten | La oss alle be.
		B vendt mot alteret | Evige Gud,
		du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.
		Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke ___ som i dag vigsles til tjeneste i kirken.
		Gjør alle ditt ords tjenere til tro forvaltere av din nåde

		ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen.
		8 |*Trosbekjennelse CREDO
		B vendt mot menigheten | I dag får kirken en ny medarbeider. (Navnet nevnes) er kalt til tjeneste som diakon i/ved (tjenestestedet nevnes).
		I dåpen ble vi forent med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus, og alle døpte er kalt til å forkynne Guds storverk. La oss sammen bekjenne troen som lød ved vår dåp:
		Apostolicum
	1 | Fremstilling	**9 | Fremstilling**
	En av kirkens prester eller stedets prost, eventuelt lederen i menighetsrådet, ved lesepulten	Lederen i menighetsrådet, eventuelt en av kirkens prester eller prosten, ved lesepulten. Vigslingskandidaten(e) reiser seg når navnet nevnes.
	Kjære menighet.	ML | Kjære menighet.
	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.
	En ny arbeider i vår kirke fremstilles for oss i dag. (Tittel etter utdannelse og navn) er kalt til tjeneste som diakon i/ved (tjenestestedet nevnes).	
	Den som skal vigsles, reiser seg når navnet nevnes.	
	I dåpen ble vi innlemmet i Guds folk, og vi ble alle vigslet til å være tjenere for Gud.	
	For Skriften vitner om at hele Guds folk er et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som er Guds eiendom, for at vi skal forkynne hans storverk, han som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys.	Som kirke er vi Kristi kropp og kalt til å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling, til tro og tjeneste.
	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin menighet, hører også omsorgstjenesten, så Kristi kjærlighet kan bli synlig blant oss.	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører omsorgstjenesten. Ved denne tjenesten blir Guds kjærlighet til alle mennesker og alt det skapte synlig i handling.

	I dag skal denne medarbeider på apostolisk vis under håndspåleggelse og bønn vigsles til diakon, med ansvar for å legge til rette menighetens omsorg for mennesker i nød.	I dag vil vi på apostolisk vis med håndspåleggelse og bønn, vigsle (Navnet nevnes) til tjenesten som diakon
		Vigslingskandidaten(e) setter seg.
	2 | Bønn til innledning	
	B vendt mot menigheten | La oss vende oss til Gud i bønn.	
	B vendt mot alteret | Herre Jesus Kristus, du har gitt din kirke nådegaver til å helbrede og kalt oss alle til å ha omsorg for hverandre, vi som er dine lemmer, og som ved Ånden er føyd sammen til ett lege me. Vi takker deg for din store miskunn og priser ditt hellige navn, fordi du ikke har sett på vår synd og utroskap, men nådig har latt oss beholde ditt ord og dine sakramenter inntil denne dag.	
	M | Herre, hør vår bønn.	
	B | Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke *denne din tjener*, som i dag vigsles til diakontjeneste i kirken. Gjør ham og alle din kirkes tjenere til tro forvaltere av Guds hemmeligheter.	
	M | Herre, hør vår bønn.	
	B | La denne hellige handling bli til ære for ditt navn, til Guds rikes fremme og til velsignelse for *denne din tjener*, så din menighet kan bygges opp på deg, den eneste sanne grunnvoll.	
	M | Herre, hør vår bønn. Amen.	
Kateket		**7 | Bønn til innledning**
		B vendt mot menigheten | La oss alle be.
		B vendt mot alteret | Evige Gud,
		du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.
		Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke ___ som i dag vigsles til tjeneste i kirken.

		Gjør alle ditt ords tjenere til tro forvaltere av din nåde
		ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen.
		8 |*Trosbekjennelse CREDO
		B vendt mot menigheten | I dag får kirken en ny medarbeider. (Navnet nevnes) er kalt til tjeneste som kateket i/ved (tjenestestedet nevnes).
		I dåpen ble vi forent med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus, og alle døpte er kalt til å forkynne Guds storverk. La oss sammen bekjenne troen som lød ved vår dåp:
		Apostolicum
	1 | Fremstilling	**9 | Fremstilling**
	En av kirkens prester eller stedets prost, eventuelt lederen i menighetsrådet, ved lesepulten	Lederen i menighetsrådet, eventuelt en av kirkens prester eller prosten, ved lesepulten. Vigslingskandidaten(e) reiser seg når navnet nevnes.
	Kjære menighet.	ML | Kjære menighet.
	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.
	En ny arbeider i vår kirke fremstilles for oss i dag. (Tittel etter utdannelse og navn) er kalt til tjeneste som kateket i/ved (tjenestestedet nevnes).	
	Den som skal vigsles, reiser seg når navnet nevnes.	
	I dåpen ble vi innlemmet i Guds folk, og vi ble alle vigslet til å være tjenere for Gud.	
	For Skriften vitner om at hele Guds folk er et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som er Guds eiendom, for at vi skal forkynne hans storverk, han som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys.	Som kirke er vi Kristi kropp og kalt til å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling, til tro og tjeneste.
	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin menighet, hører også tjenesten med å undervise i den kristne tro, så vi kan vokse i troen og grunnfestes i sannheten.	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører tjenesten med å undervise i den kristne tro, så vi kan vokse i troen og grunnfestes i kjærlighet og sannhet.

	I dag skal denne medarbeider på apostolisk vis under håndspåleggelse og bønn vigsles til kateket, med ansvar for menighetens undervisningstjeneste.	I dag vil vi på apostolisk vis med håndspåleggelse og bønn, vigsle (Navnet nevnes) til tjenesten som kateket.
		Vigslingskandidaten(e) setter seg.
	2 | Bønn til innledning	
	B vendt mot menigheten | La oss vende oss til Gud i bønn.	
	B vendt mot alteret | Herre Jesus Kristus, du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige, så de kan utføre sin tjeneste, og ditt legeme kan bygges opp. Vi takker deg for din store miskunn og priser ditt hellige navn, fordi du ikke har sett på vår synd og utroskap, men nådig har latt oss beholde ditt ord og dine sakramenter inntil denne dag.	
	M | Herre, hør vår bønn.	
	B | Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke *denne din tjener*, som i dag vigsles til kateket-tjeneste i kirken. Gjør *ham* og alle din kirkes tjenere til tro forvaltere av Guds hemmeligheter.	
	M | Herre, hør vår bønn.	
	B | La denne hellige handling bli til ære for ditt navn, til Guds rikes fremme og til velsignelse for *denne din tjener*, så din menighet kan bygges opp på deg, den eneste sanne grunnvoll.	
	M | Herre, hør vår bønn. Amen.	
Kantor		**7 | Bønn til innledning**
		B vendt mot menigheten | La oss alle be.
		B vendt mot alteret | Evige Gud,
		du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.
		Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil opplyse og veilede, trøste og styrke ___ som i dag vigsles til tjeneste i kirken.

		Gjør alle ditt ords tjenere til tro forvaltere av din nåde
		ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen.
		8 |*Trosbekjennelse CREDO
		B vendt mot menigheten | I dag får kirken en ny medarbeider. (Navnet nevnes) er kalt til tjeneste som kantor i/ved (tjenestestedet nevnes).
		I dåpen ble vi forent med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus, og alle døpte er kalt til å forkynne Guds storverk. La oss sammen bekjenne troen som lød ved vår dåp:
		Apostolicum
	3 | Inngangsord med fremstilling	**9 | Fremstilling**
	En av kirkens prester, eventuelt lederen i menighetsrådet, ved lesepulten	Lederen i menighetsrådet, eventuelt en av kirkens prester eller prosten, ved lesepulten. Vigslingskandidaten(e) reiser seg når navnet nevnes.
	Kjære menighet.	ML | Kjære menighet.
	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus.	Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.
	En *ny arbeider* i vår kirke fremstilles for oss i dag. (Tittel etter utdannelse og navn) er kalt til tjeneste som kantor i/ ved (Tjenestestedet nevnes).	
	Den som skal vigsles, reiser seg når navnet nevnes.	
	I dåpen ble vi innlemmet i Guds folk, og vi ble alle vigslet til å være tjenere for Gud.	
	For Skriften vitner om at hele Guds folk er et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som er Guds eiendom, for at vi skal forkynne hans stor verk, han som kalte oss fra mørket til sitt underfulle lys.	Som kirke er vi Kristi kropp og kalt til å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling, til tro og tjeneste.

	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin menig het, hører også tjenesten med å bære fram lovprisnings offeret, så Guds navn kan bli opphøyet og hans herlighet fylle jorden.	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører tjenesten med å lede menighetens lovprisning, så Guds navn blir opphøyet og Guds herlighet fyller jorden.
	Under håndspåleggelse og bønn vil vi i dag kalle og vigsle (Navnet nevnes) til kantor og leder av sangen og musikken i Herrens hus, til Guds ære og Kristi legemes oppbyggelse.	I dag vil vi på apostolisk vis med håndspåleggelse og bønn, vigsle (Navnet nevnes) til tjenesten som kantor.
		Vigslingskandidaten(e) setter seg.
	4 | Bønn	
	B vendt mot menigheten | La oss vende oss til Gud i bønn.	
	B vendt mot alteret | Evige, allmektige Gud, ved din trone priser de himmelske hærskarer ditt hellige navn. Vi takker deg for at vi sam men med dem får istemme din prisgjennom salmer, hym ner og åndelige sanger, og at vi får bære fram for deg glede og sorg, klage og lovsang.	
	Deg være ære i evighet.	
	B | Treenige Gud, vi takker deg for at du har latt ditt evangelium lyde også her hos oss. Fyll dette hus med din herlighet, og hellige ditt folk, så sangen og musikken kan lyde fulltonende til din ære. Gi oss å tjene deg med glede og bære fram din pris i jublende sang.	
	Herre, hør vår bønn.	
	B | Gode Gud, la den hellige handling vi skal utføre i dag, bli til ære for ditt navn, til Guds rikes fremme og til velsignelse for denne din tjener, så din menighet kan byg ges på Kristus, den eneste sanne grunnvoll.	
	Herre, hør vår bønn. Amen.	

Ledd 10, 11 og 12 | Epiklesesalme og Skriftlesning

Dagens ordning legger opp til to alternative epiklesesalmer og innledninger til disse. I epiklesesalmen påkalles Den hellige ånd. Forslaget viderefører begge alternativene, men legger til en tredje mulighet hvor det åpnes for å velge en annen salme med samme liturgiske funksjon, epiklese.

Skriftlesningene fra dagens ordninger for prest, diakon og kateket er videreført. Det er gjort følgende endringer i skriftlesningene:

- Matteus 28,18-20 er felles for alle tjenester i forslaget og for kantortjenesten erstatter denne lesningen av Lukas 24,50-53.
- Diakon- og katekettvigslingen har hatt tre lesninger. Forslaget legger opp til fire lesninger for alle tjenester. For diakon er Matt 22,35-40 (det dobbelte kjærlighetsbud) lagt til. For kateket er Kol 2,6-7 lagt til.

Forslaget gir ikke nærmere bestemmelser for hvordan det eventuelt velges mellom tekster når det vigsles til flere tjenester i samme gudstjeneste, men punkt 6 i generalrubrikkene gjør det klart at det er åpent for å ta ut noen tekstlesninger i slike tilfeller.

Ledd 13 | Vigslingstale

I rubrikkene er det tydeliggjort at biskopen er den som vigsler (jf. Porvoo-avtalen).

Ledd 14 | Formaning og løfte

Formaningene til hver av de fire tjenestene innledes likt, før tjenestene beskrives hver for seg. Det er det første punktet i hver tjeneste som beskriver den enkelte tjenestens særlige preg.

Kantortjenesten beskrives i første punkt som å «lede menighetens sang og lovprisning til Guds ære og oppbyggelse for menigheten». Dette har vært ett av de punktene hvor det i fagnemnden har vært mye diskusjon. Det er særlig uttrykket fra dagens liturgi om «salmer, hymner og åndelige sanger» som er blitt vurdert. Selv om uttrykket brukes i Bibelen (Ef 5,19) og har en tradisjonell fortolkning, oppfatter mange at uttrykket er vanskelig å fortolke i dag. Nemnd for gudstjenesteliv har vært opptatt av at kantorer også jobber med musikk som ikke har ord, men som er viktig i mange kirkelige sammenhenger. Uttrykket «musikk» er åpent for tolkning i enda større grad enn «salmer, hymner og åndelige sanger». Å legge «musikk» til i det eksisterende uttrykket ble imidlertid krevende fordi både hymner og åndelige sanger er musikk. Uttrykket «sang og musikk» ble oppfattet som stivnet, og nemnda mente derfor at det fungerer dårlig i en sammenheng som her. Forslagets formulering om å «lede menighetens sang og lovprisning» kommer fra Bispemøtet.

Nedenfor følger en synopse over dagens ordning og forslaget.

Løftet

Etter formaningene gir vigslingskandidaten sitt løfte til biskopen og bekrefter dette med et håndslag. Nemnd for gudstjenesteliv foreslo å ta ut håndslaget. Sammen med Folkekirken i Danmark er Den norske kirke én av to kirker som fortsatt bruker håndslaget i forbindelse med vigslingen. Andre kirker som ligger nært Den norske kirke liturgisk, slik som den svenske, finske og anglikanske kirken, forstår vigslingen som en kirkelig handling og har ikke med det (i utgangspunktet) borgerlige håndslaget. Nemnd for gudstjenesteliv foreslo å ta ut håndslaget og heller fremheve påleggelsen av stolaen

isteden. På den måten ville det liturgiske høydepunktet knyttes til den vigsledes liturgiske drakt og funksjon, fremfor håndslaget.

Bispemøtet mente imidlertid at håndslaget fungerer godt og er et liturgisk høydepunkt i ordningen. Det er lang tradisjon for å inngå offentlige avtaler med håndslag, og biskopene ønsket derfor å beholde håndslaget i ordningen, og forslaget har derfor med håndslaget. Høringsinstansene oppfordres særlig til å uttale seg om håndslagets funksjon i vigslingen.

	Dagens ordning	**Forslaget på høring**
Prest	**6 | Formaning og løfteavleggelse**	**14 | Formaning og løfte**
	B | Du har hørt Guds ord om tjenesten, dens krav og dens løfter, hvor rik den er på herlighet, og hvor nødvendig den er for Guds kirke på jorden.	B vendt mot vigslingskandidaten | Du har hørt Guds ord om tjenesten, dens krav og dens løfter, hvor rik den er og hvor nødvendig for Guds kirke på jorden.
	Når Herren nå betror deg preste tjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg	B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg prestetjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg
	– at *du* forkynner Guds ord klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift, og som vår kirke vitner om det i sin be kjennelse, og forvalter de hellige sakramenter etter Kristi innstiftelse og vår kirkes orden,	- at du som hyrde forkynner evangeliet klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om i sin bekjennelse, og forvalter de hellige sakramenter etter Kristi innstiftelse og vår kirkes orden.
	– at *du* i sjelesorg og skriftemål drar omsorg for hvert enkelt menneske og bærer dem fram for Gud i bønn og påkallelse med takk,	- at du ber for menneskene i menigheten, og i sjelesorg og skriftemål møter hver enkelt med omsorg.
	– at *du* trofast veileder og formaner til sann omvendelse, levende tro på Kristus og et hellig liv i kjærlighet til Gud og nesten,	- at du veileder, underviser og oppmuntrer til tro på Kristus og et liv i kjærlighet til Gud og din neste.
	– at *du* også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn trenger dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.	- at du også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn fordyper deg i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.
	B spør hver enkelt ordinand | (Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?	B vendt mot vigslingskandidaten | NN, lover du for Guds åsyn og i denne menighetens nærvær, at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?
	Ordinanden |Ja.	Vigslingskandidaten | Ja
	B | Så gi meg hånden på det.	B | Så gi meg hånden på det.

	Ordinanden bekrefter sitt løfte med håndslag til biskopen.	Vigslingskandidaten bekrefter sitt løfte ved å ta biskopen i hånden.
Diakon	**6 | Formaning og løfteavleggelse**	**14 | Formaning og løfte**
	B | Når Herren nå betror *deg* tjenesten som diakon, pålegger og formaner jeg *deg*	B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg diakontjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg
	– at *du* i vitnesbyrd og sjelesorg legger fram Guds ord klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift, og som vår kirke vitner om det i sin bekjennelse,	- at du leder menighetens diakontjeneste og formidler Guds kjærlighet i omsorg for skaperverket og din neste.
	– at *du* viser omsorg for nestens liv og velferd, arbeider for å bedre de svakes kår, og bærer dem fram for Gud i bønn og påkallelse med takk,	- at du legger frem evangeliet i ord og handling, og bringer kirkens vitnesbyrd til verden.
	– at *du* også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn trenger dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.	- at du ber for menneskene i menigheten, og i samtale og sjelesorg møter hver enkelt med omsorg.
	B spør hver enkelt som skal vigsles | (Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?	B vendt mot vigslingskandidaten | NN, lover du for Guds åsyn og i denne menighetens nærvær, at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?
	Den som skal vigsles |Ja.	Vigslingskandidaten | Ja
	B | Så gi meg hånden på det.	B | Så gi meg hånden på det.
	Den som skal vigsles, bekrefter sitt løfte med håndslag til biskopen.	Vigslingskandidaten bekrefter sitt løfte ved å ta biskopen i hånden.
Kateket	**6 | Formaning og løfteavleggelse**	**14 | Formaning og løfte**
	B | Når Herren nå betror *deg* tjenesten som kateket, pålegger og formaner jeg *deg*	B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg katekettjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg
	– at *du* i *din* forkynnelse og undervisning legger fram Guds ord klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift, og som vår kirke vitner om det i sin bekjennelse,	- at du leder menighetens undervisningstjeneste, og selv underviser i den kristne tro.
	– at *du* lærer og rettleder menighetens lemmer og alle søkende, så de kan lære Gud å kjenne og få kunnskap om hans vilje, og at *du* bærer dem fram for Gud i bønn og påkallelse med takk,	- at du legger frem evangeliet i undervisning og forkynnelse som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om i sin bekjennelse.

	– at *du* også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn trenger dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.	- at du ber for og veileder menigheten og alle søkende, så de kan lære Gud å kjenne og leve og vokse i tro, håp og kjærlighet.
	B spør hver enkelt som skal vigsles | (Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?	B vendt mot vigslingskandidaten | NN, lover du for Guds åsyn og i denne menighetens nærvær, at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?
	Den som skal vigsles |Ja.	Vigslingskandidaten | Ja
	B | Så gi meg hånden på det.	B | Så gi meg hånden på det.
	Den som skal vigsles, bekrefter sitt løfte med håndslag til biskopen.	Vigslingskandidaten bekrefter sitt løfte ved å ta biskopen i hånden.
Kantor	**9 | Formaning og løfteavleggelse**	**14 | Formaning og løfte**
	B | Når Herren nå betror *deg* tjenesten som kantor, pålegger og formaner jeg *deg*	B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg kantortjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg
	– at *du* leder sangen og musikken i Guds hus, slik at menigheten i ånd og sannhet kan bære fram sitt lovprisningsoffer til Herren,	- at du leder menighetens sang og lovprisning til Guds ære og oppbyggelse for menigheten.
	– at *du* gjennom salmer, hymner og åndelige sanger lar Guds ord lyde klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift, og som vår kirke vitner om det i sin bekjennelse,	- at du gjennom musikken lar evangeliet lyde, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om i sin bekjennelse.
	– at *du* også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn trenger dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.	- at du også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn fordyper deg i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.
	B spør hver enkelt som skal vigsles | (Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?	B vendt mot vigslingskandidaten | NN, lover du for Guds åsyn og i denne menighetens nærvær, at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?
	Ka | Ja.	Vigslingskandidaten | Ja
	B | Så gi meg hånden på det.	B | Så gi meg hånden på det.
	Den som skal vigsles, bekrefter sitt løfte med håndslag til den som vigsler.	Vigslingskandidaten bekrefter sitt løfte ved å ta biskopen i hånden.

Ledd 15 | Håndspåleggelse og bønn

I dagens ordning ligger Luthersalmen «Nå ber vi Gud, Den Hellig Ånd» (N13 513) inne som fast bønnesalme. I tråd med Bispemøtets vedtak er denne salmen tatt ut fra ordningen (BM 7/23). Det er fortsatt mulig å bruke salmen, men forslaget åpner også for andre bønnesalmer og det er derfor ikke angitt hvilken bønnesalme som anvendes på dette punktet.

En synopse over dagens vigslingsbønn og vigslingsbønnen i forslaget følger nedenfor.

	Dagens ordning	Forslaget på høring
Prest	**7 | Håndspåleggelse og bønn**	**15 | Håndspåleggelse og bønn**
	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi *deg* til Gud, og be om at han ved sin Ånd må hellige og utruste *deg* til tjenesten.	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi på apostolisk vis overgi deg/dere til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste deg/dere til tjenesten.
	Ordinanden kneler.	Vigslingskandidaten(e) kneler.
	Biskopen og de som assisterer, legger hånden på ordinandens hode. Når det er flere ordinander, flytter biskopen hånden fra den ene ordinand til den andre under de to følgende bønnene.	Når det er én vigslingskandidat holder biskopen og forbederne hånden på hodet eller skuldrene til vigslingskandidaten under hele vigslingsbønnen.
		Når det er flere vigslingskandidater, legger biskopen hånden på vigslingskandidatens hode der navnet nevnes første gang. Etter menighetens «Amen» flytter biskopen hånden til den neste vigslingskandidatens hode og gjentar vigslingsbønnen fra og med «Vi takker for NN ...».
		Vigslingsbønn
	B | Barmhjertige Gud, himmelske Far,	B | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd,
	du har ved din Sønn Jesus Kristus sagt at høsten er stor, men arbeiderne få, og at vi skal be de høstens Herre, sende ut arbeidere for å høste inn din grøde.	du som skaper og opprettholder alt liv, gjennom din kirke på jorden kaller du til alle tider tjenere for evangeliet om Jesus Kristus, så mennesker kan komme til tro og kirken fornyes.
	Hør da vår bønn for ham som i dag blir vigslet til prestetjenesten.	Vi tar imot NN fra deg.
		Vi takker for ___ som i dag blir vigslet til tjeneste som prest.
		Takk for at du har gått med ___ på veien frem mot denne dagen, og for de gaver du har utrustet ___ med.

	Styrk ham i troen og dyktiggjør ham til den gjerning som blir ham betrodd.	
	Send *ham* din Ånd med tjenestens gaver, så *han* kan bli *en rett arbeider* i din høst.	Vi ber deg: Send NN Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.
	Gi *ham* å utføre sin tjeneste med frimodighet og troskap, å rettlede, trøste og refse med mildhet og visdom, og i alle ting vise seg som *en god forvalter* over din mangfoldige nåde.	Gi styrke i troen på Jesus Kristus, og frimodighet og glede i tjenesten.
	Vær med ham i motgang og prøvelser,	Gi tålmodighet og vær med i motgang og prøvelser.
	og gjør ham tålmodig og ydmyk av hjertet, så din kraft må kjennes i hans svakhet.	
	Gi at *hans* gjerning må bære frukt etter din vilje.	
	Og når arbeidsdagen er, til ende, la ham komme inn til gleden hos deg og få del i arven med alle de hellige.	Bevar ___ i din nærhet gjennom alle dager, og la ___ i sin gjerning vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet.
		Gjør ___ til et redskap for din fred.
		Evige Gud, du som virker i vår svakhet, la NN leve i kraften fra Jesu Kristi oppstandelse.
		Ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd, lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen
Diakon	**7 | Håndspåleggelse og bønn**	**15 | Håndspåleggelse og bønn**
	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi *deg* til Gud, og be om at han ved sin Ånd må hellige og utruste *deg* til tjenesten.	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi på apostolisk vis overgi deg/dere til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste deg/dere til tjenesten.
	Den som skal vigsles, kneler.	Vigslingskandidaten(e) kneler.
		Når det er én vigslingskandidat holder biskopen og forbederne hånden på hodet eller skuldrene til vigslingskandidaten under hele vigslingsbønnen.

	Biskopen og de som assisterer, legger hånden på hodet til den som skal vigsles. Når det er flere som vigsles, flytter biskopen hånden fra den ene til den andre under de to følgende bønnene.	Når det er flere vigslingskandidater, legger biskopen hånden på vigslingskandidatens hode der navnet nevnes første gang. Etter menighetens «Amen» flytter biskopen hånden til den neste vigslingskandidatens hode og gjentar vigslingsbønnen fra og med «Vi takker for NN ...».
		Vigslingsbønn
	B | Barmhjertige Gud, himmelske Far,	B | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd,
	du har ved din Sønn Jesus Kristus sagt at høsten er stor, men arbeiderne få, og at vi skal be de høstens Herre, sende ut arbeidere for å høste inn din grøde.	du som skaper og opprettholder alt liv, gjennom din kirke på jorden kaller du til alle tider tjenere for evangeliet om Jesus Kristus, så mennesker kan komme til tro og kirken fornyes.
	Hør da vår bønn for ham som i dag blir vigslet til diakontjenesten.	Vi tar imot NN fra deg.
		Vi takker for __ som i dag blir vigslet til tjeneste som diakon.
		Takk for at du har gått med __ på veien frem mot denne dagen, og for de gaver du har utrustet __ med.
	Styrk ham i troen og dyktiggjør ham til den gjerning som blir ham betrodd.	
	Send *ham* din Ånd med tjenestens gaver, så *han* kan bli *en rett arbeider* i din høst.	Vi ber deg: Send NN Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.
	Gi *ham* å utføre sin tjeneste med frimodighet og troskap, og i alle ting vise seg som *en god forvalter* over din mangfoldige nåde.	Gi styrke i troen på Jesus Kristus, og frimodighet og glede i tjenesten.
	Vær med ham i motgang og prøvelser,	Gi tålmodighet og vær med i motgang og prøvelser.
	og gjør ham tålmodig og ydmyk av hjertet, så din kraft må kjennes i hans svakhet.	
	Gi at *hans* gjerning må bære frukt etter din vilje.	
	Og når arbeidsdagen er til ende, la ham komme inn til gleden hos deg og få del i arven med alle de hellige.	Bevar __ i din nærhet gjennom alle dager, og la __ i sin gjerning vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet.
		Gjør __ til et redskap for din fred.

		Evige Gud, du som virker i vår svakhet, la NN leve i kraften fra Jesu Kristi oppstandelse.
		Ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd, lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen
Kateket	**7 | Håndspåleggelse og bønn**	**15 | Håndspåleggelse og bønn**
	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi *deg* til Gud, og be om at han ved sin Ånd må hellige og utruste *deg* til tjenesten.	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi på apostolisk vis overgi deg/dere til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste deg/dere til tjenesten.
	Den som skal vigsles, kneler.	Vigslingskandidaten(e) kneler.
		Når det er én vigslingskandidat holder biskopen og forbederne hånden på hodet eller skuldrene til vigslingskandidaten under hele vigslingsbønnen.
	Biskopen og de som assisterer, legger hånden på hodet til den som skal vigsles. Når det er flere som vigsles, flytter biskopen hånden fra den ene til den andre under de to følgende bønnene.	Når det er flere vigslingskandidater, legger biskopen hånden på vigslingskandidatens hode der navnet nevnes første gang. Etter menighetens «Amen» flytter biskopen hånden til den neste vigslingskandidatens hode og gjentar vigslingsbønnen fra og med «Vi takker for NN ...».
		Vigslingsbønn
	B | Barmhjertige Gud, himmelske Far,	B | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd,
	du har ved din Sønn Jesus Kristus sagt at høsten er stor, men arbeiderne få, og at vi skal be deg, høstens Herre, sende ut arbeidere for å høste inn din grøde.	du som skaper og opprettholder alt liv, gjennom din kirke på jorden kaller du til alle tider tjenere for evangeliet om Jesus Kristus, så mennesker kan komme til tro og kirken fornyes.
	Hør da vår bønn for ham som i dag blir vigslet til kateket-tjenesten.	Vi tar imot NN fra deg.
		Vi takker for ___ som i dag blir vigslet til tjeneste som kateket.
		Takk for at du har gått med ___ på veien frem mot denne dagen, og for de gaver du har utrustet ___ med.
	Styrk ham i troen og dyktiggjør ham til den gjerning som blir ham betrodd.	

	Send *ham* din Ånd med tjenestens gaver, så *han* kan bli *en rett arbeider* i din høst.	Vi ber deg: Send NN Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.
	Gi *ham* å utføre sin tjeneste med frimodighet og troskap, og i alle ting vise seg som *en god forvalter* over din mangfoldige nåde.	Gi styrke i troen på Jesus Kristus, og frimodighet og glede i tjenesten.
	Vær med ham i motgang og prøvelser,	Gi tålmodighet og vær med i motgang og prøvelser.
	og gjør ham tålmodig og ydmyk av hjertet, så din kraft må kjennes i hans svakhet.	
	Gi at hans gjerning må bære frukt etter din vilje.	
	Og når arbeidsdagen er til ende, la *ham* komme inn til gleden hos deg og få del i arven med alle de hellige.	Bevar ___ i din nærhet gjennom alle dager, og la ___ i sin gjerning vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet.
		Gjør ___ til et redskap for din fred.
		Evige Gud, du som virker i vår svakhet, la NN leve i kraften fra Jesu Kristi oppstandelse.
		Ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd, lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
		M | Amen
Kantor	**10 | Håndspåleggelse og bønn**	**15 | Håndspåleggelse og bønn**
	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi *deg* til Gud og beom at han ved sin Ånd må hellige og utruste *deg* til tjenesten.	B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi på apostolisk vis overgi deg/dere til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste deg/dere til tjenesten.
	Den som skal vigsles, kneler.	Vigslingskandidaten(e) kneler.
		Når det er én vigslingskandidat holder biskopen og forbederne hånden på hodet eller skuldrene til vigslingskandidaten under hele vigslingsbønnen.
	Biskopen og de som assisterer, legger hånden på hodet til den som skal vigsles. Når det er flere som vigsles, flytter biskopen hånden fra den ene til den andre under den følgende bønnen.	Når det er flere vigslingskandidater, legger biskopen hånden på vigslingskandidatens hode der navnet nevnes første gang. Etter menighetens «Amen» flytter biskopen hånden til den neste vigslingskandidatens hode og gjentar vigslingsbønnen fra og med «Vi takker for NN ...».
		Vigslingsbønn

	B | Barmhjertige Gud, himmelske Far,	B | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd,
	du har ved din Sønn Jesus Kristus sagt at høsten er stor, men arbeiderne få, og at vi skal be deg, høstens Herre, sende ut arbeidere for å høste inn din grøde.	du som skaper og opprettholder alt liv, gjennom din kirke på jorden kaller du til alle tider tjenere for evangeliet om Jesus Kristus, så mennesker kan komme til tro og kirken fornyes.
	Hør da vår bønn for henne som i dag blir vigslet til kantortjenesten.	Vi tar imot NN fra deg.
		Vi takker for ___ som i dag blir vigslet til tjeneste som kantor.
		Takk for at du har gått med ___ på veien frem mot denne dagen, og for de gaver du har utrustet ___ med.
	Styrk *henne* i troen og dyktiggjør *henne* til den gjerning som blir henne betrodd.	
	Send henne din Ånd med tjenestens gaver, så hun kan bli en rett arbeider i din høst.	Vi ber deg: Send NN Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.
	Gi *henne* å utføre sin tjeneste med frimodighet og troskap, som for Herren og ikke for mennesker, og i alle ting vise seg som *en god forvalter* over din mangfoldige nåde.	Gi styrke i troen på Jesus Kristus, og frimodighet og glede i tjenesten.
	Vær med *henne* i motgang og prøvelser,	Gi tålmodighet og vær med i motgang og prøvelser.
	og gjør *henne tålmodig og ydmyk* av hjertet, så din kraft må kjennes i *hennes* svakhet.	
	Gi at hennes gjerning må bære frukt etter din vilje.	
	Og når arbeidsdagen er til ende, la henne komme inn til gleden hos deg og få del i arven med alle de hellige.	Bevar ___ i din nærhet gjennom alle dager, og la ___ i sin gjerning vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet.
		Gjør ___ til et redskap for din fred.
		Evige Gud, du som virker i vår svakhet, la NN leve i kraften fra Jesu Kristi oppstandelse.

		Ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd, lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.	**Ledd 16 | Erklæring**
		M | Amen	

Dette leddet er i hovedsak beholdt, men det er tatt inn formuleringen «Så erklærer jeg …» for å tydeliggjøre hva det er som skjer. Det er også lagt til noen rubrikker i tråd med dagens praksis. Dette gjelder blant annet akklamasjon.

Ledd 17 | Påminnelse om menighetens ansvar

Dette punktet er ganske likt dagens ordning, men istedenfor at vigslingskandidaten er overgitt til Gud formuleres den første setningen som et aktivt valg om å gå inn i tjeneste. Avslutningen om «forsoningens tjeneste» finnes i dag i ordningene for vigsling til prest, diakon og kateket. Forslaget er at dette brukes for alle tjenester, også kantortjenesten.

Vigslingsgudstjenestenes fortsettelse

Etter vigslingen angir rubrikkene at vigslingsgudstjenesten fortsetter med evangelielesningen. Siden vigslingsliturgien er på dåpens plass, betyr dette at Dagens bønn utgår. Denne anses i praksis å være erstattet av den innledende bønnen i vigslingen (se over). Siden det allerede er lest fire tekster, utgår lesetekstene denne dagen, og Ordets del fortsetter med ledd 12 | Evangelium.

Som utsendelsesord benytter biskopen Johannes 15,16. Dette er likt som dagens ordninger.

Vigsling av biskop

Ordningen for vigsling av biskop har i saksbehandlingen fulgt ordningene for vigsling til tjeneste. Slik igangsettingsvedtakene fra 2018 presiserer, har også denne ordningen vært revidert i nært samarbeid med Bispemøtet. I og med at vigslingsliturgien av biskop definerer biskopens særlige oppdrag og ansvar, har Bispemøtet viet særlig oppmerksomhet til denne ordningen og også sett den i sammenheng med saken om biskopens tilsyn.

I det følgende blir forslaget til ordning gjennomgått med hovedvekt på de endringene som er gjort fra dagens ordning.

Generalrubrikker

Generalrubrikkene angir, slik som for vigsling til tjeneste, overordnede forhold ved vigslingsgudstjenesten. For vigsling av biskop, er dette at Preses er ansvarlig for vigslingsgudstjenesten (punkt 1) og andre praktiske forhold (punkt 2-8).

Samling

Forslaget til Ordning for vigsling av biskop legger opp til at Preses leder vigslingsgudstjenesten fra start av. Samlingsdelen er i stor grad lik Vigsling til tjeneste, men den innledende bønnen er her lagt til samlingsdelen.

Ledd 7 | Bønn til innledning

Den innledende bønnen er en omskriving av bønnen som i dagens ordning ligger til fremstillingen. Den foreslåtte bønnen er tilpasset forslagets plassering som i hovedsak tilsvarer Dagens bønn.

Dagens ordning	Forslaget på høring
La oss be.	P vendt mot menigheten | La oss alle be
Evige Gud,	P vendt mot alteret | Evige Gud,
du som kan bruke svake og syndige mennesker i din tjeneste, vi takker deg fordi du kalte apostlene og grunnla din kirke på jorden.	du som kalte apostlene og grunnla din kirke på jorden.
Vi ber deg at du vil velsigne vår nye biskop ved din Ånd, som gir kraft, kjærlighet og sindighet.	
Hjelp oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner, så vi sammen kan bygge vår menighet på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus, vår Herre.	Vi ber: Gi oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner, så vi sammen kan bygge vår kirke på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus, vår Herre
	som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.
	M | Amen

Vigsling

Forslaget har beholdt vigslingen av biskop tidlig i gudstjenesten, på det som i dagens gudstjenesteordning tilsvarer dåpens plass.

Ledd 8 | Fremstilling

I tråd med Bispemøtets anbefaling er fremstillingen utvidet slik at den tydeligere sier noe om hva bispetjenesten innebærer. I dagens ordning avsluttes fremstillingen med en bønn. I forslaget er denne bønnen i hovedsak flyttet frem til den innledende bønnen i ledd 7. Det er imidlertid beholdt en oppfordring om å be for biskopen som avslutning på fremstilling.

Dagens ordning	**Forslaget på høring**
7 | Fremstilling	**8 | Fremstilling**
Leder eller nestleder i bispedømmerådet (en lek person), ved lesepulten	Leder eller nestleder i bispedømmerådet, ved lesepulten
	Biskopen som skal vigsles står.
Guds ord påminner oss om at vi skal vise dem anerkjennelse som arbeider blant oss oger våre forstandere i Herren.	
Vi skal be for dem og sette dem overmåte høyt på grunn av den gjeming de har.	
En ny tilsynsmann i vår kirke fremstilles for oss i dag.	
(Navnet nevnes) er kalt til biskop i (tjenestestedet nevnes) bispedømme.	ML | (Navnet nevnes) er kalt til biskop i (tjenestestedet nevnes) bispedømme, i Den norske kirke.
Han skal i dag vigsles til tjenesten.	I dag vigsles ___ til denne tjenesten.
	Kirken er Kristi kropp og forkynner evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling.
	Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører tjenesten med å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene.
	Blant dem som er kalt til denne prestetjenesten, kaller vår kirke noen til å ha tilsyn med menigheten, og lede bispedømmet og fremme kirkens vitnesbyrd i verden.
	Biskopen skal se til at evangeliet forkynnes etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, og at sakramentene forvaltes rett.

	Biskopen skal fremme og bevare enheten i Guds kirke, rettlede og oppmuntre menighetene, tilsatte og frivillige i bispedømmet.
La oss ta imot ham i kjærlighet og bære ham fram for Gud i våre bønner.	La oss ta imot (Navnet nevnes) i kjærlighet og bære __ fram for Gud i våre bønner.

Ledd 9 | Skriftlesning

Det er ikke gjort noen endringer på dette punktet.

Ledd 10 | Vigslingstale

Det er presisert at Preses holder talen.

Ledd 11 | Formaning og løfte

Innledningen til og punktene i formaningen er oppdatert språklig og i tråd med biskopens tjeneste. Det er ikke gjort endringer i løftesavleggelsen. Håndslaget er også beholdt i den foreslåtte ordningen.

Dagens ordning	Forslaget på høring
10 | Formaning og løfteavleggelse	**11 | Formaning og løfte**
12	Etter talen går biskopen som skal vigsles, fram til alterringen.
	Forbederne går frem.
B | Du har hørt Guds ord om tilsynstjenesten, om dens krav og dens løfter og hvor viktig den er for Guds kirke på jorden. Når Herren fremdeles* betror deg tjenesten med Ord og sakrament, og nå setter deg til å utføre en biskops gjerning, krever han av deg at du skal være sindig og årvåken i ditt kall.	P | Du har hørt Guds ord om tilsynstjenesten, hva den krever og hva den gir, og hvor viktig den er for Guds kirke på jorden. I din tjeneste med Ord og sakrament, setter Herren deg nå til å utføre en biskops gjerning. Til dette kreves det av deg at du er sindig og årvåken i ditt kall.
*Ordet fremdeles utelates når den som skal vigsles, ikke før har vært prest.	
- Du skal rekke Herrens menighet Ordets brød og gi vel akt på deg selv og hele den hjord som er deg betrodd.	- Du skal utøve din tjeneste som biskop, ved å forkynne evangeliet klart og rent og forvalte sakramentene etter Kristi innstiftelse og vår kirkes orden.
- Du skal ta vare på den apostoliske lære etter vår kirkes bekjennelse, og rettlede og oppmuntre Herrens tjenere i menigheten.	- I din tilsynstjeneste skal du ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse.
- Du skal utføre din tjeneste med troskap, og sammen med dine medtjenere legge vinn på å fremme og bevare enheten i Guds kirke, til pris og ære for hans hellige navn.	- Som hyrde skal du med klokskap, og sammen med dine medtjenere, fremme og bevare enheten i Guds kirke.

	- Du skal gi akt på deg selv og rettlede og oppmuntre menighetene og medarbeiderne i det bispedømmet som er deg betrodd.
(Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?	(Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?
Biskopen | Ja.	Biskopen | Ja.
B | Så gi meg hånden på det.	P | Så gi meg hånden på det.
Biskopen bekrefter sitt løfte med håndslag.	Biskopen bekrefter sitt løfte med håndslag.

Ledd 12 | Håndspåleggelse og bønn

I rubrikkene er det presisert at Preses er Preses i Bispemøtet, og det er lagt til at «senest avgåtte biskop i bispedømmet» deltar i forbønnshandlingen. Formuleringen er valgt for å tydeliggjøre at det er snakk om biskop emeritus i det aktuelle bispedømmet. Fordi det også kan være flere emeritus i samme bispedømme, er det presisert at det er den seneste biskopen det er snakk om.

Vigslingsbønnen er formulert og utviklet i samspill med vigslingsbønnen for vigsling til tjeneste. En synopse av vigslingsbønnen i dagens ordning og i forslaget følger nedenfor, i omtalen av ledd 13 | Erklæring.

Etter vigslingsbønnen beskriver forslaget at forbederne kneler ved alterringen og Preses ved alteret mens det fremføres en epiklesesalme. Dette punktet er utarbeidet blant annet med utgangspunkt i ordningen for bispevigsling i Svenske kyrkan og erfaringer derifra. Bispevigslene skjer i bispedømmenes domkirke og er en god anledning for å benytte seg av ulike liturgiske uttrykk. Etter korsangen reiser alle medvirkende seg og Preses legger bispekorset om den nye biskopens hals.

Ledd 13 | Erklæring

Erklæringen er utvidet med henvisningen til at vigslingshandling skjer med håndspåleggelse og bønn, og at dette skjer på apostolisk vis. Erklæringen avsluttes med oppfordringen om å være hyrde for Guds menighet fra Apostlenes gjerninger.

I likhet med ordningen for vigsling til tjeneste er akklamasjon lagt inn i ordningen.

Dagens ordning	Forslaget på høring
11 | Håndspåleggelse og bønn	**12 | Håndspåleggelse og bønn**
B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi deg til Gud, og be om at han ved sin Ånd må hellige og utruste *deg* til tjenesten.	P | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi deg til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste deg til tjenesten.
Biskopen kneler.	Biskopen kneler.

Forrettende biskop-og de som assisterer, legger hånden på biskopens hode.	Preses i Bispemøtet, senest avgåtte biskop i bispedømmet og forbedere legger hånden på biskopens hode.
	Vigslingsbønn
B | Allmektige Gud, vår Herre Jesu Kristi Far,	P | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd,
se i nåde til denne tjener og sign ham til hans gjerning.	vi takker deg for din tjener (Navnet nevnes) som er kalt til biskop i vår kirke.
Gi ham din Hellige Ånd, så han utfører sin tjeneste slik at din kirke bygges opp og ditt hellige navn blir æret.	Vi ber deg: Send __ Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.
Styrk ham til å holde fast ved ditt ord og rett forkynne Jesu Kristi evangelium.	Gi (Navnet nevnes) å forkynne evangeliet om Jesus Kristus med troskap, til frelse og frihet for alle mennesker.
Gi ham i tale og i ferd å være et forbilde for dem som tror på deg.	
Fyll ham med våken kjærlighet, så han med troskap fører tilsyn med menighetene og dem som gjør tjeneste der.	
Hjelp *ham* til å vise klokskap når han gir trøst og råd, når *han* lærer, oppmuntrer og taler til rette, så det hellige eva gelium må bli bevart klart og rent hos oss og din kirkes en het bli fremmet blant oss ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre.	
	Gi __ å fremme og bevare kirkens enhet, slik den er gitt oss i Jesus Kristus.
	Bevar __ i din nærhet gjennom alle dager.
	Gi glede i tjenesten.
	Gjør __ til redskap for din fred.
	Vi ber: Må __ sammen med alle de hellige bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden, ja, kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap. Ef. 3, 18-19
	Velsign (Navnet nevnes) i bispegjerningen, så din kirke bygges opp til ære for ditt navn.
	Gud, vi ber.

Biskopen og de som assisterer | Amen.	Alle | Amen.
	Forbederne kneler ved alterringen.
	Biskopen kneler ved alteret.
	Korsang
	Korsang, for eksempel Veni Sancte Spiritus, eller en annen epiklesesalme.
	Når korsangen er ferdig, reiser alle medvirkende seg.
	Preses i Bispemøtet legger bispekorset om den nye biskopens hals.
	13 | Erklæring
B | Så erklærer jeg at du er rett kalt biskop i vår kirke, med den myndighet og det ansvar som hører til ditt hellige kall, etter Guds ord og vår kirkes ordninger.	P vendt mot den nye biskopen | På apostolisk vis, med håndspåleggelse og bønn, er du i dag vigslet til biskop i vår kirke. Derfor erklærer jeg at du er rett kalt biskop, med den myndighet og det ansvar som hører til ditt hellige kall.
	Vær hyrde for Guds menighet! Apg 20,28
	Akklamasjon.
	Forbederne går til sine plasser.
Forrettende biskop legger bispekorset om den nye biskopens hals.	Preses i Bispemøtet setter seg.
Forrettende biskop og de som assisterer, går til sine plasser. Den nye biskopen går til alteret.	Den nye biskopen går for alteret

Ledd 14 | Trosbekjennelse CREDO

Som i dagens ordning er det første den nye biskopen gjør å lede trosbekjennelsen. Dette er i tråd både med biskopens tilsynsrolle, hyrdefunksjon og enheten biskopen skal fremme.

Vigslingsgudstjenestens fortsettelse

Slik som ved vigsling til tjeneste, fortsetter også denne ordningen med evangelielesning. Dette er i tråd med dagens ordning for vigsling av biskop, men oppdatert for å passe til ny gudstjenesteordning.

Overordnet om innsettelse og fremstilling

Igangsettingen av liturgisak for ordningene for innsettelse og fremstilling presiserte at disse ordningene skulle saksbehandles etter kapittel tre i Regler for saksbehandling i liturgisaker (KR 13/25, BM 21/25), § 7). Liturgisaker som behandles etter kapittel tre trenger ikke sendes på høring, § 10. Kirkerådet har vedtatt å likevel sende ordningene på høring fordi de henger tett sammen med ordningene for vigsling til tjeneste.

Det har vært noen grunnprinsipper i arbeidet med ordningene for innsettelse og forbønn. Disse prinsippene har vært sammenfallende med prinsippene for arbeidet med vigslingsliturgiene og har vært at de reviderte ordningene skal være:

- tilpasset den nye ordningen for hovedgudstjenesten.
- i tråd med Bispemøtets vedtak om forståelsen av tjenestene (BM 3/10).
- preget av et oppdatert og godt bønnespråk.

Ordningene for innsettelse og forbønn som presenteres i denne høringen erstatter følgende av dagens liturgier:

- Innsettelse av prest og prost
- Innsettelse av øvrige vigslede menighetsarbeidere
- Fremstilling med forbønn

I det følgende blir ordningene som foreslås gjennomgått mer i detalj.

Innsettelse til vigslet tjeneste

Forslaget er at det er én felles ordning for innsettelse til vigslet tjeneste som gjelder alle tjenestene det vigsles til, med unntak av biskop.

Generalrubrikkene

Plassering i gudstjenesten

Dagens ordninger varierer med hensyn til hvor i gudstjenesten innsettelsen skjer. Forslaget som foreligger, er at alle tjenester innsettes på samme sted i gudstjenesten.

Ledelse av innsettelsen

Når det ikke er en prost som innsettes, kan prosten «eller den biskopen bemyndiger» forestå innsettelsen. Dette åpner for at f.eks. sokneprest kan innsette andre vigslede medarbeidere og er i tråd med alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste. Den som forestår innsettelsen, leder også gudstjenesten frem til dette punktet.

Salmer

Når innsettelsen plasseres såpass tidlig i gudstjenesten, legges det ikke opp til en egen «innsettelsessalme».

Dagens ordning for innsettelse av øvrige vigslede medarbeidere har en salme etter forbønnen. I forslaget er denne salmen videreført for alle vigslede medarbeidere slik at forbønnen avsluttes med en salme. Rubrikkene i ordningen foreslår at denne salmen kan være en bønnesalme, en salme fra salmebokens kapitler «Vigsling til tjeneste», eller «Kjærlighet og tjeneste», eller en kirkeårsrelatert salme.

Innsettelsen

Fremstilling

Det er ikke gjort endringer i dette leddet.

Tale

Forslaget legger opp til at innsettelsen skal ha en stram regi som gjør at gudstjenesten ikke punkteres av innsettelsen. I forslaget er derfor leddet «Tale» ikke et selvstendig ledd. Fordi forslaget angir at den som forestår innsettelsen leder gudstjenesten fra start, hilser vedkommende menigheten som ledd 3 i Hovedgudstjenesten. På denne bakgrunn foreslås det at den innledende hilsenen brukes til å introdusere innsettelsen som skal skje og hilse den som skal innsettes velkommen. Dette er tydeliggjort i generalrubrikkenes punkt 2.

Bønn

I arbeidet med forslaget er det vurdert om de ulike vigslede tjenestene skal ha hver sin bønn eller én bønn som er felles. Fordi kallsbrevet beskriver det spesifikke ved tjenesten tilstrekkelig, anses det ikke som nødvendig å gjenta i bønnen. I situasjoner hvor flere ansatte innsettes i samme gudstjeneste er det også dramaturgiske hensyn som tilsier at det er fint å bruke én felles bønn.

Innledningen

Forslaget legger opp til at det er takk og bønn som er hovedsaken i denne bønnen. Istedenfor beskrivelsen av mennesket som uverdige, er det derfor innledningsvis tatt inn henvisningen til Efeserne 4,11-12 fra innledningsbønnen i vigslingsliturgien.

Hoveddel

Denne bønnen er ganske lik den som opprinnelig ligger i ordningen for Innsettelse av øvrige vigslede medarbeidere. Denne er i sin tur svært lik bønnen for innsettelse av prest og prost, med unntak av en setning om det tjenestespesifikke. Nedenfor er en synopse som viser endringene i bønnen.

Dagens ordning for prest/prost	**Dagens ordning for øvrige medarbeidere**	**Forslaget på høring**
4 | Bønn	**4 | Bønn**	**2 | Bønn**
Den som innsettes, kneler på alterringen.	Den som innsettes, kneler på alterringen.	Den som innsettes, kneler på alterringen.
Den som foretar innsettelsen, fra alteret, vendt mot menigheten	Den som foretar innsettelsen, ved alteret, vendt mot menigheten	Den som foretar innsettelsen, fra alteret, vendt mot menigheten
La oss be om Guds velsignelse over vår nye medarbeider.	La oss be om Guds velsignelse over vår nye medarbeider.	La oss be om Guds velsignelse over vår nye medarbeider.
Vendt mot alteret	Vendt mot alteret	Vendt mot alteret eller med hånden på hodet til den som innsettes.
Evige Gud,	Evige Gud,	Evige Gud,
du som kan bruke svake og syndige mennesker i din tjeneste,	du som kan bruke svake og syndige mennesker i din tjeneste,	
vi takker deg fordi du kalte apostlene og grunnla din kirke på jorden.	vi takker deg fordi du kaller oss til å arbeide i din vingård, alt etter den nådegave du gir.	du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.
		Vi takker deg for at (navnet nevnes) er kalt til tjeneste i vår menighet.
Vi ber deg, velsign (navnet nevnes) ved din Ånd,	Vi ber deg, velsign (navnet nevnes) ved din Ånd,	Vi ber deg, velsign ___ ved din Ånd,
så han forkynner ditt ord klart og rent og forvalter de hellige sakramenter med troskap.	så han kan gjøre sin tjeneste med troskap.	så ___ kan gjøre sitt arbeid med frimodighet og glede.
Hjelp oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner, så vi sammen kan bygge vår menighet på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus, vår Herre.	Hjelp oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner, så vi sammen kan bygge vår menighet på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus, vår Herre.	Hjelp oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner, så vi sammen kan bygge vår menighet på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus, vår Herre.
A | Amen.	A | Amen.	A | Amen.

Avslutning

Her er det ikke gjort noen endringer.

Salme

Dette punktet er oppdatert slik at det passer med forslaget til plassering av den reviderte ordningen.

Fremstilling med forbønn

Ordningen for fremstilling med forbønn består kun av rubrikker og er svært fri. Forslaget til revidert ordning videreføre den store fleksibiliteten i hvem som kan fremstilles og hvordan det gjøres.

Det reviderte forslaget til ordningens rubrikker omfatter følgende tema:

- Hvem som skal fremstilles for menigheten
- Hvem som leder fremstillingen
- Når fremstillingen skal skje og hva den skal inneholde
- Hva forbønnen skal inneholde

Videre saksbehandling

Liturgisaker følger regler for saksbehandling i liturgisaker. Etter høringen får Kirkerådet ordningene for vigsling til tjeneste og vigsling av biskop tilbake før behandling i Bispemøtet, og Kirkerådet sender dem etter dette til behandling i Kirkemøtet. Det legges opp til at Kirkemøtet vedtar ordningene i 2028. Ordningene for innsettelse og forbønn vedtas i Kirkerådet.

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Notat

Vår dato
05.08.2026

Vår referanse
26/01902-1

Vår saksbehandler
Gunnhild Nordgaard Hermstad

Høringsnotat om ordninger for vigsling av kirkebygg

Innledning

Kirkerådet og Bispemøtet igangsatte i 2018 liturgisak om vigslingsliturgier for kirkelig tjeneste og kirkebygg (KR 32/18, BM 24/18). Vedtaket fra Bispemøtet i 2018 presiserte at vigslingsliturgiene skulle utarbeides i nært samarbeid med Bispemøtet. Nemnd for gudstjenesteliv har nå utarbeidet et forslag i samarbeid med Bispemøtet, og Kirkerådet har vedtatt å sende forslaget på høring (KR 33/26, jf. Regler for saksbehandling i liturgisaker § 1 og 4).

I dette notatet presenteres først overordnede perspektiver som er drøftet i arbeidet med forslaget som sendes på høring. Deretter beskrives forslaget. I notatet presenteres forslag til reviderte alminnelige bestemmelser, samt ordning for vigsling av kirkebygg. Samlet utgjør disse Den norske kirkes hovedordninger for vigsling av kirkebygg.

Til slutt i dokumentet følger en kortere behandling av forslag til ordningene for grunnsteinsnedleggelse og avvigsling av kirke. Disse ordningene følger kapittel tre i saksbehandling av liturgisaker og skal vedtas av Kirkerådet. Ordningene er en del av høringen fordi de er tilknyttet hovedordningen. Høringsinstansene oppfordres til å uttale seg også om disse dersom det er mulighet og interesse for det.

Innhold

Høringsnotat om ordninger for vigsling av kirkebygg 1
Innledning 1
Overordnet om vigsling av kirkebygg 3
Hvorfor vigsle kirkebygg 3
Samiske perspektiver 3
Forholdet til kirkens inventar 4
Andre liturgiske ordninger knyttet til vigsling av kirkebygg 4
Ordninger som er innarbeidet i vigsling av kirkebygg 4
1. Vigsling av lokale til kirkelig bruk 4
2. Gjenåpning av kirke 4
3. Kirkejubileum 4
4. Nytt orgel 4
Vigsling av kirkegård 4
Grunnsteinsnedleggelse og avvigsling av kirkebygg 4
Alminnelige bestemmelser 5
Vigsling av kirkebygg 6
Generalrubrikkene 6
Samling 6
Ledd 2 | Inngangssalme 6
Ledd 3 | Hilsen 6
Ledd 4 | Samlingsbønn 6
Ledd 7 | Lovsang GLORIA 6
Vigsling ved lesning og bønn 6
Evangelium 7
Ledd 9 | Hallelujaomkved og evangelielesning 7
Ledd 10 | Preken 7
Sendelse 7
Ledd 23 | Slutningsord 7
Ledd 24 | Postludium/Utgangsprosesjon 7
Grunnsteinsnedleggelse 8
Generalrubrikker 8
Ledd 4 | Bønn og skriftlesning 8
Ledd 5 | Tale 8
Ledd 12 | Avslutning 8
Avvigsling av kirkebygg 9
Første punkt 9
Andre punkt 9
Tredje punkt 9

Fjerde punkt 9
Femte punkt 9
Sjette punkt 9
Videre saksbehandling 10

Overordnet om vigsling av kirkebygg

Liturgiene for vigsling er nært knyttet til kirkelig regelverk, både når det gjelder vigsling til tjeneste og vigsling av kirkebygg. Når Ordningen for vigsling av kirkebygg vedtas av Kirkemøtet får den status som regler. Når ordningen brukes og et bygg vigsles, trer ytterligere regler i kraft, blant annet Regler for bruk av kirkene, Regler om liturgisk inventar og utstyr og Regler for bruk av kirkens klokker.

Vigslingsliturgiene er ikke bare seremonielle, men de er også uttrykk for kirkens lære og praksis. De bidrar blant annet til å forme forståelsen av hva som skiller kirkebygg fra andre bygg og hvordan Den norske kirke forstår hellige steder.

Hvorfor vigsle kirkebygg

I utredningsarbeidet er det drøftet flere grunnleggende forståelser av hvem og hva kirkebygget er til for, og hvorfor et bygg i det hele tatt skal vigsles. Et sentralt spørsmål har vært hvordan kirkerommet konstitueres som hellig. Det er en utfordring for valg av ord og handlinger at rommet vigsles ved å omtales og tas i bruk, samtidig som ordene og handlingene bygger på en inkarnatorisk teologi som hevder at Gud allerede er til stede i kirkerommet, like naturlig som et barn i mors liv eller i en krybbe – og at vigsling slik sett er unødvendig.

En viktig grunn til å foreta vigsling er å bestemme kirkebyggets formål og funksjon for de menneskene som kommer dit. Mennesker oppsøker kirkebygget i alle livets ulike situasjoner. I disse situasjonene skal mennesker som kommer til kirken få møte forkynnelsen om den treenige Guds handling for og nærvær hos oss. Kirkebygget er stedet hvor evangeliet forkynnes klart og rent og sakramentene forvaltes rett. I kirkebygget møtes mennesker for å synge og lovprise Gud, og bære fram sine bønner og klager.

I kirkebygget får mennesker både hvile og høre kallet til tjeneste for Gud i verden. Salme 36,8-10 rommer denne dobbeltheten. Uttrykkene i denne bibelteksten er en del av kirkens bønnetradisjon og salmetradisjon. De fremhever at Guds «hus» er et trygt rom hvor mennesker får del i Guds omsorg, kjærlighet og vern, samtidig som det å være i huset gir del i Guds livgivende kilde og lys. Kirkebygget er til både for Gud og mennesker.

Dette perspektivet på hva vigsling av kirkebygg, er uttrykt i alminnelige bestemmelser, punkt 5.

Samiske perspektiver

I det meste av tiden Nemnd for gudstjenesteliv utredet Ordning for kirkebygg var ennå ikke samisk liturginemnd opprettet. En rådgiver fra Samisk kirkeråd deltok imidlertid i arbeidet og Nemnd for gudstjenesteliv har hatt en samisk representant. Etter at Samisk Liturginemnd ble oppnevnt, ble

forslaget oversendt og uttalelsen fra nemnda ble innarbeidet i forslaget og oversendelsen til Bispemøtet.

Forholdet til kirkens inventar

Flere hensyn taler for at en vigsling av kirkebygg løfter frem ulike steder i kirkerommet som konkrete uttrykk for kirkerommets formål og karakter. I utredningsarbeidet er det vektlagt at det er mulig og ønskelig med mer konkretisering i Den norske kirkes liturgier, og vigslingen av kirkebygg er en naturlig og tydelig anledning til å gjøre det. I det fremlagte forslaget skjer dette blant annet ved at bønner blir bedt på ulike steder i rommet og ved forskjellig inventar.

Andre liturgiske ordninger knyttet til vigsling av kirkebygg

I arbeidet med vigslingsliturgiene ble det også klart at det er behov for å revidere tilhørende ordninger, i dette tilfellet ordningene for Grunnsteinsnedleggelse, Vigsling av lokale til kirkelig bruk, Gjenåpning av kirke, Kirkejubileum, Nytt orgel og Vigsling av kirkegård. Bispemøtet og Kirkerådet vedtok derfor liturgisak for disse ordningene (KR 13/25, BM 21/25). Liturgisaken følger kapittel 3 i Regler for saksbehandling i liturgisaker.

Ordninger som er innarbeidet i vigsling av kirkebygg

Flere av de aktuelle ordningene er foreslått ikke videreført som egne ordninger, men innarbeidet i de alminnelige bestemmelsene for vigsling av kirkebygg og i selve ordningen. De ulike ordningene det gjelder er kommentert senere i notatet, men her følger en oppsummering:

1. Vigsling av lokale til kirkelig bruk
   Ordningen for vigsling av lokale til kirkelig bruk er i dag en egen ordning utformet som en rubrikk. I forslaget er dagens ordning dekket av punkt 13 i Alminnelige bestemmelser.
2. Gjenåpning av kirke
   Ordningen for gjenåpning av kirke har også karakter av rubrikker og er nå en del av punkt 14 i Alminnelige bestemmelser.
3. Kirkejubileum
   Ordningen for kirkejubileum er i dag rubrikker og gjenfinnes i punkt 15 i Alminnelige bestemmelser.
4. Nytt orgel
   Ordningen for nytt orgel består i hovedsak av tekstlesning og bønn. I forslaget er dette tatt inn i ordningens ledd 8. Punkt 14 i Alminnelige bestemmelser åpner også for bruk av relevante deler av ordningen f.eks. når nytt instrument tas i bruk.

Vigsling av kirkegård

Ordningen for vigsling av kirkegård inngår i arbeidet med revisjon av gravferdsliturgien og er derfor ikke en del av denne høringen.

Grunnsteinsnedleggelse og avvigsling av kirkebygg

I tillegg til disse ordningene som er innarbeidet i Vigsling av kirkebygg og Vigsling av kirkegård, finnes det i dag en ordning for grunnsteinsnedleggelse. Denne ordningen foreslås videreført som egen ordning og presenteres nedenfor.

Kirkerådet og Bispemøtet har også vedtatt at det skal utarbeides en ordning for avvigsling av kirkebygg (BM 7/23, KR 13/25). Nemnd for gudstjenesteliv la dette først inn som et punkt i Alminnelige bestemmelser, men Bispemøtet fastholdt at avvigslingen burde være en egen ordning (BM 47/24). Denne høringen omfatter derfor også en egen ordning for avvigsling av kirkebygg.

Både Grunnsteinsnedleggelse og Avvigsling av kirkebygg er mindre liturgiske ordninger og følger kapittel 3 i Regler for saksbehandling i liturgisaker. Ordningene er utredet av Nemnd for gudstjenesteliv, behandlet i Bispemøtet (BM 47/24, BM 6/26) og Kirkerådet har vedtatt at de følger høringen for Vigsling av kirkebygg og alminnelige bestemmelser (KR 34/26). Nedenfor blir det redegjort for endringer og innhold i ordningene.

Alminnelige bestemmelser

Alminnelige bestemmelser for vigsling av kirkebygg er i hovedsak oppdatert, men det er også lagt til noen punkt. Punktene som er lagt til, relaterer til det som i dag er egne liturgiske ordninger, men som i hovedsak består av rubrikker. Forsalget er at disse liturgiske ordningene innarbeides i Alminnelige bestemmelser.

Endringene fra dagens rubrikker er følgende:

- I punkt 1 er det, etter innspill fra Samisk liturginemnd, lagt til en setning om at det i samiske områder og i tråd med lokal tradisjon, kan åpnes for særlige praksiser.
- I punkt 3 forslås det å ta ut henvisningen til at gjeldende mynt skal legges i skrinet som legges ned ved grunnsteinsnedleggelsen. Endringen er forslått fordi Norges bank har gitt tilbakemelding til Kirkerådets sekretariat om at de ikke lenger har en slik pakning tilgjengelig
- I punkt 5 er ordet «reservert» byttet ut med «innviet», slik at det nå står at kirkerommet er «innviet for bruk i menighetens liturgiske liv».
- Punkt 7 er oppdatert slik at omtalen om forbønnsleddet i gudstjenesten er i tråd med ordningen for hovedgudstjenesten.
- I punkt 9 og 10 er «menighet» byttet ut med «sokn».
- Punkt 12 er forenklet.

Ut over de endringene som er beskrevet over, er det lagt til ett punkt (13) om flerbruksbygg. Dette er på bakgrunn av en tendens der kirkerom bygges som en del av større bygg. Punktet erstatter også dagens ordning for vigsling av lokale til kirkelig bruk.

Punkt 14 og 15 er en innarbeiding av to ordninger som i dag er selvstendige. Ordningene er Gjenåpning av kirke (nytt punkt 14) og Kirkejubileum (nytt punkt 15). Begge ordningene består også i dag kun av rubrikker.

Til slutt er det lagt til et punkt som handler om avvigsling av kirkebygg. Den norske kirke har i dag ikke noen ordning for avvigsling av kirkebygg, men Kirkerådet og Bispemøtet har bedt om at dette utarbeides. Det foreligger derfor nå forslag til en ordning for avvigsling. Forutsatt at ordningen vedtas omtales den også i de alminnelige bestemmelsene (nytt punkt 16).

Vigsling av kirkebygg

Sammenlignet med dagens ordning, er forslaget til ordning for vigsling av kirkebygg betydelig endret. Forslaget bygger på formen i dagens hovedgudstjeneste. Det er lagt vekt på at ordningen skal være fleksibel, si noe om hva det innebærer å vigsle kirkebygg, og bestå av en helhetlig komposisjon med en teologi om kirkebygget.

I tillegg til at revisjonen har tatt utgangspunkt i Hovedgudstjenesten som form, er den store endringen fra dagens ordning at lesningen i gudstjenesten kan skje fra ulike steder i kirkerommet. Slik gir forslaget større mulighet for deltakelse, og man benytter kirkerommet i større grad for å belyse rommets symbolikk.

Generalrubrikkene

Ordningens generalrubrikker beskriver overordnede sider ved vigslingsgudstjenesten og noen av de grunnleggende valgene som tas i forberedelsen av gudstjenesten.

Samling

Vigslingsgudstjenestens samlingsdel avviker i noen grad fra Ordning for hovedgudstjenesten.

Ledd 2 | Inngangssalme

Rubrikken i dette leddet angir at prosesjonen går inn under inngangssalmen eller bibelsk salme med passende menighetsomkved, og at det kan kimes med alle klokker imens.

Ledd 3 | Hilsen

Rubrikkene angir her at hilsenen holdes fra lesepult eller annet egnet sted. På denne måten åpnes det for at rommet som skal vigsles tas i bruk på en måte som er tilpasset bygget. Inngangsordene fortsetter med en allusjon til Jesaja 6,3b og Sanctus, før en setning som beskriver det som skjer i gudstjenesten.

Ledd 4 | Samlingsbønn

Vigslingsgudstjenesten har en egen samlingsbønn som blant annet anvender språk og teologi fra Johannes 1,14 og Salme 36,8-10.

Ledd 7 | Lovsang GLORIA

Rubrikkene angir at Gloria skal være en del av vigslingsgudstjenesten, også når kirkebygg vigsles i fastetiden, samt at den helst brukes i fullstendig form.

Vigsling ved lesning og bønn

Denne delen av forslaget til vigslingsliturgi er det mest særpregede for vigslingsgudstjenesten. Delen innrammes av at biskopen ber en innledende og avsluttende bønn. Mellom disse bønnene synges eller fremføres det en salme eller annen musikk, og det blir lest et bibelvers og bedt en bønn.

Generalrubrikkenes punkt 5-7 angir overordnede aspekt ved vigslingsdelen, slik som at det kan variere hvilke steder eller ting som tas med, men at alter, døpefont og prekestol alltid skal være med (punkt 5). Hva slags salme eller musikk som fremføres, tilpasses lokale forhold og f.eks. eventuell nyskrevet musikk (punkt 6).

Hvor tekstene og bønnen leses fra, tilpasses også det enkelte rom og lokale forhold (ref. punkt 7 og rubrikkene under ledd 8). At lesningen finner sted ved ulike steder i kirkerommet, gir dynamikk i lesningene og tar hele kirkerommet i bruk. Samtidig fremheves også kirkerommets symbolikk når de enkelte elementene får fokus.

Dagens ordning for nytt orgel består i hovedsak av tekstlesning og bønn. I forslaget er dette innarbeidet i ledd 8, og ordningen anses dermed som innarbeidet i vigslingen av kirkebygg. Det utarbeides ikke noen egen ny ordning for nytt orgel, men punkt 14 i Alminnelige bestemmelser tydeliggjør at relevante deler av ordningen kan anvendes når nytt instrument tas i bruk.

Evangelium

Ledd 9 | Hallelujaomkved og evangelielesning

Det er lest flere bibeltekster under selve vigslingen, og gudstjenesten fortsetter derfor med lesning av evangeliet etter ledd 8.

Ledd 10 | Preken

Biskopen preker i vigslingsgudstjenesten. Forslaget legger opp til musikk etter prekenen og oppfordrer til å synliggjøre eventuelt nytt instrument.

Vigslingsgudstjenesten fortsetter etter musikken i tråd med lokal grunnordning frem til ledd 23 Slutningsord

Sendelse

Ledd 23 | Slutningsord

Som slutningsord erklærer biskopen at kirken er tatt i bruk og ved Guds ord og bønn vigslet og hellighet. Deretter følger en trinitarisk hilsen og utgangsord.

Ledd 24 | Postludium/Utgangsprosesjon

Forslaget legger opp til at gudstjenesten avslutter med en utgangsprosesjon med liturger og medvirkende. Det legges ikke opp til at de andre tilstedeværende skal gå ut i prosesjonen.

Grunnsteinsnedleggelse

Alminnelige bestemmelser angir overordnede sider ved grunnsteinsnedleggelse i punkt 2-4. De fleste punktene i ordningen er ikke berørt av revisjonen. I det følgende kommenteres kun leddene som er endret.

Generalrubrikker

Den første av generalrubrikkene er ikke endret. Den angir at ordningen er svært fleksibel og tilpasses lokale forhold.

Den andre generalrubrikken i ordningen er identisk med punkt to i Alminnelige bestemmelser for kirkebygg. Her angis hvem som forretter grunnsteinsnedleggelsen og hvem som innbys.

Ledd 4 | Bønn og skriftlesning

I dette leddet er det lagt til en bønn som sier noe om stedet hvor kirken skal bygges, arbeidet med å reise kirkebygget, fellesskapet i kirken og Jesus som den ene sanne grunnvoll (1. Kor 3,11).

Etter bønnen følger en innledning til skriftlesningen. Som i dagens ordning angir rubrikkene at en benytter «denne eller en lignende innledning». Det reviderte forslaget til innledningsord har snudd om på motivene i dagens ordning og starter nå med å si noe om det kristne fellesskapet, før beskrivelsen av bygningen. Når det kristne fellesskapet beskrives, anvendes bilder fra 1. Kor 12 om kirken som Kristi kropp.

For å tydeliggjøre at ikke alle tekstene skal leses, er de markert med bokstavene A-D. Det er ikke lagt til noen lesninger, men to av de gammeltestamentlige alternativene er tatt ut.

Ledd 5 | Tale

I dagens ordning er talen lagt etter en salme og like før grunnsteinsnedleggelsen. I forslaget er talen flyttet frem og kommer mellom skriftlesningen og trosbekjennelsen.

Ledd 12 | Avslutning

Dagens ordning har lagt inn en mulig avslutning etter velsignelsen og salmen. Dette er tatt ut i forslaget.

Avvigsling av kirkebygg

Ordningen for avvigsling omtales i Alminnelige bestemmelser som punkt 16.

Avvigslingsgudstjenesten er først og fremst en feiring av og takk for det som er skjedd i kirkebygget. Samtidig skal avslutningen av gudstjenesten markere at kirkelig bruk av rommet avsluttes. Selve ordningen for avvigsling av kirkebygg består av seks generalrubrikker. I det følgende presenteres disse punktene.

Første punkt

I dette punktet gjøres det klart at avvigslingen ikke er knyttet til ett spesielt punkt i gudstjenesten, men skjer ved gudstjenesten som helhet. Det angis hvem som forretter gudstjenesten og at den følger Ordning for hovedgudstjeneste så langt det er hensiktsmessig. Formuleringen «så langt det er hensiktsmessig» skal ivareta behovet for tilpasning til lokale og aktuelle forhold.

Andre punkt

Her beskrives inngangsprosesjonen. Det åpnes for at ringes med alle klokkene, slik som ved vigsling av kirkebygg.

Tredje punkt

Ved en avvigslingsgudstjeneste skal samlingsbønnen fra dette punktet anvendes. Slik som samlingsbønnen ved vigslingsgudstjenesten, har også samlingsbønnen ved avvigslingen flere motiver fra Salme 36. Dette er med på å vise sammenhengen mellom de to kirkelige handlingene.

Fjerde punkt

Som nevnt over, er takk en vesentlig del av avvigslingsgudstjeneste. Punkt fire inneholder derfor en takkebønn som bes på egnet sted i gudstjenesten.

Femte punkt

Ved gudstjenesten avslutning, i ledd 26 Utsendelse, følger en stadfestelse av at kirkebygget ikke lenger er innviet til kirkelig bruk. Denne erklæringen får den utformingen som er angitt i ordningens femte punkt.

Sjette punkt

Det siste punktet i ordningen angir hvordan utgangsprosesjonen og utbæring av ulike gjenstander markerer at kirken tas ut av kirkelig bruk. I denne liturgiske ordningen er det som bæres ut primært symbolsk og ikke uttømmende for hva som blir værende eller ikke værende i rommet. Hva som blir værende i kirkerommet etter at det tas ut av bruk, må reguleres i andre forskrifter og regler i kirkeordningen.

Videre saksbehandling

Liturgisaker følger regler for saksbehandling i liturgisaker. Etter høringen får Kirkerådet Alminnelige bestemmelser og ordningen for vigsling av kirkebygg tilbake før behandling i Bispemøtet. Kirkerådet sender dem etter dette til behandling i Kirkemøtet. Det legges opp til at Kirkemøtet vedtar ordningene i 2028. Ordningene for grunnsteinsnedleggelse og avvigsling av kirkebygg vedtas i Kirkerådet.

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Notat

Vår dato
05.08.2026

Vår referanse
26/01902-1

Vår saksbehandler
Gunnhild Nordgaard Hermstad

Høringsnotat om liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen

Innledning

I forlengelsen av gudstjenestereformen er det gjort en gjennomgang av gudstjenesteordningene i Den norske kirke. Dette er en konsekvens av at punkt 78 alminnelige bestemmelser for Ordning for hovedgudstjenesten fastslår at punkt III og IV i Gudstjenestebok for Den norske kirke (Verbum 1992) på sikt skal erstattes.

Kirkerådet og Bispemøtet vedtok i 2025 liturgisak for de av gudstjenestene i Gudstjenestebokens punkt III og IV som ikke har fått nye vedtak, samt ordningene for Konfirmantjubileum og Omsorg for døende (KR 13/25, BM 21/25). Liturgisaken følger kapittel to i Regler for saksbehandling i liturgisaker.

Nemnd for gudstjenesteliv har gått igjennom de aktuelle ordningene og uttalt seg om dem (NFG 22/25), før Bispemøtet behandlet saken (BM 20/25) og Kirkerådet vedtok å sende saken til høring (KR 35/26).

Innhold

Høringsnotat om liturgiske ordninger etter gudstjenestereformen....1
Innledning....1
Ordningene høringen omfatter....2
Gjennomgang av ordningene....3
Ordninger som består av rubrikker....3
Høringens anbefaling....3
Ordninger som er mer utfyllende....4
Julaften....4
Julenatt....5
Skriftemålsgudstjeneste....5
Enkeltskrifte....6
Forbønnsgudstjeneste....6
Nattverdgudstjeneste utenom høymessen....6
Tidebønner: Morgensang, aftensang og kveldsbønn....7
Omsorg for døende....7
Sørgegudstjeneste....8
Oppsummering....9
Videre saksbehandling....9

Ordningene høringen omfatter

Ordningene som er omfattet av denne høringen ligger på kirken.no/liturgi og er oppdatert med ny ordlyd i Gloria, trosbekjennelsen (nynorsk), Fadervår og Bibel 2024. De aktuelle ordningene er:

Gudstjenestebokens punkt III Andre gudstjenester bestemt av kirkeåret[1]:

- Adventstiden
- Julaften
- Julenatt
- Nyttårsaften
- Fastegudstjeneste
- Påskedag
- Pinseaften
- 1. mai
- 17. mai
- Sankthans (Jonsok)
- Olavsdagen (Olsok)
- Høsttakkefest

Gudstjenestebokens punkt IV Andre gudstjenester uavhengig av kirkeåret:

- Skriftemålsgudstjeneste
- Forbønnsgudstjeneste
- Nattverdgudstjeneste utenom høymessen
- Morgensang
- Aftensang
- Kveldsbønn
- Skolegudstjeneste
- Vandregudstjeneste
- Temagudstjeneste
- Musikkgudstjeneste m.m.

Fra Kirkelige handlinger punkt III Konfirmasjon

- Konfirmantjubileum

Fra Kirkelige handlinger punkt VI Tjeneste på institusjon og hjem

- Omsorg for døende

To andre ordninger er også aktualisert i arbeidet med denne saken det er:

- Ordning for Sørgegudstjeneste vedtatt av Kirkemøtet i 1991.
- Ordning for enkeltskriftemål

[1] Ordningene for skjærtorsdag, langfredag og påskenatt inngår ikke i oversikten fordi disse ordningene fikk nye vedtak i Kirkemøtet 2022 (KM 5/22).

Gjennomgang av ordningene

Etter at Nemnd for gudstjenesteliv og Bispemøtet har gjennomgått ordningene, har Kirkerådet vedtatt en høring på forslaget om å videreføre noen ordninger mens de øvrige ordningene tas ut av bruk. De ordningene som videreføres kan revideres på sikt.

I det følgende gis nærmere redegjørelse for de enkelte ordningene og om de anbefales tatt ut av bruk eller videreført.

Ordninger som består av rubrikker

Flertallet av ordningene som denne høringen omfatter, består av en eller flere rubrikker som sier noe om mulig innretting på gudstjenesten.

Dette gjelder ordningene for følgende gudstjenester:

- Adventstiden
- Nyttårsaften
- Fastegudstjeneste
- Påskedag
- Pinseaften
- 1. mai
- 17. mai
- Sankthans (Jonsok)
- Olavsdagen (Olsok)
- Høsttakkefest
- Skolegudstjeneste
- Vandregudstjeneste
- Temagudstjeneste
- Musikkgudstjeneste m.m.
- Konfirmantjubileum

Denne første gruppen av ordninger består altså kun av rubrikker. Rubrikkene angir noe om valg i gudstjenesten. De fleste av rubrikkene i disse ordningene gjengir valgfrie alternativer eller anbefalinger.

Høringens anbefaling

Av disse ordningene foreslås det kun å videreføre ordningen for skolegudstjeneste. Dette er i tråd med Bispemøtets anbefaling. Kirkerådet opplever også henvendelser fra prester og undervisningsansatte som etterspør ordningen og anser det derfor som hensiktsmessig å videreføre den. De andre ordningene som er omtalt over, foreslås tatt ut av bruk.

Ordninger som er mer utfyllende

Et mindretall av ordningene i denne saken består av mer enn bare rubrikker. Omfanget av ordningene varierer, men de det er snakk om er:

- Julaften
- Julenatt (prefasjon)
- Skriftemålsgudstjeneste
- Enkeltskrifte
- Forbønnsgudstjeneste
- Nattverdgudstjeneste utenom høymessen
- Morgensang
- Aftensang
- Kveldsbønn
- Omsorg for døende
- Sørgegudstjeneste

I det følgende presenteres disse ordningene, og det gis en vurdering og anbefaling av hver av ordningene.

Julaften

Beskrivelse av ordningen

Den første rubrikken i denne ordningen angir at gudstjenesten på julaften kan følge ordningen Familiegudstjeneste eller egen ordning for dagen. Ordningen Familiegudstjeneste er ikke lenger i bruk i Den norske kirke i og med innføringen av Ordning for Hovedgudstjenesten (2011/2019).

Den andre rubrikken og liturgien som følger, forholder seg ikke til ordningen for hovedgudstjeneste (jf. kollektbønn og plasseringen av trosbekjennelsen) og språket i eksempel på forbønn er ikke oppdatert.

I forbindelse med den nye ordningen for hovedgudstjenesten ble det også skrevet en ny Dagens bønn til julaften (KM 11/14).

Ordningen slik den er presentert på kirken.no/liturgi er ellers oppdatert med ny ordlyd i Gloria, trosbekjennelsen (nynorsk) og Fadervår.

Vurdering

Det er flere ting i ordningen som tydelig er utdatert, og det kan argumenteres for at Ordning for hovedgudstjenesten, sammen med Dagens bønn og tekstrekkene i praksis gir tilstrekkelig mulighet til å tilpasse gudstjenesten julaften. Samtidig er ordningen for julaften en fleksibel ordning som viser at gudstjenesten julaften kan feires ganske annerledes enn menighetens hovedgudstjeneste.

Ved en senere anledning kan det vurderes om det skal igangsettes en liturgisak etter kapittel tre for å lage en ny ordning for julaften, eller om Nemnd for gudstjenesteliv skal utarbeide ressursmateriell som angir mer om hvordan gudstjenesten slik den nå står skal feires.

Anbefaling

Ordningen videreføres.

Julenatt

Beskrivelse av ordningen

Ordningen for julenatt består av en rubrikk som anbefaler fullstendig Gloria og en prefasjon. Prefasjonen er nesten identisk med prefasjonen som på dette tidspunktet gjaldt for tiden fra juledag til og med søndag før faste. Forskjellen er:

Julenatt:	«… han som i denne hellige natt ble menneske …»
Fra juledag av:	«… han som for vår skyld ble menneske …»

I forbindelse med den nye ordningen for hovedgudstjenesten ble prefasjonen som tidligere gjaldt fra juledag av bestemt til å gjelde for «Jul og Maria budskapsdag» (KM 5/19).

Vurdering

Ordningen for julenatt er en helt minimalistisk ordning. Det kan diskuteres om prefasjonen for dagen allerede er erstattet ved den nye gudstjenesteordningen. Anbefalingen om fullstendig Gloria er allerede valgfri.

Anbefaling

Ordningen tas ut av bruk.

Skriftemålsgudstjeneste

Beskrivelse av ordningen

Denne gudstjenesteordningen er en helhetlig ordning. Skriftemålsgudstjenesten kan også kombineres med andre ordninger. I slike tilfeller anbefaler rubrikkene at de fire leddene inngangssalme, inngangshilsen, ordet om binde- og løsemakten, samt syndstilgivelse/absolusjon tas med.

Vurdering

Ordningen med skriftemål har langt tradisjon. Selv om skrifte ikke er et sakrament i den lutherske tradisjonen, har det likevel hatt en fremtredende posisjon i luthersk teologi og liturgisk praksis. I deler av Den norske kirke har skriftemålsgudstjeneste stått sterkt i generasjoner, og feires fortsatt jevnlig. De senere årene er skriftemålet også aktualisert i deler av kirken som ikke før har praktisert dette like mye, jamfør seminar på Teologidagene i 2024 og diskusjoner omkring utarbeidelsen av Ordning for askeonsdag.

Nemnd for gudstjenesteliv har diskutert skriftemålsgudstjenesten. Nemnda mener at det kunne vært fint å jobbe mer med ordningen slik at flere kan få glede av en oppdatert liturgi. Kirken ville slik fått mulighet til å arbeide med språk og teologi omkring skrifte. Samtidig har nemnda presisert at flere av de som benytter dagens ordning kan ønske å fortsette med ordningen slik den nå er, og at ordningen for skriftemålsgudstjeneste er ganske fleksibel (NFG 15/24).

Anbefaling

Ordningen videreføres.

Enkeltskrifte

Beskrivelse av ordningen

Denne ordningen er publisert både i Gudstjenebokens del II – Kirkelige handlinger og den finnes i en litt annen versjon i Bønneboken godkjent av Kirkerådet som liturgisk forsøkssak (KR 29/02) og utgitt på Verbum i 2002 (s 232-234). En annen, litt annerledes versjon igjen, er trykket som en del av tillegget i Norsk salmebok 2013 (s 1316-1317).

Skriftet består av en innledning, syndsbekjennelse, ordet om binde- og løsemakten, syndstilgivelse/absolusjon, Fadervår og velsignelse.

Vurdering

Ordningen for enkeltskriftemål finnes allerede i ulike versjoner og kan derfor gi inntrykk av å allerede ha status som ressursmateriell. Dette gjelder særlig forholdet mellom versjonene i Bønneboken, vedtatt av Kirkerådet i 2002 og versjonen i Norsk Salmebok fra 2013. Det kan være et poeng å tydeliggjøre hvilken versjon som skal gjelde for Den norske kirke.

Anbefaling

Ordningen videreføres, og den nyeste ordningen publiseres på kirken.no/liturgi.

Forbønnsgudstjeneste

Beskrivelse av ordningen

Ordningen for forbønnsgudstjeneste følger Den norske kirkes gudstjenesteordning slik den var før Ordning for hovedgudstjenesten, men med en utvidet forbønnsdel.

Vurdering

Denne ordningen forholder seg til utdaterte liturgier, og alternativene til forbønner er ivaretatt i dagens Ordning for hovedgudstjeneste.

Anbefaling

Ordningen tas ut av bruk.

Nattverdgudstjeneste utenom høymessen

Beskrivelse av ordningen

Denne ordningen er et oppsett over en enkel gudstjeneste etter Den norske kirkes gudstjenesteordning slik den var før Ordning for hovedgudstjenesten, men med tre ulike nattverdbønner (alternativ I, II.1 og II.2).

Vurdering

I Ordning for hovedgudstjenesten er antallet mulige nattverdbønner økt betraktelig fra Gudstjenestebokens alternativer. Nattverdbønn G er hentet fra denne liturgien (Alternativ II.1). Kirkerådet vedtok våren 2026 nye nattverdbønn til bruk utenom hovedgudstjenesten (KR 40/26). Den nye nattverdbønnen vil, sammen med de ulike nattverdbønnene i hovedgudstjenesten, erstatte behovet dagens ordning dekker.

Anbefaling

Ordningen tas ut av bruk.

Tidebønner: Morgensang, aftensang og kveldsbønn

Beskrivelse av ordningene

Tidebønnene for morgensang, aftensang og kveldsbønn er publisert på kirken.no/liturgi i sin vedtatte form fra Gudstjeneboken fra 1992.

Bønnene finnes også i en litt annen versjon i Bønneboken godkjent av Kirkerådet som liturgisk forsøkssak (KR 29/02) og utgitt på Verbum i 2002 (s 188-202). En annen, litt annerledes versjon igjen, er trykket som en del av tillegget i Norsk salmebok 2013 (s 1295-1305).

Vurdering

Tidebønnene foreligger i ulike versjoner og kan derfor gi inntrykk av å allerede ha status som ressursmateriell. Dette gjelder særlig forholdet mellom versjonene i Bønneboken, vedtatt av Kirkerådet i 2002, og versjonen i Norsk Salmebok fra 2013.

Flere av medlemmene i Nemnd for gudstjenesteliv kunne ønske at tidebønnsmaterialet var mer omfattende. Dette arbeidet har vært initiert tidligere. Slik situasjonen er nå, er det flere ulike tidebønnsressurser. Det ville være et stort arbeid å også lage en mer omfattende ordning for Den norske kirke, f.eks. med Bibelske salmer. Dette arbeidet foreslås ikke prioritert

Anbefaling

Ordningen videreføres og den nyeste ordningen publiseres på kirken.no/liturgi.

Omsorg for døende

Beskrivelse av ordningen

Ordningen med omsorg for døende presiserer i første rubrikk at det «er ingen 'ordning', men forskjellige ledd og momenter plassert etter hverandre i en viss saklig-kronologisk rekkefølge».

Liturgien er i bruk i flere sammenhenger og ble aktualisert av blant annet Tinn kirkelige fellesråd i 2022 (se lenke nedenfor). Initiativtakerne i Tinn utarbeidet ressursmateriell omkring liturgien. Dette ressursmateriellet er tilgjengelig både på kirkens nettside og på Ressursbanken. På kirkens nettside er informasjonen rettet mot de som henvender seg til kirken, mens informasjonen på Ressursbanken retter seg mot ansatte og frivillige.

Vurdering

Denne liturgien er i bruk i dag, og Nemnd for gudstjenesteliv erfarer at dette er en viktig ordning for mange.

Den innledende rubrikken er tydelig på at dette ikke skal forstås som en fastlagt ordning. Rubrikken kan leses som at den gjenspeiler det som etter dagens regler ville bli omtalt som ressursmateriell. Det kan også leses som en ordning med svært stor valgfrihet og fleksibilitet.

Anbefaling

Ordningen videreføres.

Sørgegudstjeneste

Beskrivelse av ordningen

Ordningen for sørgegudstjeneste ble vedtatt av Kirkemøtet i 1991 som et tillegg til Gudstjenestebok for Den norske kirke. Ordningens første rubrikk tydeliggjør at ordningen «skal primært være til bruk ved katastrofer og store ulykker med tap av menneskeliv». Rubrikkens punkt to angir at denne gudstjenesteordningen er veiledende og at «Hvilke ledd som skal brukes, avpasses etter anledning. Bønnene kan utformes med henblikk på den gitte situasjonen». Ordningen inneholder blant annet klagebønn, navneopplesning og lystenning.

Vurdering

Sørgegudstjenester blir avholdt i kirker rundt omkring i landet når det skjer alvorlige hendelser. Hendelsene kan være av nasjonal, regional eller lokal karakter. Det er uvisst i hvilken grad ordningen for sørgegudstjeneste følges nøye, men det er ikke uvanlig med klagebønn, opplesing av navn og lystenning. I de senere årene er også flere sørgegudstjenester blitt overført av NRK (f.eks. etter jordskredet i Gjerdrum).

I krisesituasjoner kan det være en fordel å ha noe utarbeidet materiale å støtte seg på. Ordningen for sørgegudstjeneste ser ut til å ha fungert på denne måten frem til nå, og det kan være behov for en slik ordning også fremover.

Ordningen har karakter av å være fleksibel jf. ordningens andre rubrikk. Nemnd for gudstjenesteliv ser behov for å oppdatere ordningen. Fleksibilitet vil være en vesentlig forutsetning ved en eventuell revisjon av ordningen.

Ordningen kan eventuelt revideres senere etter kapittel tre i Regler for saksbehandling i liturgisaker. Dette kan bli aktuelt i forlengelsen av den pågående revideringen av gravferdsliturgien.

Anbefaling

Ordningen videreføres.

Oppsummering

På bakgrunn av det utredningsarbeidet som Nemnd for gudstjenesteliv har gjort og Bispemøtets behandling av de overnevnte ordningene, ber Kirkerådet om høringsinstansenes tilbakemelding på følgende forslag:

1. I forlengelsen av gudstjenestereformen i Den norske kirke, anbefaler Kirkerådet at følgende liturgiske ordninger i punkt III og IV i Gudstjenestebok for Den norske kirke utgår:

    - Adventstiden
    - Julenatt
    - Nyttårsaften
    - Fastegudstjeneste
    - Påskedag
    - Pinseaften
    - 1. mai
    - 17. mai
    - Sankthans (Jonsok)
    - Olavsdagen (Olsok)
    - Høsttakkefest
    - Forbønnsgudstjeneste
    - Nattverdgudstjeneste utenom høymessen
    - Vandregudstjeneste
    - Temagudstjeneste
    - Musikkgudstjeneste m.m.
    - Konfirmantjubileum

2. Samtidig anbefaler Kirkerådet at følgende liturgiske ordninger i punkt III og IV i Gudstjenestebok for Den norske kirke videreføres som liturgiske ordninger:

    - Skolegudstjeneste
    - Julaften
    - Skriftemålsgudstjeneste
    - Enkeltskrifte
    - Tidebønner: Morgensang, Aftensang, Kveldsbønn
    - Omsorg for døende
    - Sørgegudstjeneste

Videre saksbehandling

Liturgisaker følger regler for saksbehandling i liturgisaker. Etter høringen får Kirkerådet saken tilbake før behandling i Bispemøtet, og Kirkerådet sender dem etter dette til behandling i Kirkemøtet. Det legges opp til at Kirkemøtet gjør vedtak i denne saken i 2028.

DEN NORSKE KIRKE

Alminnelige bestemmelser

Vigsling til prest, diakon, kateket og kantor

1. Vigsling forrettes av biskopen i det bispedømme hvor vedkommende er tilsatt. Med vedkommende biskops samtykke kan vigsling til prestetjeneste forrettes av en annen biskop.

2. Vigslingen skjer i domkirken eller i den kirken som biskopen finner hensiktsmessig.

3. I god tid i forveien skal biskopen ha en samtale med den som skal vigsles.

4. Senest søndag før vigslingshandlingen gjøres det kjent for menigheten at en slik handling skal finne sted, og den tas med i menighetens forbønn.

5. Handlingen legges fortrinnsvis til en søndag.

6. Biskopen avgjør hvem som skal forrette altertjenesten og hvem som skal preke. Biskopen utpeker også medliturger til vigslingen.

7. Liturgisk farge er rød.

Vigsling av biskop

8. Kirkens biskoper vigsles av Preses i Bispemøtet.

9. Vigslingen finner sted i vedkommende bispedømmes domkirke på den søndag som Preses i Bispemøtet fastsetter.

10. Til vigslingsgudstjenesten innbys Norges regent. For øvrig innbys kirkelige og offentlige myndigheter, representanter for bispedømmerådet og menighetsrådene, for prestene og prostene og for andre tjenestegrupper i vedkommende bispedømme, og en biskop fra hver av de nordiske søsterkirker, samt en biskop fra Porvoo-fellesskapet og eventuelt representanter fra andre kirker som Den norske kirke har økumeniske avtaler med.

11. Preses i Bispemøtet utpeker dem som skal assistere ved ledd 8 og 11 i gudstjenesten. En av de medvirkende i ledd 11 skal være en biskop fra Porvoo-fellesskapet.

12. Hvis den utnevnte biskop ikke tidligere er vigslet til prest, må dette skje før denne handling utføres.

Innsettelse av vigslede prester, diakoner, kateketer og kantorer

13. Alle som er vigslet til kirkelig tjeneste, innsettes i tjenesten.

14. Prosten innsettes av biskopen. Innsettelsen til de andre vigslede tjenestene foretas av prosten, eller den biskopen bemyndiger.

15. Innsettelsen finner vanligvis sted i hovedgudstjenesten, fortrinnsvis i hovedkirken eller der vedkommende særlig skal ha sin tjeneste. Institusjonsprester innsettes ved en gudstjeneste i institusjonens kapell eller et annet egnet lokale.

Fremstilling med forbønn

16. Den som ved sin ansettelse mottar kirkelig tjenestebrev og ikke er vigslet, og alle som velges til kirkelige råd og tillitsverv i lokalmenigheten, kan fremstilles for menigheten.

    Personer med andre tjenester kan fremstilles etter avtale med vedkommende sokneprest.

17. Fremstillingen skjer vanligvis ved menighetens prest eller lederen i menighetsrådet, i en hovedgudstjeneste i den kirke som passer best for anledningen.

18. Hvis vedkommende ikke har mottatt kirkelig tjenestebrev, bør den som fremstilles og presten/lederen i menighetsrådet i forveien bli enige om ordlyden på det som skal leses opp.

Allmenne føresegner

Vigsling til prest, diakon, kateket og kantor

1. Biskopen i det bispedømet der vedkomande er tilsett, forrettar vigslinga. Med samtykke frå denne biskopen kan ein annan biskop stå for vigslingshandlinga.

2. Vigslinga vert lagt til domkyrkja eller den kyrkja som biskopen finn formålstenleg.

3. I god tid i førevegen skal biskopen ha ein samtale med den som skal vigslast.

4. Seinast sundagen føreåt skal vigslingshandlinga kunngjerast for kyrkjelyden, og ho skal takast med i forbøna.

5. Vigslinga skal helst leggjast til ein sundag.

6. Biskopen avgjer kven som skal gjera altarteneste og kven som skal preike. Biskopen peikar ut medliturgar til vigslinga.

7. Liturgisk farge er raud.

Vigsling av biskop

8. Biskopane i kyrkja vert vigsla av Preses i Bispemøtet.

9. Vigslinga vert lagd til domkyrkja i vedkomande bispedøme på den sundagen Preses i Bispemøtet fastset.

10. Til vigslingsgudstenesta vert den norske regenten innbeden. Elles bed ein inn kyrkjelege og offentlege styresmakter, representantar for bispedømerådet og sokneråda, for prestane og prostane og andre tenestegrupper i vedkomande bispedøme, og ein biskop frå kvar av dei nordiske systerkyrkjene, ein biskop frå Porvoo-fellesskapet og eventuelt representantar frå andre kyrkjer som Den norske kyrkja har økumeniske avtalar med.

11. Preses i Bispemøtet peikar ut dei som skal assistera ved ledda 8 og 11 i gudstenesta. Ein av dei medverkande i ledd 11 skal vere ein biskop frå Porvoo-fellesskapet.

12. Dersom den utnemnde biskopen ikkje tidlegare er vigsla til prest, må det gjerast før denne handlinga kan utførast.

Innsetjing av vigsla prestar, diakonar, kateketar og kantorar

13. Alle som er vigsla til kyrkjeleg teneste, skal innsetjast i tenesta.

14. Prosten vert innsett av biskopen. Alle dei andre vigsla vert innsette av prosten eller den biskopen set til det.

15. Innsetjinga vert til vanleg lagd til ei hovudgudsteneste, helst i hovudkyrkja eller der vedkomande skal ha tenesta si. Institusjonsprestar vert innsette ved ei gudsteneste i kapellet institusjonen har, eller i eit anna høveleg lokale.

Framstilling med forbøn

16. Dei som tek imot tenestebrev når dei vert tilsette, og ikkje er vigsla, og alle som vert valde til kyrkjelege råd og ombod i soknet, kan framstillast for kyrkjelyden.

    Personar med andre tenester kan framstillast etter avtale med soknepresten.

17. Det er til vanleg presten i kyrkjelyden eller leiaren i soknerådet som leier framstillinga, i ei hovudgudsteneste i den kyrkja som høver best.

18. Dersom den som skal framstillast, ikkje har motteke eit kyrkjeleg tenestebrev, skal vedkomande og presten/leiaren i soknerådet på førehand verta samde om ordlyden i det som skal lesast opp.

DEN NORSKE KIRKE

Ordning for vigsling til tjeneste

1. Biskopen tillyser og er ansvarlig for vigslingsgudstjenesten. Biskopen er hovedliturg og leder vigslingsgudstjenesten fra starten av.

2. Et stjernetegn (*) er satt til ledd der menigheten som hovedregel står.

3. Når det er ringt sammen, går prosesjonen inn i kirken under preludiet. Det kan ringes med alle klokker eller kimes under prosesjonen.

4. Til inngang brukes åpningsordene som starter med "I Faderens og Sønnens ...".

5. Ordningen foreslår at vigslingsgudstjenestens epiklesesalme deles opp i to og synges som ledd 10 | **Epiklesesalme I** og ledd 12 | **Epiklesesalme II**. Salmen kan deles opp slik at det synges noen vers mellom tekstlesningene. Det er også mulig å synge én epiklesesalme i hvert av de to leddene.

   Som epiklesesalme er N13 512 "Kom, Hellig ånd med skapermakt" og 224 «Kom, Hellige Ånd, Herre Gud» foreslått. En annen epiklesesalme kan f.eks. være N13 515 "Ånd over ånder, kom ned fra det høye".

6. Dersom det vigsles til flere tjenester samtidig, gjør biskopen et utvalg av de tjenestespesifikke tekstene i ledd 11 | **Skriftlesning**.

7. Etter ledd 17 | **Påminnelse om menighetens medansvar** fortsetter vigslingsgudstjenesten etter ordning for hovedgudstjenesten fra og med ledd 12 | **Evangelium**.

8. Hovedgudstjenestens Ledd 14 | **Trosbekjennelse CREDO** kan falle bort, slik som ved dåp i hovedgudstjenesten. Dersom ledd 14 ikke faller bort, brukes Nicenum.

9. Som forbønn i hovedgudstjenestens ledd 18 | **Forbønn for kirken og verden** kan Fredslitaniet (N13 982) brukes.

10. Det feires nattverd i vigslingsgudstjenesten.

11. Biskopen lyser velsignelsen og har utsendelsen.

12. Leddene 26 | **Utsendelse** og 27 | **Postludium/Utgangsprosesjon** gis den formen som står i Ordning for Vigsling til tjeneste.

13. Før handlingen plasseres vigslingskandidaten(e)s stola(er) lett tilgjengelig nær alterringen.

I. Samling

1 | Forberedelse

Klokkeringing

Kort informasjon om dagens gudstjeneste kan gis ved medliturg eller liturg

Kort stillhet

Tre klokkeslag

2 | *Inngangssalme

Inngangsprosesjon

3 | *Hilsen

4 | Syndsbekjennelse

5 | Bønnerop KYRIE

6 | Lovsang GLORIA

Leddet synges helst i fullstendig form.

II. Vigsling

7 | Bønn til innledning

B vendt mot menigheten | La oss alle be.

B vendt mot alteret | Evige Gud,
du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere
for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.
Vi ber deg at du ved din Hellige Ånd vil
opplyse og veilede, trøste og styrke __ som i dag vigsles til tjeneste i kirken.
Gjør alle ditt ords tjenere til tro forvaltere av din nåde
ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre,
som med deg og Den hellige ånd lever og råder,
én sann Gud fra evighet til evighet.

M | Amen.

8 | *Trosbekjennelse CREDO

B vendt mot menigheten | I dag får kirken en ny medarbeider. *(Navnet nevnes)* er kalt til tjeneste som *prest/diakon/kateket/kantor* i/ved *(tjenestestedet nevnes)***.**

I dåpen ble vi forent med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus, og alle døpte er kalt til å forkynne Guds storverk. La oss sammen bekjenne troen som lød ved vår dåp:

Apostolicum

9 | Fremstilling

Lederen i menighetsrådet, eventuelt en av kirkens prester eller prosten, ved lesepulten. Vigslingskandidaten(e) reiser seg når navnet nevnes.

ML | Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus. Som kirke er vi Kristi kropp og kalt til å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling, til tro og tjeneste.

> PRESTETJENESTE
> Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører hyrdetjenesten med å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene. Denne særskilte tjenesten er innstiftet for at vi skal komme til tro og leve i nåden i Jesus Kristus.
>
> DIAKONTJENESTE
> Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører omsorgstjenesten. Ved denne tjenesten blir Guds kjærlighet til alle mennesker og alt det skapte synlig i handling.
>
> KATEKETTJENESTE
> Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører tjenesten med å undervise i den kristne tro, så vi kan vokse i troen og grunnfestes i kjærlighet og sannhet
>
> KANTORTJENESTE
> Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører tjenesten med å lede menighetens lovprisning, så Guds navn blir opphøyet og Guds herlighet fyller jorden.

I dag vil vi på apostolisk vis med håndspåleggelse og bønn, vigsle (Navnet nevnes) til tjenesten som *prest/diakon/kateket/kantor*.

Vigslingskandidaten(e) setter seg.

10 | Epiklesesalme I

Tekstlesere, biskop og vigslingskandidaten(e) finner sine plasser ved lesepulten/i koret under salmen. Dersom det her velges en salme med flere vers, kan noen av versene synges mellom tekstlesningene og/eller som ledd 12 **Epiklesesalme II**.

Enten **A**

B vendt mot alteret | Send ut din Ånd, o Herre, og det skapes deg tjenere.

Menigheten synger hele, eller deler av salmen.

1. **Kom, Hellig Ånd med skapermakt,**
   opprett hva synd har ødelagt,
   og glede i hvert hjerte giv
   som du har født til evig liv!

2. **En trøsters store navn du har,**
   Guds gave god og dyrebar,
   for sjelen syk en salve mild,
   en livets brønn, en hellig ild!

3. **Du visdoms, råds og styrkes Ånd,**
   du kraft av Herrens høyre hånd,
   du lysets bærer, Ordets tolk
   for alle tungemål og folk,

4. **ditt lys opptenn i vår forstand,**
   i hjertet kjærlighetens brann,
   til vanmakt vår og usseldom
   med hellig hjertestyrke kom!

Eller **B**

B vendt mot alteret | Kom, Hellig Ånd, Herre Gud,

M | **gyd dine nådegaver ut,**
i sjel og hjerte oss dem send
og kjærlighetens ild opptenn!
O Herre, ved din glød så klar
til troen inn du samlet har
ett folk av alle folkeslag.
De priser deg ved natt og dag
Halleluja, halleluja.

Eller **C**

Annen epikletisk salme, f.eks. N13 515 «Ånd over ånder, kom ned fra det høye».

11 | Skriftlesning

Bibeltekstene leses fra lesepulten.
Menigheten sitter under tekstlesningene.

B vendt mot menigheten | La oss høre hva Guds ord vitner om tjenesten:

Første lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus trådte fram og talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» MATT 28,18-20

PRESTETJENESTEN

Andre lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i evangeliet etter Johannes:

Da kom Jesus; han sto midt iblant dem og sa: «Fred være med dere!» Og da han hadde sagt det, viste han dem sine hender og sin side. Disiplene ble glade da de så Herren. Igjen sa [Jesus] til dem: «Fred være med dere! Som Far har sendt meg, sender jeg dere.» Så åndet han på dem og sa: «Ta imot Den hellige ånd. Dersom dere tilgir noen syndene deres, da er de tilgitt. Dersom dere fastholder syndene for noen, er de fastholdt.» JOH 20,19B-23

Tredje lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' andre brev til korinterne:

Den som er i Kristus, er en ny skapning. Det gamle er borte, se, det nye er blitt til! Men alt er av Gud, han som ved Kristus forsonte oss med seg selv og ga oss forsoningens tjeneste. For det var Gud som i Kristus forsonte verden med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger, og han betrodde budskapet om forsoningen til oss. Så er vi da utsendinger for Kristus, og det er Gud selv som formaner gjennom oss. Vi ber dere på Kristi vegne: La dere forsone med Gud! 2. KOR 5,17-20

Fjerde lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Peters første brev:

De eldste blant dere ber jeg inntrengende, jeg som selv er en eldste og et vitne om Kristi lidelser og har del i herligheten som skal åpenbares: Vær hyrder for den Guds flokk som dere har hos dere! Ha tilsyn med den, ikke av tvang, men av fri vilje, slik Gud vil, og ikke for vinnings skyld, men av hjertet. Gjør dere ikke til herrer over dem som Gud har gitt dere ansvar for, men vær et forbilde

for flokken. Når den øverste hyrden åpenbarer seg, skal dere få herlighetens seierskrans som aldri visner. 1 PETER 5,1-4

DIAKONTJENESTEN

Andre lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus sa: «Så skal kongen si til dem på sin høyre side: 'Kom hit, dere som er velsignet av min Far, og ta i arv det riket som er gjort i stand for dere fra verdens grunnvoll ble lagt. For jeg var sulten, og dere ga meg mat; jeg var tørst, og dere ga meg drikke; jeg var fremmed, og dere tok imot meg; jeg var naken, og dere kledde meg; jeg var syk, og dere så til meg; jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.' Da skal de rettferdige svare: 'Herre, når så vi deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg drikke? Når så vi deg fremmed og tok imot deg, eller naken og kledde deg? Når så vi deg syk eller i fengsel og kom til deg?' Og kongen skal svare dem: 'Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot et av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.'» MATT 25,34-40

Tredje lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' andre brev til korinterne:

Den som er i Kristus, er en ny skapning. Det gamle er borte, se, det nye er blitt til! Men alt er av Gud, han som ved Kristus forsonte oss med seg selv og ga oss forsoningens tjeneste. For det var Gud som i Kristus forsonte verden med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger, og han betrodde budskapet om forsoningen til oss. Så er vi da utsendinger for Kristus, og det er Gud selv som formaner gjennom oss. Vi ber dere på Kristi vegne: La dere forsone med Gud! 2. KOR 5,17-20

Fjerde lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Og en av dem, [en lovkyndig,] spurte for å sette [Jesus] på prøve: «Mester, hvilket bud er det største i loven?» Han svarte: «'Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand.' Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: 'Du skal elske din neste som deg selv.' På disse to budene hviler hele loven og profetene.» MATT 22,35-40

KATEKETTJENESTEN

Andre lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' andre brev til Timoteus:

Du skal holde fast på det du har lært og er blitt overbevist om. Du vet jo hvem du har lært det av. Helt fra du var et lite barn, har du kjent de hellige skriftene, de som kan gi deg visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus. Hvert skrift er

innblåst av Gud og nyttig til opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rettferd, så det mennesket som tilhører Gud, kan være fullt utrustet til all god gjerning. 2 TIM 3,14-17

Tredje lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' andre brev til korinterne:

Den som er i Kristus, er en ny skapning. Det gamle er borte, se, det nye er blitt til! Men alt er av Gud, han som ved Kristus forsonte oss med seg selv og ga oss forsoningens tjeneste. For det var Gud som i Kristus forsonte verden med seg selv, slik at han ikke tilregner dem deres misgjerninger, og han betrodde budskapet om forsoningen til oss. Så er vi da utsendinger for Kristus, og det er Gud selv som formaner gjennom oss. Vi ber dere på Kristi vegne: La dere forsone med Gud! 2. KOR 5,17-20

Fjerde lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' brev til kolosserne:

Dere har tatt imot Kristus Jesus som Herre. Lev da i ham, vær rotfestet i ham og bygd på ham! Hold fast ved den tro dere er opplært i, med overstrømmende takk til Gud! KOL 2,6-7

KANTORTJENESTEN

Andre lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' brev til kolosserne:

La Kristi ord få rikelig rom hos dere! Undervis og rettled hverandre med all visdom, syng salmer, hymner og åndelige sanger til Gud av et takknemlig hjerte. Og alt dere gjør, i ord og gjerning, skal dere gjøre i Herren Jesu navn, med takk til Gud, vår Far, ved ham. KOL 3,16-17

Tredje lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i brevet til Hebreerne:

Her på jorden har vi ingen by som består, men vi lengter etter den som skal komme. La oss ved Kristus stadig bære fram for Gud vårt lovprisning som et offer, det vil si frukten av lepper som bekjenner hans navn. Men glem ikke å gjøre godt og dele med andre; for slike offer er til glede for Gud. HEBR 13,14-16

Fjerde lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Salmenes bok:

Halleluja! Det er godt å spille for vår Gud,
det er herlig, det er rett å synge lovsang.
Herren bygger Jerusalem
og samler Israels spredte folk.

Han leger dem som har et knust hjerte,
og forbinder sårene deres.

Han vet hvor mange stjernene er, og gir alle navn.
Vår Herre er stor og rik på kraft,
hans forstand er uten grenser.
Herren holder de hjelpeløse oppe,
men bøyer de urettferdige til jorden.

Syng lovsang for Herren,
spill på lyre for vår Gud. SALME 147,1-7

12 | Epiklesesalme II

Mens salmen synges, setter tekstleserne seg.
Her kan en velge å fortsette med vers fra Epiklesesalme I eller synge en annen epiklesesalme.

5. Vår fiende, jag ham langt på flukt,
gi fred og troens fagre frukt,
og la oss alle, store, små,
i sjeleomsorg hos deg stå!

6. Gjør oss med Gud, vår Fader, kjent,
med Sønnen som fra ham er sendt,
med deg som fra dem begge går,
og hjelp at vi i troen står!

7. Vær lovet, Gud, vår Fader god,
Guds Sønn som opp av døde stod,
og Trøsteren som kom her ned:
Vær lovet i all evighet!

13 | Vigslingstale

Biskopen holder en kort tale over en høvelig tekst.
Etter talen går vigslingskandidaten frem og stiller seg foran alterringen.
Forbederne reiser seg.

14 | Formaning og løfte

B vendt mot vigslingskandidaten | Du har hørt Guds ord om tjenesten, dens krav og dens løfter, hvor rik den er og hvor nødvendig for Guds kirke på jorden.

PRESTETJENESTEN

B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg prestetjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg

- at du som hyrde forkynner evangeliet klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om i sin bekjennelse, og forvalter de hellige sakramenter etter Kristi innstiftelse og vår kirkes orden.
- at du ber for menneskene i menigheten, og i sjelesorg og skriftemål møter hver enkelt med omsorg.
- at du veileder, underviser og oppmuntrer til tro på Kristus og et liv i kjærlighet til Gud og din neste.
- at du også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn fordyper deg i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.

DIAKONTJENESTEN

B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg diakontjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg

- at du leder menighetens diakontjeneste og formidler Guds kjærlighet i omsorg for skaperverket og din neste.
- at du legger frem evangeliet i ord og handling, og bringer kirkens vitnesbyrd til verden.
- at du ber for menneskene i menigheten, og i samtale og sjelesorg møter hver enkelt med omsorg.
- at du også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn fordyper deg i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.

KATEKETTJENESTEN

B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg katekettjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg

- at du leder menighetens undervisningstjeneste, og selv underviser i den kristne tro.
- at du legger frem evangeliet i undervisning og forkynnelse som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om i sin bekjennelse.
- at du ber for og veileder menigheten og alle søkende, så de kan lære Gud å kjenne og leve og vokse i tro, håp og kjærlighet.

- at du også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn fordyper deg i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.

KANTORTJENESTEN

B vendt mot vigslingskandidaten | Når Herren nå betror deg kantortjenesten i vår kirke, pålegger og formaner jeg deg

- at du leder menighetens sang og lovprisning til Guds ære og oppbyggelse for menigheten.
- at du gjennom musikken lar evangeliet lyde, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om i sin bekjennelse.
- at du også selv av hjertet legger vinn på å leve etter Guds ord, og i studium og bønn fordyper deg i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter.

B vendt mot vigslingskandidaten | NN, lover du for Guds åsyn og i denne menighetens nærvær, at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?

Vigslingskandidaten | Ja

B | Så gi meg hånden på det.

Vigslingskandidaten bekrefter sitt løfte ved å ta biskopen i hånden.

15 | Håndspåleggelse og bønn

B | Under håndspåleggelse og bønn vil vi på apostolisk vis overgi *deg/dere* til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste *deg/dere* til tjenesten.

Vigslingskandidaten(e) kneler.

Når det er én vigslingskandidat holder biskopen og forbederne hånden på hodet eller skuldrene til vigslingskandidaten under hele vigslingsbønnen.

Når det er flere vigslingskandidater, legger biskopen hånden på vigslingskandidatens hode der navnet nevnes første gang. Etter menighetens «Amen» flytter biskopen hånden til den neste vigslingskandidatens hode og gjentar vigslingsbønnen fra og med «Vi takker for NN ...».

Vigslingsbønn

B | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd, du som skaper og opprettholder alt liv, gjennom din kirke på jorden kaller du til alle tider tjenere for evangeliet om Jesus Kristus, så mennesker kan komme til tro og kirken fornyes.

Vi tar imot NN fra deg.
Vi takker for __ som i dag blir vigslet til tjeneste som *prest/diakon/kateket/kantor*.
Takk for at du har gått med __ på veien frem mot denne dagen, og for de gaver du har utrustet __ med.

Vi ber deg: Send NN Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.
Gi styrke i troen på Jesus Kristus, og frimodighet og glede i tjenesten.
Gi tålmodighet og vær med i motgang og prøvelser.
Bevar ___ i din nærhet gjennom alle dager,
og la ___ i sin gjerning vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet.
Gjør ___ til et redskap for din fred.

Evige Gud, du som virker i vår svakhet,
la NN leve i kraften fra Jesu Kristi oppstandelse.

Ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd, lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.

M | Amen

Fadervår

Bønnesalme

Biskopen og forbederne kneler, mens bønnen avsluttes med at menigheten synger en bønnesalme.

Etter bønnesalmen reiser biskopen seg, like ens den/de vigslede og forbederne.

16 | Erklæring

B vendt mot den/de som er vigslet | Så erklærer jeg at *du/dere* er rett kalt og vigslet til *prest/diakon/kateket/kantor* i vår kirke, med den myndighet og det ansvar som hører til ditt hellige kall.

Stolaen legges på den/de vigsledes skuldrer.
De(n) vigslede snur seg mot menigheten. Akklamasjon.

Den/de vigslede og forbederne, går til sine plasser.

17 | Påminnelse om menighetens ansvar

B vendt mot menigheten | Kjære menighet.

[Navnet nevnes] har lovet å gå inn i tjenesten som *prest/diakon/kateket/kantor* i vår kirke.

La oss ta imot ___ i kjærlighet,
fortsatt bære ___ fram for Gud i våre bønner
og stå sammen med ___ i forsoningens tjeneste.

Vigslingsgudstjenesten fortsetter etter Ordning for hovedgudstjeneste fra og med ledd 12 | **Evangelium**.

Biskopen lyser velsignelsen i ledd 25 | **Velsignelse**.
Ledd 26 | **Utsendelse** og 27 | **Postludium/Utgangsprosesjon** gis følgende form:

26 | *Utsendelse

B vendt mot menigheten | Kristus sier: Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, en frukt som varer. JOH 15,16

27 | *Postludium/Utgangsprosesjon

Under postludiet går prosesjonen ut av kirken.

Ordning for vigsling til teneste

1. Biskopen tillyser og er ansvarleg for vigslingsgudstenesta. Biskopen er hovedliturg og leier vigslingsgudstenesta frå starten av.

2. Eit stjerneteikn (*) er sett til ledd der kyrkjelyden som hovudregel står.

3. Når det er ringt saman, går prosesjonen inn i kyrkja under preludiet. Til prosesjonen kan det ringjast med alle klokkene eller det kan kimast.

4. Til inngang i gudstenesta nyttar ein opningsorda som tek til med "I namnet åt Faderen og Sonen ..."

5. Det er i ordninga foreslått at epiklesesalmen vert delt i to og sungen som ledd 10 | **Epiklesesalme I** og ledd 12 | **Epiklesesalme II**. Ein kan dele salmen slik at ein syng nokre vers mellom kvar tekstlesing. Det er òg mogleg å synge éin epiklesesalme i kvart av dei to ledda.

   N13 512 "Kom, Ande med di skaparmakt" og 224 «Kom, Heilag Ande, Kristi tolk» er foreslått i ordninga. Ein kan og velje ein annan epiklesesalme som til dømes N13 515 "Ånd over ånder, kom ned fra det høye".

6. Dersom ein vigslar til fleire tenester i same vigslingsgudsteneste, gjer biskopen eit utval av dei tekstane i ledd 11 | **Skriftlesing** som er særskilde for tenestene.

7. Etter ledd 17 | **Påminning om ansvaret kyrkjelyden har**, held vigslingsgudstenesta fram etter ordning for hovudgudstenesta frå og med ledd 12 | **Evangelium**.

8. Ledd 14 | **Truvedkjenninga CREDO** kan utelatast, slik som ved dåp i hovudgudstenesta. Om ledd 14 ikkje blir utelate, brukar ein Nicenum.

9. Som forbøn i ledd 18 | **Forbøn for kyrkja og verda** kan ein bruke Fredslitaniet (N13 982).

10. Det vert feira nattverd i vigslingsgudstenesta.

11. Biskopen lyser velsigninga og har utsendelsen.

12. Ledda 26 | **Utsending** og 27 | **Postludium/Utgangsprosesjon** får den forma som står i Ordning for vigsling til teneste.

13. Før handlinga tek til, legg ein stolaen(e) til vigslingskandidaten(ane) lett tilgjengeleg nær altarringen.

I. Samling

1 | Førebuing

Klokkeringing

Medliturg eller liturg kan gje kort informasjon om gudstenesta i dag ved

Kort stille stund

Tre klokkeslag

2 | *Inngangssalme

Inngangsprosesjon

3 | *Helsing

4 | Syndsvedkjenning

5 | Bønerop KYRIE

6 | Lovsong GLORIA

Leddet vert helst sunge i fullstendig form.

II. Vigsling

7 | Bøn til innleiing

B vend mot kyrkjelyden | Lat oss alle be.

B vend mot altaret | Evige Gud,
du har gjeve kyrkja apostlar, profetar, evangelistar, hyrdingar og lærarar
slik at dei heilage kan bli utrusta til teneste og Kristi kropp vert bygd opp.
Vi bed deg om at du ved din Heilage Ande vil
opplysa og rettleia, trøysta og styrkja __ som i dag vert vigsla til teneste i kyrkja.
Gjer alle tenarar av ditt ord til tru hushaldarar over din nåde
ved Son din, Jesus Kristus, vår Herre,
som med deg og Den heilage ande lever og råder,
éin sann Gud frå æve til æve.

K | Amen.

8 | *Truvedkjenning Credo

B vend mot kyrkjelyden | I dag får kyrkja ein ny medarbeidar. *(Namnet vert nemnt)* er kalla til teneste som *prest/diakon/kateket/ kantor* i/ved *(tenestestaden vert nemnt)*.

I dåpen vart vi sameina med den krossfeste og oppstadne Jesus Kristus, og alle døypte er kalla til å forkynna Guds storverk. Lat oss saman vedkjenna trua, som lydde ved vår dåp:

Apostolicum

9 | Framstilling

Leiaren i soknerådet, eventuelt ein av kyrkja sine prestar eller prosten, ved lesepulten.
Vigslingskandidaten(ane) reiser seg når namnet vert nemnt.

ML | Kjære kyrkjelyd. Nåde vere med dykk og fred frå Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus. Som kyrkje er vi Kristi kropp og kalla til å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling, til tru og teneste.

> PRESTETENESTA
> Til det kall og dei nådegåver Gud har gjeve si kyrkje, høyrer hyrdetenesta med å forkynna evangeliet og forvalta sakramenta. Denne særskilde tenesta er innstifta for at vi skal koma til tru og leva i nåden i Jesus Kristus.
>
> DIAKONTENESTA
> Til det kall og dei nådegåver Gud har gjeve si kyrkje, høyrer omsorgstenesta. Ved denne tenesta vert Guds kjærleik til alle menneske og alt det skapte synleg i handling.
>
> KATEKETTENESTA
> Til det kall og dei nådegåver Gud har gjeve si kyrkje, høyrer tenesta med å undervisa i den kristne trua, så vi kan veksa i trua og stå grunnfeste i kjærleik og sanning.
>
> KANTORTENESTA
> Til det kall og dei nådegåver Gud har gjeve si kyrkje, høyrer tenesta med å leia kyrkjelyden si lovprising, så Guds namn vert opphøgd og Guds herlegdom fyller jorda.

I dag vil vi på apostolisk vis med handspålegging og bøn, vigsla (Namnet vert nemnt) til tenesta som *prest/diakon/kateket/kantor*.

Vigslingskandidaten(ane) set seg.

10 | Epiklesesalme I

Tekstlesarar, biskop og vigslingskandidatane finn plassane sine ved lesepulten/i koret.
Om ein vel ein salme med fleire vers, kan ein synge nokre vers mellom tekstlesingane og/eller som ledd 12 **Epiklesesalme II.**

Anten **A**

B vend mot altaret | Send ut din Ande, Herre, så du skaper deg tenarar.

Kyrkjelyden syng heile eller deler av salmen.

1. **Kom, Ande med di skaparmakt,**
   og reis det synd har øydelagt,
   og fred og fryd i nåde giv
   kvart hjarta du har vakt til liv!

2. **Kom du, den sanne trøystarmann,**
   du gåve frå Guds eiga hand,
   du livsens brunn og kjærleiks vell,
   du salve mild og himmeleld!

3. **Du sjufelt rike gåver ber,**
   du krafta av Guds høgre er
   og tyder grant hans lovnadsord
   på modersmålet rundt om jord!

4. **Kveik ljoset ditt i vår forstand**
   og i vårt hjarta kjærleiks brann,
   til vanmakt vår og vesaldom
   med heilag hjartestyrking kom!

Eller **B**

B vend mot altaret | Kom, Heilag Ande, Kristi tolk,

M | **fyll hjarta hjå ditt kristenfolk!**
Lat oss din eld i hugen få,
så vi av kjærleik brenne må!
Dei skilde tunger einar du,
og samlar i din same tru
all verdens mange folkeslag.
Dei syng di ære natt og dag.
Halleluja, halleluja!

Eller **C**

Ein annan epikletisk salme f.eks. N13 515 "Ånd over ånder, kom ned fra det høye"

11 | Skriftlesing

Tekstane vert lesne frå lesepulten.
Kyrkjelyden sit under lesingane.

B vend mot kyrkjelyden | Lat oss høyra kva Guds ord vitnar om tenesta:

Første lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i evangeliet etter Matteus:

Jesus steig fram og tala til dei: «Eg har fått all makt i himmelen og på jorda. Gå difor og gjer alle folkeslag til læresveinar: Døyp dei til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og lær dei å halda alt det som eg har bode dykk. Og sjå, eg er med dykk alle dagar så lenge verda står.» MATT 28,18-20

PRESTETENESTA

Andre lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i evangeliet etter Johannes:

Då kom Jesus; han stod midt imellom dei og sa: «Fred vere med dykk!» Då han hadde sagt det, viste han dei hendene sine og sida si. Læresveinane vart glade då dei såg Herren. Igjen sa [Jesus] til dei: «Fred vere med dykk! Som Far har sendt meg, sender eg dykk.» Med desse orda anda han på dei og sa: «Ta imot Den heilage ande! Tilgjev de nokon syndene deira, er dei tilgjevne. Held de syndene fast for nokon, er dei fasthaldne.» JOH 20,19B-23

Tredje lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus' andre brev til korintarane:

Om nokon er i Kristus, er han ein ny skapning. Det gamle er borte, sjå, noko nytt har vorte til! Men alt dette er av Gud, han som ved Kristus forsona oss med seg og gav oss forsoningstenesta. Det var Gud som i Kristus forsona verda med seg, så han ikkje tilreknar dei misgjerningane deira, og han tiltrudde oss ordet om forsoninga. Så er vi no sendebod for Kristus, og det er Gud sjølv som formanar gjennom oss: Vi bed på Kristi vegner, lat dykk forsona med Gud! 2 KOR 5,17-20

Fjerde lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Peters fyrste brev:

Dei eldste mellom dykk legg eg dette på hjartet, eg som sjølv er ein eldste og eit vitne om Kristi lidingar og har del i den herlegdomen som skal openberrast: Ver hyrdingar for den Guds flokk som er hos dykk! Ha tilsyn med flokken, ikkje av tvang, men av fri vilje, så som Gud vil, ikkje for vinning skuld, men av hjartet. Gjer dykk ikkje til herrar over dei som Gud har gjeve dykk ansvar for,

men ver eit føredøme for flokken. Og når den høgste hyrdingen openberrar seg, skal de få den uvisnelege sigerskransen. 1 PETER 5,1-4

DIAKONTENESTA

Andre lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i evangeliet etter Matteus:

Jesus sa: «Så skal kongen seia til dei på høgre sida: 'Kom hit, de som er velsigna av Far min, og ta i arv det riket som er gjort i stand til dykk frå verda vart grunnlagd. For eg var svolten, og de gav meg mat; eg var tørst, og de gav meg drikke; eg var framand, og de tok imot meg; eg var naken, og de kledde meg; eg var sjuk, og de såg til meg; eg var i fengsel, og de vitja meg.' Då skal dei rettferdige svara: 'Herre, når såg vi deg svolten og gav deg mat, eller tørst og gav deg drikke? Når såg vi deg framand og tok imot deg, eller naken og kledde deg? Og når såg vi deg sjuk eller i fengsel og vitja deg?' Men kongen skal svara dei: 'Sanneleg, eg seier dykk: Alt de gjorde mot eit av desse minste syskena mine, det gjorde de mot meg.'» MATT 25,34-40

Tredje lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus' andre brev til korintarane:

Om nokon er i Kristus, er han ein ny skapning. Det gamle er borte, sjå, noko nytt har vorte til! Men alt dette er av Gud, han som ved Kristus forsona oss med seg og gav oss forsoningstenesta. Det var Gud som i Kristus forsona verda med seg, så han ikkje tilreknar dei misgjerningane deira, og han tiltrudde oss ordet om forsoninga. Så er vi no sendebod for Kristus, og det er Gud sjølv som formanar gjennom oss: Vi bed på Kristi vegner, lat dykk forsona med Gud! 2 KOR 5,17-20

Fjerde lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i evangeliet etter Matteus:

Og ein av dei, [ein lovkunnig,] ville setja [Jesus] på prøve og spurde: «Meister, kva bod er det største i lova?» Han svara: «'Du skal elska Herren din Gud av heile ditt hjarte og av heile di sjel og av alt ditt vit.' Dette er det største og første bodet. Men det andre er like stort: 'Du skal elska nesten din som deg sjølv.' På desse to boda kviler heile lova og profetane.» MATT 22, 35-40

KATEKETTENESTA

Andre lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus' andre brev til Timoteus:

~~Men~~ Hald fast på det du har lært og er overtydd om; du veit kven du har lært det av. Og heilt frå du var eit lite barn, har du kjent dei heilage skriftene, som kan gje deg visdom til frelse ved trua på Kristus Jesus. Kvart skrift er innanda

av Gud og til nytte i opplæring, formaning, rettleiing og oppseding i rettferd, så det mennesket som høyrer Gud til, kan bli fullt utrusta til all god gjerning. 2 TIM 3,14-17

Tredje lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus' andre brev til korintarane:

Om nokon er i Kristus, er han ein ny skapning. Det gamle er borte, sjå, noko nytt har vorte til! Men alt dette er av Gud, han som ved Kristus forsona oss med seg og gav oss forsoningstenesta. Det var Gud som i Kristus forsona verda med seg, så han ikkje tilreknar dei misgjerningane deira, og han tiltrudde oss ordet om forsoninga. Så er vi no sendebod for Kristus, og det er Gud sjølv som formanar gjennom oss: Vi bed på Kristi vegner, lat dykk forsona med Gud! 2 KOR 5,17-20

Fjerde lesing

ML vend mot kyrkjelyden |Det står skrive i Paulus' brev til kolossarane:

Når de har teke imot Kristus Jesus som Herre, så lev då i han, rotfeste i han og oppbygde på han! Stå faste i den trua de er opplærte i, og lat dykkar takk fløyma! KOL 2:6-7

KANTORTENESTA

Andre lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus' brev til kolossarane:

Lat Kristi ord få rikeleg rom hos dykk, så de med visdom kan undervisa og rettleia kvarandre, med salmar, hymner og åndelege songar. Syng for Gud med takk i hjarta! Og alt de gjer, i ord og gjerning, skal de gjera i Herren Jesu namn og ved han takka Gud, vår Far. KOL 3,16-17

Tredje lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Brevet til hebrearane:

Her på jorda har vi ingen by som varer; vi lengtar etter den som skal koma. Lat oss då ved han alltid bera fram for Gud vår lovprising som offer, det vil seia frukta av lepper som vedkjenner hans namn. Men gløym ikkje å gjera godt og dela med andre. For slike offer er til glede for Gud.. HEBR 13,14-16

Fjerde lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Salmane:

Halleluja! Det er godt å spela for vår Gud,
det er herleg, det er rett å syngja lovsong.
Herren byggjer Jerusalem
og samlar Israels spreidde folk.

Han lækjer dei som har eit sundbrote hjarte,
og bind om såra deira.

Han veit kor mange stjernene er,
og gjev alle namn.
Vår Herre er stor og rik på kraft,
hans forstand er utan grenser.
Herren held dei hjelpelause oppe,
men bøyer dei urettferdige til jorda.

Syng lovsong for Herren,
spel på lyre for vår Gud. SALME 147,1-7

12 | Epiklesesalme II

Medan kyrkjelyden syng set tekstlesarane seg.
Her kan ein syngje vidare på Epiklesesalme I eller syngje ein annan epiklesesalme.

5. Vår sjelefiend frå oss driv,
og lys din fred om alt vårt liv,
og ver vår førar og vår vakt
i all vår strid mot mørkheims makt!

6. Lys opp for oss, så klårt vi må
Gud Fader og Guds Son få sjå,
og deg som frå dei båe er,
i hjartans tru få evig kjær!

7. Ver lova, Gud, vår Fader god,
Guds Son som opp frå døde stod,
og Trøystaren, Guds Ande blid,
høglova ver til evig tid!

13 | Vigslingstale

Biskopen held ein kort tale over ein høveleg tekst.
Etter talen går vigslingskandidaten fram og stiller seg framfor altarringen.
Forbedarane reiser seg.

14 | Formaning og lovnad

B vend mot vigslingskandidaten | Du har høyrt Guds ord om tenesta, kva ho krev, og kva ho gjev, kor rik ho er og kor naudsynt for Guds kyrkje på jorda.

PRESTETENESTA

B vend mot vigslingskandidaten | Når Herren no tiltrur deg prestetenesta i vår kyrkje, pålegg og formanar eg deg

- at du som hyrde forkynner evangeliet klårt og reint, som det er oss gjeve i Den heilage skrifta, og som vår kyrkje vitnar om i vedkjenninga si, og forvaltar dei heilage sakramenta etter den skipnad Kristus sette, og den ordning vår kyrkje har
- at du ber for menneska i kyrkjelyden og i sjelesorg og skriftemål viser omsorg for kvar einskilt.
- at du rettleier, underviser og oppmodar til tru på Kristus og eit liv i kjærleik til Gud og nesten
- at du sjølv òg av hjarta legg vinn på å leva etter Guds ord, og i studium og bøn fordjupar deg i dei heilage skriftene og sanningane i den kristne trua.

DIAKONTENESTA

B vend mot vigslingskandidaten | Når Herren no tiltrur deg diakontenesta i vår kyrkje, pålegg og formanar eg deg

- at du leier diakontenesta i kyrkjelyden og formidlar Guds kjærleik i omsorg for skaparverket og nesten din
- at du legg fram evangeliet i ord og handling, og ber vitnemålet om kyrkja til verda.
- at du ber for menneske i kyrkjelyden og i samtale og sjelesorg møter kvart einskilt med omsorg
- at du sjølv òg av hjarta legg vinn på å leva etter Guds ord, og i studium og bøn fordjupar deg i dei heilage skriftene og sanningane i den kristne trua.

KATEKETTENESTA

B vend mot vigslingskandidaten | Når Herren no tiltrur deg katekettenesta i vår kyrkje, pålegg og formanar eg deg

- at du leier undervisningstenesta i kyrkjelyden og sjølv underviser i den kristne trua
- at du legg fram evangeliet i undervising og forkynning, som det er oss gjeve i Den heilage skrifta, og som vår kyrkje vitnar om i vedkjenninga si.
- at du ber for og rettleier kyrkjelyden og alle søkjande, så dei kan læra Gud å kjenna og leva og veksa i tru, von og kjærleik

- at du sjølv òg av hjarta legg vinn på å leva etter Guds ord, og i studium og bøn fordjupar deg i dei heilage skriftene og sanningane i den kristne trua.

KANTORTENESTA

B vend mot vigslingskandidaten | Når Herren no tiltrur deg kantortenesta i vår kyrkje, pålegg og formanar eg deg

- at du leier songen og lovprisinga i kyrkjelyden til ære for Gud og til beste for kyrkjelyden
- at du gjennom musikken let evangeliet lyda, som det er oss gjeve i Den heilage skrifta, og som vår kyrkje vitnar om i vedkjenninga si.
- at du sjølv òg av hjarta legg vinn på å leva etter Guds ord, og i studium og bøn fordjupar deg i dei heilage skriftene og sanningane i den kristne trua.

B vend mot vigslingskandidaten | NN, lovar du for Guds åsyn og framfor denne kyrkjelyden at du vil gjera dette med truskap, ved den nåde Gud sjølv vil gje deg?

Vigslingskandidaten | Ja

B | Så gjev meg handa på det.

Vigslingskandidaten stadfester lovnaden ved å ta biskopen i handa.

15 | Handspålegging og bøn

B | Når vi no legg hendene på *deg/dykk* og bed, vil vi på apostolisk vis overgje deg/dykk til Gud og be om at Den heilage ande må helga og utrusta *deg/dykk* til tenesta.

Vigslingskandidaten(ane) kneler.

Når det er éin vigslingskandidat, legg biskopen og forbedarane handa på hovudet eller skuldrene til vigslingskandidaten.

Når det er fleire vigslingskandidatar, legg biskopen handa på hovudet til vigslingskandidaten når namnet vert nemnt fyrste gong. Etter at kyrkjelyden har sagt «Amen» flyttar biskopen handa til den neste vigslingskandidaten sitt hovud og tek oppatt vigslingsbøna frå og med «Vi takkar for NN ...».

Vigslingsbøn

B | Treeinige Gud, Fader, Som og Heilag Ande, du som skaper og held oppe alt liv, gjennom di kyrkje på jorda kallar du til alle tider tenarar for evangeliet om Jesus Kristus, så menneske kan kome til tru og kyrkja verta fornya.

Får deg tek vi imot NN.
Vi takkar for ___ som i dag vert vigsla til teneste som *prest/diakon/kateket/kantor*.
Takk for at du har gått med ___ på vegen frem mot denne dagen, og for gåvene du har utrusta ___ med.

Vi bed deg: Send NN Anden som gjev kraft, kjærleik og visdom.
Gjev styrke i trua på Jesus Kristus, og frimod og glede i tenesta.
Kom med tolmod, og ver med i motgang og prøvingar
Hald __ nær hjå deg gjennom alle dagar,
lat __ i si gjerning veksa og mognast i tru, von og kjærleik.
Gjer ___ til ein reiskap for din fred.

Evige Gud, du som verkar i vår veikskap,
lat NN leva i krafta frå Jesu Kristi oppstode.

Ved Son din Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den heilage ande lever og råder, ein sann Gud frå æve til æve.

K | Amen

Fadervår

Bønesalme

Biskopen og forbedarane kneler, og bøna vert avslutta med at kyrkjelyden syng ein bønesalme.

Deretter reiser biskopen seg, like eins den/dei vigsla og forbedarane.

16 | Kunngjering

B vend mot den/dei som er vigsla | Så kunngjer eg at *du/de* er rett kalla og vigsla til *prest/diakon/kateket/kantor* i vår kyrkje med det mynde og ansvar som høyrer ditt heilage kall til.

Stolaen vert lagd på skuldrene til den/dei vigsla.
Den/dei vigsla snur seg mot kyrkjelyden. Akklamasjon.

Den/dei vigsla og forbedarane, går til plassane sine.

17 | Påminning om ansvaret kyrkjelyden har

B vend mot kyrkjelyden | Kjære kyrkjelyd.

[Namnet vert nemnt] har lova å gå inn i tenesta som *prest/diakon/kateket/kantor* i vår kyrkje.

Lat oss ta imot __ i kjærleik,
framleis bera __ fram for Gud i bønene våre
og stå saman med __ i forsoningstenesta.

Vigslingsgudstenesta held fram etter Ordning for Hovudgudsteneste frå og med ledd 12 | **Evangelium.**

Biskopen lyser velsigninga i ledd 25 | **Velsigning**.
Ledda 26 | **Utsending** og 27 | **Postludium/Utgangsprosesjon** får denne forma:

26 | *Utsending

B vend mot kyrkjelyden | Kristus seier: De har ikkje valt ut meg, men eg har valt ut dykk og sett dykk til å gå ut og bera frukt, ei frukt som varer. JOH 15,16

27 | *Postludium/Utgangsprosesjon

Under postludiet går prosesjonen ut av kyrkja.

DEN NORSKE KIRKE

Ordning for vigsling av biskop

1. Preses i Bispemøtet tillyser og er ansvarlig for vigslingsgudstjenesten. Preses leder gudstjenesten fra starten av. Den nyvigslede biskopen leder gudstjenesten etter vigslingen.

2. Et stjernetegn (*) er satt til ledd der menigheten som hovedregel står.

3. Informasjon om vigslingsingsgudstjenesten gir i god tid før gudstjenestens start.

4. Når det er ringt sammen, går prosesjonen inn i kirken under preludium eller forspill til inngangssalmen. Det kan ringes med alle klokker under prosesjonen.

5. Etter ledd 14 | **Trosbekjennelse CREDO** fortsetter vigslingsgudstjenesten etter Ordning for hovedgudstjenesten fra og med ledd 12 | **Evangelium.**

6. Hovedgudstjenestens Ledd 14 | **Trosbekjennelse CREDO** utelates.

7. Det feires nattverd i vigslingsgudstjenesten. Den nyvigslede biskopen forretter nattverdsfeiringen.

8. Liturgisk farge er rød. Medvirkende biskoper, inkludert den som blir vigslet, bærer korkåper.

I. Samling

1 | Forberedelse

Klokkeringing

Kort stillhet

Tre klokkeslag

2 | *Inngangssalme

Inngangsprosesjon.

3 | *Hilsen

4 | Syndsbekjennelse

5 | Bønnerop KYRIE

6 | Lovsang GLORIA

Leddet synges helst i fullstendig form.

7 | Bønn til innledning

P vendt mot menigheten | La oss alle be

P vendt mot alteret | Evige Gud,
du som kalte apostlene og grunnla din kirke på jorden.
Vi ber: Gi oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner,
så vi sammen kan bygge vår kirke
på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus, vår Herre
som med deg og Den hellige ånd lever og råder,
én sann Gud fra evighet til evighet.

M | Amen

II. Vigsling

8 | Fremstilling

Leder eller nestleder i bispedømmerådet, ved lesepulten
Biskopen som skal vigsles står.

ML | *(Navnet nevnes)* er kalt til biskop i *(tjenestestedet nevnes)* bispedømme, i Den norske kirke. I dag vigsles __ til denne tjenesten.

Kirken er Kristi kropp og forkynner evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling.

Til det kall og de nådegaver Gud har gitt sin kirke, hører tjenesten med å forkynne evangeliet og forvalte sakramentene. Blant dem som er kalt til denne prestetjenesten, kaller vår kirke noen til å ha tilsyn med menigheten, og lede bispedømmet og fremme kirkens vitnesbyrd i verden.

Biskopen skal se til at evangeliet forkynnes etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, og at sakramentene forvaltes rett.

Biskopen skal fremme og bevare enheten i Guds kirke, rettlede og oppmuntre menighetene, tilsatte og frivillige i bispedømmet.

La oss ta imot *(Navnet nevnes)* i kjærlighet og bære __ fram for Gud i våre bønner.

9 | Skriftlesning

Bibeltekstene leses fra lesepulten.
Menigheten sitter under tekstlesningene.
Etter hver av lesningene synges det fra N13 512 "Kom, Hellig Ånd med skapermakt".

P vendt mot menigheten | La oss høre hva Guds ord vitner om tilsynstjenesten.

Første lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus trådte fram og talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» MATT 28,18-20

Salme

1. **Kom, Hellig Ånd med skapermakt,**
   opprett hva synd har ødelagt,
   og glede i hvert hjerte giv
   som du har født til evig liv!

2. **En trøsters store navn du har,**
Guds gave god og dyrebar,
for sjelen syk en salve mild,
en livets brønn, en hellig ild!

Andre lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' første brev til menigheten i Korint:

Jeg kunngjør for dere, søsken, det evangelium jeg forkynte dere, det dere også tok imot, det dere også står på. Gjennom det blir dere også frelst, når dere holder fast på ordet slik jeg forkynte det, ellers blir det forgjeves at dere kom til tro. For først og fremst overga jeg til dere det jeg selv har tatt imot,

> at Kristus døde for våre synder etter skriftene,
> at han ble begravet,
> at han ble reist opp den tredje dagen etter skriftene,
> og at han viste seg for Kefas og deretter for de tolv.

Deretter viste han seg for mer enn fem hundre søsken på én gang. Av dem lever de fleste ennå, men noen er sovnet inn. Deretter viste han seg for Jakob, deretter for alle apostlene. Aller sist viste han seg for meg, jeg som bare er et ufullbåret foster. For jeg er den minste av apostlene, jeg er ikke verdig til å kalles apostel, for jeg har forfulgt Guds kirke. Men ved Guds nåde er jeg det jeg er, og hans nåde mot meg har ikke vært bortkastet. For jeg har arbeidet mer enn noen av dem, det vil si ikke jeg, men Guds nåde som er med meg. Men enten det er jeg eller de andre – dette forkynner vi, og dette har dere tatt imot i tro. 1. KOR 15,1-11

Salme

3. **Du visdoms, råds og styrkes Ånd,**
du kraft av Herrens høyre hånd,
du lysets bærer, Ordets tolk
for alle tungemål og folk,

4. **ditt lys opptenn i vår forstand,**
i hjertet kjærlighetens brann,
til vanmakt vår og usseldom
med hellig hjertestyrke kom!

Tredje lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Paulus' brev til Titus:

En tilsynsmann er Guds forvalter, og det må ikke være noe å utsette på ham. Han må ikke være egenrådig, bråsint, drikkfeldig, voldelig eller ute etter skammelig vinning. Han skal være gjestfri, godhjertet, forstandig, rettskaffen, gudfryktig og herre over seg selv. Han må holde seg til det troverdige ord som samsvarer med læren, slik at han duger både til å veilede i den sunne lære og til å vise til rette dem som sier imot. TIT 1,7-9

Salme

5. **Vår fiende, jag ham langt på flukt,**
   gi fred og troens fagre frukt,
   og la oss alle, store, små,
   i sjeleomsorg hos deg stå!

6. **Gjør oss med Gud, vår Fader, kjent,**
   med Sønnen som fra ham er sendt,
   med deg som fra dem begge går,
   og hjelp at vi i troen står!

Fjerde lesning

ML vendt mot menigheten | Det står skrevet i Peters første brev:

De eldste blant dere ber jeg inntrengende, jeg som selv er en eldste og et vitne om Kristi lidelser og har del i herligheten som skal åpenbares: Vær hyrder for den Guds flokk som dere har hos dere! Ha tilsyn med den, ikke av tvang, men av fri vilje, slik Gud vil, og ikke for vinnings skyld, men av hjertet. Gjør dere ikke til herrer over dem som Gud har gitt dere ansvar for, men vær et forbilde for flokken. Når den øverste hyrden åpenbarer seg, skal dere få herlighetens seierskrans som aldri visner. 1. PETER 5,1-4

Salme

7. **Vær lovet, Gud, vår Fader god,**
   Guds Sønn som opp av døde stod,
   og Trøsteren som kom her ned:
   Vær lovet i all evighet!

10 | Vigslingstale

Preses i Bispemøtet holder en kort tale over en høvelig tekst.

11 | Formaning og løfte

Etter talen går biskopen som skal vigsles, fram til alterringen.
Forbederne går frem.

P | Du har hørt Guds ord om tilsynstjenesten, hva den krever og hva den gir, og hvor viktig den er for Guds kirke på jorden. I din tjeneste med Ord og sakrament, setter Herren deg nå til å utføre en biskops gjerning. Til dette kreves det av deg at du er sindig og årvåken i ditt kall.

- Du skal utøve din tjeneste som biskop, ved å forkynne evangeliet klart og rent og forvalte sakramentene etter Kristi innstiftelse og vår kirkes orden.

- I din tilsynstjeneste skal du ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse.

- Som hyrde skal du med klokskap, og sammen med dine medtjenere, fremme og bevare enheten i Guds kirke.

- Du skal gi akt på deg selv og rettlede og oppmuntre menighetene og medarbeiderne i det bispedømmet som er deg betrodd.

(Navnet nevnes), lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?

Biskopen | Ja.

P | Så gi meg hånden på det.

Biskopen bekrefter sitt løfte med håndslag.

12 | Håndspåleggelse og bønn

P | Under håndspåleggelse og bønn vil vi overgi deg til Gud, og be om at Den hellige ånd må hellige og utruste deg til tjenesten.

Biskopen kneler.

Preses i Bispemøtet, senest avgåtte biskop i bispedømmet og forbedere legger hånden på biskopens hode.

Vigslingsbønn

P | Treenige Gud, Fader, Sønn og Hellig Ånd,
vi takker deg for din tjener *(Navnet nevnes)* som er kalt til biskop i vår kirke.

Vi ber deg: Send __ Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom.

Gi *(Navnet nevnes)* å forkynne evangeliet om Jesus Kristus med troskap, til frelse og frihet for alle mennesker.
Gi __ å fremme og bevare kirkens enhet, slik den er gitt oss i Jesus Kristus.

Bevar __ i din nærhet gjennom alle dager.
Gi glede i tjenesten.
Gjør __ til redskap for din fred.

Vi ber: Må __ sammen med alle de hellige bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden, ja, kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap. Ef. 3, 18-19

Velsign *(Navnet nevnes)* i bispegjerningen, så din kirke bygges opp til ære for ditt navn.

Gud, vi ber.

Alle | **Amen**.

Forbederne kneler ved alterringen.
Biskopen kneler ved alteret.

Korsang

Korsang, for eksempel Veni Sancte Spiritus, eller en annen epiklesesalme.

Når korsangen er ferdig, reiser alle medvirkende seg.
Preses i Bispemøtet legger bispekorset om den nye biskopens hals.

13 | Erklæring

P vendt mot den nye biskopen | På apostolisk vis, med håndspåleggelse og bønn, er du i dag vigslet til biskop i vår kirke. Derfor erklærer jeg at du er rett kalt biskop, med den myndighet og det ansvar som hører til ditt hellige kall.

Vær hyrde for Guds menighet! Apg 20,28

Akklamasjon.

Forbederne går til sine plasser.
Preses i Bispemøtet setter seg.
Den nye biskopen går for alteret

14 | *Trosbekjennelse CREDO

Den nye biskopen vendt mot menigheten | La oss sammen bekjenne vår hellige tro:

Nicenum

Vigslingsgudstjenesten fortsetter etter Ordning for hovedgudstjeneste fra og med ledd 12 | **Evangelium**.

Ordning for vigsling av biskop

1. Preses i Bispemøtet tillyser og er ansvarleg for vigslingsgudstenesta. Preses leier vigslingsgudstenesta frå starten av. Den nyvigsla biskopen leier gudstenesta etter vigslinga.
2. Eit stjerneteikn (*) er sett til ledd der kyrkjelyden som hovudregel står.
3. Det vert informert om vigslingsgudstenesta i god tid før ho tek til.
4. Når det er ringt saman, går prosesjonen inn i kyrkja under preludiet eller forspelet til inngangssalmen. Til prosesjonen kan ringast med alle klokkene.
5. Etter ledd 14 | **Truvedkjenning CREDO**, held vigslingsgudstenesta fram etter ordning for hovudgudstenesta frå og med ledd 12 | **Evangelium**.
6. Hovudgudstenesta sitt ledd 14 | **Truvedkjenning CREDO** utelatast.
7. Det vert feira nattverd i vigslingsgudstenesta. Den nyvigsla biskopen forrettar nattverdfeiringa.
8. Liturgisk farger er raud. Medverkande biskopar, inkludert den som vert vigsla, ber korkåpe.

I. Samling

1 | Førebuing

Klokkeringing

Kort stille stund

Tre klokkeslag

2 | *Inngangssalme

Inngangsprosesjon.

3 | *Helsing

4 | Syndsvedkjenning

5 | Bønerop KYRIE

6 | Lovsong GLORIA

Leddet vert helst sunge i fullstendig form.

7 | Bøn til innleiing

P vend mot kyrkjelyden | Lat oss alle be.

P vend mot altaret | Evige Gud,
du som kalla apostlane og grunnla di kyrkje på jorda.
Vi bed: Gje oss alle å tena deg med nådegåvene og evnene våre,
så vi saman kan byggja kyrkja vår
på den eine sanne grunnvollen, Jesus Kristus, vår Herre
som med deg og Den heilage ande lever og råder,
éin sann Gud frå æve til æve.

K | Amen.

II. Vigsling

8 | Framstilling

Leiaren eller nestleiaren i bispedømerådet, ved lesepulten
Biskopen som skal vigslast står.

ML | *(Namnet vert nemnt)* er kalla til biskop i *(tenestestaden vert nemnt)* bispedøme, i Den norske kyrkja. I dag vert __ vigsla til denne tenesta.

Kyrkja er Kristi kropp og forkynner evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling.

Til det kall og dei nådegåver Gud har gjeve si kyrkje, høyrer tenesta med å forkynna evangeliet og forvalta sakramenta. Blant dei som er kalla til denne prestetenesta, kallar kyrkja vår nokre til å ha tilsyn med kyrkjelydane, leie bispedømet og fremme kyrkja sitt vitnesbyrd i verda.

Biskopen skal sjå til at evangeliet vert forkynt etter Guds ord og kyrkja si vedkjenning, og at sakramenta vert forvalta rett.

Biskopen skal fremja og verna einskapen i Guds kyrkje, rettleia og oppmuntra kyrkjelydane, tilsette og frivillige i bispedømet.

Lat oss ta imot *(Namnet vert nemnt)* i kjærleik og bere __ fram for Gud i bønene våre.

9 | Skriftlesing

Tekstane vert lesne frå lesepulten.
Kyrkjelyden sit under lesingane.
Etter kvar av lesingane syng ein frå N13 512 "Kom, Ande med di skaparmakt"

P vend mot kyrkjelyden | Lat oss høyra kva Guds ord vitnar om tilsynstenesta:

Fyrste lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i evangeliet etter Matteus:

Jesus steig fram og tala til dei: «Eg har fått all makt i himmelen og på jorda. Gå difor og gjer alle folkeslag til læresveinar: Døyp dei til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og lær dei å halda alt det som eg har bode dykk. Og sjå, eg er med dykk alle dagar så lenge verda står.» MATT 28,18-20

Salme

1 | Kom, Ande med di skaparmakt,
og reis det synd har øydelagt,
og fred og fryd i nåde giv
kvart hjarta du har vakt til liv!

2 | **Kom du, den sanne trøystarmann,**
du gåve frå Guds eiga hand,
du livsens brunn og kjærleiks vell,
du salve mild og himmeleld!

Andre lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus sitt fyrste brev til kyrkjelyden i Korint:

Eg kunngjer dykk, sysken, det evangeliet som eg forkynte dykk, som de òg tok imot, som de òg står støe i. Ved det blir de frelste, så sant de held fast på ordet slik eg forkynte det for dykk; elles blir det til inga nytte at de kom til trua. For først og fremst overgav eg til dykk det som eg sjølv hadde motteke,

> at Kristus døydde for syndene våre, som skriftene har sagt,
> at han vart gravlagd,
> at han vart reist opp tredje dagen, som skriftene har sagt,
> og at han synte seg for Kefas og deretter for dei tolv.

Så synte han seg for meir enn fem hundre sysken på ein gong. Dei fleste av dei lever enno, men nokre har sovna inn. Sidan synte han seg for Jakob, så for alle apostlane. Og aller sist synte han seg òg for meg, eg som berre er eit ufullbore foster. For eg er den minste av apostlane; eg er ikkje verdig til å kallast apostel, for eg har forfølgt Guds kyrkje. Men av Guds nåde er eg det eg er, og hans nåde mot meg har ikkje vore bortkasta. For eg har arbeidd meir enn dei alle, det vil seia, ikkje eg, men Guds nåde som er med meg. Anten det no er eg eller dei andre – dette forkynner vi, og dette har de teke imot i tru. 1. Kor 15,1-11

Salme

3 | **Du sjufelt rike gåver ber,**
du krafta av Guds høgre er
og tyder grant hans lovnadsord
på modersmålet rundt om jord!

4 | **Kveik ljoset ditt i vår forstand**
og i vårt hjarta kjærleiks brann,
til vanmakt vår og vesaldom
med heilag hjartestyrking kom!

Tredje lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Paulus' brev til Titus:

Ein tilsynsmann er Guds hushaldar, og det må ikkje vera noko å seia på han. Han må ikkje vera eigenrådig, bråsint, drikkfeldig eller hardhendt og ikkje ute etter skammeleg vinning. 8 Men han skal vera gjestfri og ha kjærleik til det gode, vera forstandig og rettferdig, ha ærefrykt for Gud og ha herredøme over seg sjølv. 9 Han må halda seg til det truverdige ordet i samsvar med læra, så han er skikka til både å rettleia etter den sunne læra og å visa at dei som talar imot, tek feil. TIT 1,7-9

Salme

5 | **Vår sjelefiend frå oss driv,**
og lys din fred om alt vårt liv,
og ver vår førar og vår vakt
i all vår strid mot mørkheims makt!

6 | **Lys opp for oss, så klårt vi må**
Gud Fader og Guds Son få sjå,
og deg som frå dei båe er,
i hjartans tru få evig kjær!

Fjerde lesing

ML vend mot kyrkjelyden | Det står skrive i Peters fyrste brev:

Dei eldste mellom dykk legg eg dette på hjartet, eg som sjølv er ein eldste og eit vitne om Kristi lidingar og har del i den herlegdomen som skal openberrast: Ver hyrdingar for den Guds flokk som er hos dykk! Ha tilsyn med flokken, ikkje av tvang, men av fri vilje, så som Gud vil, ikkje for vinning skuld, men av hjartet. Gjer dykk ikkje til herrar over dei som Gud har gjeve dykk ansvar for, men ver eit føredøme for flokken. Og når den høgste hyrdingen openberrar seg, skal de få den uvisnelege sigerskransen. 1. PET 5,1-4

Salme

7 | **Ver lova, Gud, vår Fader god,**
Guds Son som opp frå døde stod,
og Trøystaren, Guds Ande blid,
høglova ver til evig tid!

10 | Vigslingstale

Preses i Bispemøtet held ein kort tale over ein høveleg tekst.

11 | Formaning og lovnad

Etter talen går biskopen som skal vigslast, fram til altarringen.
Forbedarane går fram.

P | Du har høyrt Guds ord om tilsynstenesta, kva ho krev og kva ho gjev, og kor viktig ho er for Guds kyrkje på jorda. I din teneste med Ord og sakrament, set Herren deg no til å tenesta som biskop. Til dette vert det kravd av deg at du er visleg og vaken i ditt kall.

- Du skal gjera tenesta di som biskop ved å forkynna evangeliet klårt og reint og forvalta sakramenta etter den skipnad Kristus sette og den ordning vår kyrkje har.

- I di tilsynsteneste skal du ta vare på den apostoliske læra etter Guds ord og vedkjenninga i vår kyrkje.

- Som hyrding skal du med klokskap, og saman med dine medtenarar, fremja og verna einskapen i Guds kyrkje.

- Du skal gje akt på deg sjølv og rettleia og oppmuntra kyrkjelydane og medarbeidarane i det bispedømet som er tiltrudd deg.

(Namnet vert nemnt), lovar du for Guds åsyn og framfor denne kyrkjelyden, at du vil gjera dette med truskap, ved den nåde Gud vil gje deg?

Biskopen | Ja.

P | Så gjev meg handa på det.

Biskopen stadfester lovnaden med handslag.

12 | Handspålegging og bøn

P | Når vi no legg hendene på deg og bed, vil vi overgje deg til Gud og be om at Den heilage ande må helga og rusta deg til tenesta.

Biskopen kneler.
Preses i Bispemøtet, seinast avgåtte biskop i bispedømet og forbedarane legg handa på hovudet til biskopen.

Vigslingsbøn

P | Treeinge Gud, Fader, som og Heilag Ande,
vi takkar deg for din tenar *(Namnet vert nemnt)* som er kalla til biskop i vår kyrkje.

Vi bed deg: Send __ Anden som gjev kraft, kjærleik og visdom.

Gi *(Namnet vert nemnt)* å forkynna evangeliet om Jesus Kristus med truskap, til frelse og fridom for alle menneske.
Hjelp __ til å fremme og ta vare på einskapen i kyrkja, slik den er gitt oss i Jesus Kristus.

Hald ___ nær hjå deg gjennom alle dagar.
Gi glede i tenesta.
Gjer __ til ein reiskap for din fred.

Vi ber: Må __ saman med alle dei heilage få styrke til å fatte breidd og lengd, høgd og djupn, ja, kjenna Kristi kjærleik, som er større enn nokon kan forstå. Ef 3, 18-19

Velsign *(Namnet vert nemnt)* i bispegjerninga, så di kyrkje vert oppbygd til ære for ditt namn.

Gud, vi ber.

Alle | Amen.

Forbedarane kneler ved altarringen.
Biskopen kneler ved altaret.

Korsong

Korsong, til dømes Veni Sancte Spiritus, eller ein anna epiklesesalme.

Etter korsongen reiser alle dei som har medverka seg.
Preses i Bispemøtet legg bispekrossen kring halsen på den nye biskopen.

13 | Kunngjering

P vend mot den nye biskopen | På apostolisk vis, med handspålegging og bøn, er du i dag vigsla til biskop i vår kyrkje. Derfor gjer kunngjer at du er rett kalla biskop, med det mynde og det ansvar som høyrer til ditt heilage kall.

Ver hyrding for Guds forsamling! APG 20,28

Akklamasjon

Forbedarane går til plassane sine.
Preses i Bispemøtet sett seg.
Den nye biskopen går til altaret.

14 | *Truvedkjenning Credo

Den nye biskopen vend mot kyrkjelyden | Lat oss saman vedkjennast vår heilage tru:

Nicenum

Vigslingsgudstenesta held fram etter Ordning for Hovudgudsteneste frå og med ledd 12 | **Evangelium.**

DEN NORSKE KIRKE

Innsettelse til vigslet tjeneste

1. Innsettelse til vigslet tjeneste følger Ordning for hovedgudstjeneste til og med ledd 4 | **Samlingsbønn**. Under inngangssalmen kan det ordnes prosesjon.

2. Når en prost innsettes, leder biskopen gudstjenesten til og med innsettelsen. Når andre vigslede innsettes, leder prosten eller den biskopen bemyndiger, gudstjenesten til og med innsettelsen.

   Den som leder gudstjenesten fra start, hilser menigheten og den som skal innsettes under gudstjenestens ledd 3 | **Hilsen**

   Etter innsettelsen leder den nyinnsatte prost eller prest gudstjenestefeiringen. Andre vigslede tar del på den måten den aktuelle situasjonen legger opp til.

3. Salmen i ordningens ledd 3 kan gjerne være en bønnesalme, en salme hentet fra salmebokens kapittel av salmer for «Vigsling til tjeneste», «Kjærlighet og tjeneste» eller være tilpasset kirkeåret.

1 | Fremstilling

Den som skal innsettes, går til lesepulten sammen med et medlem av menighetsrådet, som leser kallsbrevet/tjenestebrevet.

Etter fremstillingen går begge til sine plasser i koret.

2 | Bønn

Den som innsettes, kneler på alterringen.

Den som foretar innsettelsen, fra alteret, vendt mot menigheten
La oss be om Guds velsignelse over vår nye medarbeider.

Vendt mot alteret eller med hånden på hodet til den som innsettes.

Evige Gud,
du har gitt din kirke apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere
for å utruste de hellige til tjeneste så Kristi kropp bygges opp.

Vi takker deg for at (navnet nevnes) er kalt til tjeneste i vår menighet.
Vi ber deg, velsign __ ved din Ånd,
så __ kan gjøre sitt arbeid med frimodighet og glede.

Hjelp oss alle å tjene deg med våre nådegaver og evner,
så vi sammen kan bygge vår menighet på den ene sanne grunnvoll,
Jesus Kristus, vår Herre.

A | Amen.

3 | Salme

Alle går til sine plasser.

Hovedgudstjenesten fortsetter med ledd 5 | **Syndsbekjennelse** eller 6 | **Bønnerop KYRIE**, avhengig av lokal grunnordning.

Innsetjing til vigsla teneste

1. Innsetjing til vigsla teneste følgjer Ordning for Hovudgudsteneste til og med ledd 4 | **Samlingsbøn.** Til inngangssalmen kan det skipast til prosesjon.

2. Når ein prost vert innsett, leier biskopen gudstenesta fram til og med innsetjinga. Når andre vigsla vert innsett, leier prosten eller den biskopen set til det, gudstenesta fram til og med innsetjinga.

   Den som leier gudstenesta frå start, helsar kyrkjelyden og den som vert innsett under ledd 3 | **Helsing**.

   Etter innsetjinga leier den nyinnsette prosten eller presten gudstjenestefeiringa. Andre vigsla tek del på den måten den aktuelle situasjonen legg opp til.

3. Salmen i ledd 3 kan vere ein bønesalme, henta frå salmebokas kapittel om «Vigsling til teneste», «Kjærleik og teneste» eller ein salme som høver kyrkjeåret.

1 | Framstilling

Den som skal innsetjast, går til lesepulten saman med eit medlem av soknerådet, som les kallsbrevet/ tenestebrevet.

Etter dette går begge til plassane sine i koret.

2 | Bøn

Den som vert innsett, kneler på altarringen.

Den som står for innsetjinga, går til altaret og seier, vend mot kyrkjelyden
Lat oss be om Guds signing over den nye medarbeidaren vår.

Vend mot altaret eller med handa på hovudet til den som vert innsett.

Evige Gud,
du har gjeve kyrkja apostlar, profetar, evangelistar, hyrdingar og lærarar
slik at dei heilage kan bli utrusta til teneste og Kristi kropp vert bygd opp.

Vi takkar deg for at (namnet vert nemnt) er kalt til teneste i kyrkjelyden vår.
Vi bed deg, velsign __ med din Ande,
så __ kan gjera sitt arbeid med frimod og glede.

Hjelp oss alle å tena deg med nådegåvene og evnene som du har gjeve oss, så vi saman kan byggja kyrkjelyden på den eine sanne grunnvollen,
Jesus Kristus, vår Herre.

K | Amen.

3 | Salme

Alle går til plassane sine.

Hovudgudstenesta held fram med ledd 5 | **Syndsvedkjenning** eller ledd 6 | **Bønerop KYRIE**, jamfør lokal grunnordning.

DEN NORSKE KIRKE

Fremstilling med forbønn

1. Ansatte i lokalmenigheten som ikke er vigslet og alle som velges til kirkelige råd i lokalmenigheten, fremstilles for menigheten.

   Personer med andre tjenester kan fremstilles etter avtale med vedkommende sokneprest.

2. De som velges til bispedømmeråd fremstilles i Domkirken.

3. Fremstillingen ledes vanligvis av menighetens prest eller menighetsrådets leder ved hovedgudstjeneste i den kirke som passer best for anledningen.

4. Etter hovedgudstjenestens ledd 16 | **Kunngjøringer** går den som skal fremstilles, fram til lesepulten. Den som leder fremstillingen gjør kjent hvilken stilling, verv eller særskilte tjeneste medarbiederen har fått.

   Den som skal fremstilles, og presten/lederen i menighetsrådet blir i forveien enige om ordlyden på det som skal leses opp.

5. Forbønnen finner sted ved lesepulten eller ved alteret, som en egen bønn, eller som et tillegg på et passende sted i en av hovedgudstjenestens vanlige forbønner.

   Under bønnen kan den som fremstilles stå i koret, sitte på sin plass eller knele på alterringen.

Framstilling med forbøn

1. Tilsette i lokalkyrkjelyden som ikkje er vigsla og alle som vert valde til kyrkjelege råd i lokalkyrkjelyden, vert framstilt for kyrkjelyden.

   Personar med andre tenester kan framstillast etter avtale med soknepresten.

2. Dei som vert valde til bispedømerådet vert framstilt i Domkyrkja.

3. Presten i kyrkjelyden eller leiaren i soknerådet leier til vanleg framstillinga ved ei hovudgudsteneste i den kyrkja som er mest lagleg ved dette høvet.

4. Etter hovudgudstenesta sitt ledd 16 | **Kunngjeringar** går den som skal framstillast, fram til lesepulten. Den som leier framstillinga gjer kjent kva for stilling, verv eller særskild teneste medarbeiaren har fått.

   Den som vert framstilt, og presten/leiaren i soknerådet vert på førehand samde om ordlyden i det som skal lesast opp.

5. Forbøna vert lagt til lesepulten eller altaret, som ei eiga bøn eller som eit tillegg på ein høveleg stad i ei av dei vanlege forbønene i hovudgudstenesta.

   Medan kyrkjelyden bed, kan den som vert framstilt stå i koret eller sitja på plassen sin eller knela på altarringen.

DEN NORSKE KIRKE

Vigsling av kirkebygg

Alminnelige bestemmelser

1. Når tomten for en kirke er bestemt, kan en på et passende sted reise et enkelt kors og eventuelt henge opp en kirkeklokke, og leilighetsvis holde friluftsgudstjeneste, inntil den nye kirken skal bygges. I samiske områder kan det, i tråd med lokal tradisjon åpnes for særlige praksiser.

2. Grunnsteinsnedleggelse forrettes av biskopen eller den biskopen bemyndiger. Representanter for menigheten, kommunen/byggherren, byggmesteren/hovedentreprenøren og håndverkerne innbys til å ta del i høytideligheten.

3. Ved grunnsteinsnedleggelse mures vanligvis et kobberskrin inn i bygget. (Passende mål på skrinet er: lengde 31 cm, bredde 22 cm og høyde 15 cm.) Dette inneholder gjerne følgende: tegninger av kirken, skriftlig orientering om bygningen, kort orientering fra byggekomiteen, dagens avis, menighetsbladet, salmebok og bibel.

4. Skrinet plasseres helst i gulvet (gjerne under stedet for alteret) - enten i grunnmuren eller i utsparing i støpt dekke - eller ved inngangen, eller i et hjørne. Stedet markeres med en liten metallplakett eller steinhelle med innskriften «Grunnstein» og årstallet.

5. Vigsling av kirkebygg, rom og inventar skjer ved at menigheten tar dem i bruk for første gang ved en offentlig gudstjeneste og helliger dem ved Guds ord og bønn. Fra da av er de innviet til bruk i menighetens liturgiske liv.

6. En nybygd eller vesentlig ombygd/ominnredet/restaurert kirke vigsles ved en gudstjeneste på søn- eller helligdag. Gudstjenesten forrettes av biskopen eller den biskopen bemyndiger.

7. Søndagen før vigslingen skal en i alle prostiets kirker under «Forbønn for kirken og verden» be om Guds velsignelse over den forestående handlingen.

8. Kvelden før vigslingen ringes og kimes det en time med klokkene i den nye kirken - som før en høytidsdag - og likedan på vigslingsdagen.

9. Til å assistere ved gudstjenesten, blant annet som tekstlesere, tilsier biskopen prosten og så mange prester som hensiktsmessig, og et representativt utvalg fra soknet.

10. Biskopen anmoder menighetsrådet og representanter for forskjellige grupper i soknet (f.eks. barn, konfirmanter, tilsatte i menigheten) om å delta i prosesjonen.

11. På samme måte avgjør biskopen hvem av deltakerne i prosesjonen som skal bære og plassere de liturgiske gjenstander.

12. Liturgisk farge er rød.

13. Ved vigsling av kirkerom som er del av et flerbruksbygg justeres Ordning for vigsling av kirkebygg etter lokale forhold.

14. Ved gjenåpning av et kirkerom som har vært stengt, men ikke tatt ut av bruk, f.eks. etter restaurering, kan Ordning for vigsling av kirkebygg anvendes på egnede steder i gudstjenesten. Relevante deler av ordningen kan også anvendes når f.eks. nytt instrument eller inventar tas i bruk.

15. Når det feires kirkejubileum, kan en bruke kirkeårets tekster eller tekster fra Ordning for vigsling av kirkebygg.

16. Når et kirkerom ikke lenger skal anvendes til menighetens gudstjenester eller kirkelige handlinger feires gudstjeneste etter Ordning for avvigsling av kirkebygg.

Vigsling av kirkebygg

Allmenne føresegner

1. Når tomt til kyrkje er fastsett, kan ein på ein høveleg stad reisa ein enkel kross og eventuelt hengja opp ei kyrkjeklokke. Her kan ein halda friluftsgudsteneste når så høver, til dess den nye kyrkja kan byggjast. I samiske områder kan ein, i tråd med lokal tradisjon, opne for særlege praksisar.

2. Biskopen eller den han set til det, står for grunnsteinsnedlegginga. Representantar for kyrkjelyden, kommunen/ byggherren, byggmeisteren/hovudentreprenøren og for handverkarane vert innbedne til høgtida.

3. Ved grunnsteinsnedlegging vert eit koparskrin til vanleg mura inn i bygget. (Høvelege mål på skrinet er: lengd 31 cm, breidd 22 cm og høgd 15 cm.) I skrinet ligg det gjerne teikningar av kyrkja, skriftleg orientering om bygningen, kort orientering frå byggjekomiteen, avis for dagen, kyrkjelydsbladet, salmebok, bibel.

4. Skrinet set ein helst ned i golvet (gjerne under altaret) - anten i grunnmuren eller i utsparing i støypt dekke - eller ved inngangen, eller i eit hjørne. Staden vert diskret markert med ein liten metallplakett eller steinhelle med innskrifta «Grunnstein» og årstalet.

5. Kyrkjebygg, rom og inventar vert vigsla når kyrkjelyden høgtidsamt tek dei i bruk for fyrste gong ved ei offentleg gudsteneste og helgar dei ved Guds ord og bøn. Frå då av vert dei innvia til bruk i det liturgiske livet i kyrkjelyden.

6. Ei nybygd eller vesentleg ombygd/ ominnreidd/ restaurert kyrkje vert vigsla ved ei gudsteneste på sun- eller helgedag. Gudstenesta vert forretta av biskopen eller den han set til det.

7. Sundagen før vigsla skal ein i alle kyrkjene i prostiet under «Forbøn for kyrkja og verda» be om at Gud må signa den handlinga som står føre.

8. Kvelden før vigslinga skal det ringjast og kimast ein time med klokkene i den nye kyrkja - som før ein høgtidsdag - og like eins på vigsledagen.

9. Til å assistera ved gudstenesta, mellom anna som tekstlesarar, tilseier biskopen prosten og så mange prestar frå prostiet som han finn tenleg, og saman med dei eit høveleg tal leke representantar frå soknet.

10. Til å gå med i prosesjonen syter biskopen for å få med representantar for soknerådet og ulike grupper i soknet (t.d. born, konfirmantar, tilsette i kyrkjelyden).

11. På same måten avgjer biskopen kven det er i prosesjonen som skal bera og plassera dei liturgiske tinga.

12. Liturgisk farge er rød.

13. Ved vigsling av kyrkjerom som er del av eit fleirbruksbygg, vert Ordning for vigsling av kyrkjebygg justert etter lokale forhold.

14. Ved gjenopning av eit kyrkjerom som har vore stengt, men ikkje teke ut av bruk, til dømes etter restaurering, kan Ordning for vigsling av kyrkjebygg nyttast på høvelege stader i gudstenesta. Delar av ordninga kan òg nyttast når til dømes nytt instrument eller inventar vert teke i bruk.

15. Når det vert feira kyrkjejubileum, kan ein bruke kyrkjeårets tekstar eller tekstar frå Ordning for vigsling av kyrkjebygg.

16. Når eit kyrkjerom ikkje lenger skal brukast til gudstenester eller kyrkjelege handlingar, vert det halde gudsteneste etter Ordning for avvigsling av kyrkjebygg.

DEN NORSKE KIRKE

Ordning for vigsling av kirkebygg

1. Biskopen tillyser og er ansvarlig for vigslingsgudstjenesten. Biskopen er hovedliturg og leder vigslingsgudstjenesten fra starten av.

2. Ordning for vigsling av kirkebygg følger Ordning for hovedgudstjeneste med de endringer som går fram av det følgende. Kirkebygget og inventar vigsles ved gudstjenesten som helhet, ved å tas i bruk, og ved lesning og bønn.

3. Under ledd 2 | Inngangssalme, går prosesjonen inn i kirken under preludiet. Under prosesjonen kan det ringes med alle klokker eller det kan kimes.

   Prosesjonskors bæres først i prosesjonen. Lys, tekstbok, dåpskanne med vann, disk og kalk med brød og vin bæres også inn. Andre deler av interiøret som en finner hensiktsmessig kan også bæres inn, slik som tekstiler og egnede deler av teknisk utstyr. Liturgiske gjenstander settes på plass der de skal brukes.

4. Som medliturger og tekstlesere brukes et representativt utvalg fra menigheten.

5. I ledd 8 kan tekster og bønner utelates, byttes eller legges til. Rekkefølgen for de ulike lesningene og bønnene kan også endres. Dette gjelder dersom særskilte hensyn tilsier det, for eksempel hvordan kirkerommet er bygget, inndelt og brukes, om det er orgel eller faste instrumenter, tekstiler eller andre gjenstander av særskilt betydning.

   Det skal likevel alltid leses tekst og bes for alter, døpefont og prekestol.

6. I ledd 8 synges det ett eller to salmevers etter hver av lesningene og bønnene. Salmeversene kan være fra en eller flere passende salmer. Det er også mulig med korsang eller annen musikk mellom bønn og lesning, avhengig av lokale forhold.

7. Det er mulig å gå til angitte steder i rommet i ledd 8. Det er også mulig å be alle bønner fra alter og lesepult

   - Tekstleser kan lese tekstene fra lesepulten eller fra angitt sted (for eksempel inngangsdør, prekestol etc.)
   - Bønnene kan bes ved alteret eller fra angitt sted

8. Utgangsprosesjonen i ledd 24 markerer avslutningen av gudstjenesten før en eventuell samling i kirkerommet med hilsner.

I. Samling

1 | Forberedelse

Klokkene ringer.

2 | *Inngangssalme

Prosesjonen går inn under inngangssalmen eller en bibelsk salme med passende menighetsomkved.
Under prosesjonen kan det ringes med alle klokker eller det kan kimes.
Menigheten står mens prosesjonen går inn, under Inngangssalme og frem til etter ledd 3 Hilsen.

3 | *Hilsen

Hilsen holdes fra lesepult eller annet egnet sted

B/L | Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

ELLER
B/L | Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den hellige ånds samfunn være med dere alle.

ELLER
B/L | I Faderens og (+) Sønnens og Den hellige ånds navn.

ELLER
B/L | I Faderens og (+) Sønnens og Den hellige ånds navn: Vår skaper, frigjører og livgiver.

Inngangsordene fortsetter:
All jorden er full av Guds herlighet. Dette huset vigsles i dag til et hellig sted for Gud og mennesker.

Menigheten setter seg.

4 | Samlingsbønn

Følgende samlingsbønn kan leses fra lesepult eller annet egnet sted.

L/ML | La oss be:

Gud, vi er sammen for ditt ansikt.
I skyggen av dine vinger søker menneskebarna ly.
I denne kirken/dette kirkerommet skal vi høre ditt ord og feire dåp og nattverd.
La dette være et hellig sted hvor mennesker møter din nåde og sannhet.
Hos deg er livet kilde. I ditt lys ser vi lys.
Kom med din Ånd til alle som søker deg og denne kirken.
Gud, vi ber.
A | Amen.

5 | Syndsbekjennelse

Følger her eller som ledd 14, jf. lokal grunnordning.

6 | Bønnerop KYRIE og 7 | Lovsang GLORIA

Gloria utelates ikke i vigslingsgudstjenesten, selv om gudstjenesten feires under fastetiden, og synges helst i fullstendig form.

II. Vigsling ved lesning og bønn

8 | Lesning og bønn

Biskopen går for alteret.
Menigheten sitter under lesningene og bønnene.

Under lesningene og bønnene er biskop/liturg vendt mot menigheten og stedet som det leses fra.
Biskop/liturg kan også be bønnene fra de angitte stedene i rommet.

Innledende bønn

B vendt mot menigheten | La oss be.

B vendt mot alteret | Gud, velsign denne kirken/dette kirkerommet og alle som kommer hit. Gjør den/det til et sted for tro og tilhørighet.

Salmevers eller annen musikk

Klokkene

Her kan følge lesning og bønn for klokkene.

Lesning

ML | Jesus sier: Den som kommer til meg og hører mine ord og gjør det de sier, jeg skal vise dere hvem han ligner. Han ligner et menneske som skulle bygge et hus, og som gravde dypt og la grunnmuren på fjell. Da flommen kom, brøt elven mot huset, men kunne ikke rokke det, for det var godt bygd. LUK 6, 47-48

Bønn

B/ML | La oss be:
Gud, la disse klokkene forkynne din kjærlighet.
La dem kalle oss sammen i gode og onde dager.
La dem lyde om det evige liv.

Salmevers eller annen musikk

Tekstleser og den som ber bønnen kan gå til inngangsdøren.

Inngangsdør

Lesning

ML | Det står skrevet i Første Kongebok i det 8. kapittel:

[Da templet i Jerusalem skulle vigsles] ~~Så~~ sto Salomo for Herrens alter midt foran hele Israels menighet. Han bredte hendene sine ut mot himmelen og sa: Herre, Israels Gud! Det er ingen Gud som du, verken oppe i himmelen eller her nede på jorden.

Men bor Gud virkelig på jorden? Se, himmelen og himlers himmel kan ikke romme deg, langt mindre dette huset som jeg har bygd!

La dine øyne våke over dette huset natt og dag, over det stedet der du har lovet at navnet ditt skal bo.

Da skal alle folkeslag på jorden vite at Herren er Gud, han og ingen annen. 1. KONG 8, 22-23A.27.29A.60

Bønn

B/ML | Gud, kom med din hellige Ånd og åpne våre hjerter.

Salmevers eller annen musikk

Tekstleser og den som ber bønnen kan gå til midtgangen.

Skipet

Lesning

ML | Det står skrevet hos evangelisten Matteus, i det 18. kapittel:

Jesus sier: Hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem. MATT 18, 20

Bønn

B/ML | Gud, du er midt iblant oss. Gjør oss til en bolig for ditt nærvær.
La dette huset/dette rommet være et sted for tilhørighet og trygghet for alle som kommer hit.

Salmevers eller annen musikk

Tekstleser og den som ber bønnen kan gå til prekestolen.

Prekestol

Lesning

ML | Det står skrevet hos evangelisten Matteus i det 4. kapittel:

Jesus svarte: «Det står skrevet: Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som kommer fra Guds munn.» MATT 4, 4

Bønn

Under bønnen kan tekstbok eller bibel løftes.
B/ML | Gud, du er Ordet fra evighet som ble menneske.
La evangeliet lyde klart og rent fra denne prekestolen.

Salmevers eller annen musikk

Tekstleser og den som ber bønnen kan gå til alteret.

Alter

Lesning

ML | Det står skrevet i Paulus' første brev til menigheten i Korint i det 10. kapittel:

Velsignelsens beger som vi velsigner, gir det ikke del i Kristi blod? Brødet som vi bryter, gir det ikke del i Kristi kropp? Fordi det er ett brød, er vi alle én kropp. For vi har alle del i det ene brød. 1 KOR 10, 16-17

Bønn

Under bønnen kan disk og kalk løftes.
B/ML | Gud, du tar imot våre bønner, våre sorger og gleder.
Du møter oss i nattverdens mysterium.
La dette alteret være et sted der vi får del i livets brød og velsignelsens beger.

Salmevers eller annen musikk

Tekstleser og den som ber bønnen kan gå til orgelet eller annet fast instrument.

Orgel eller annet fast instrument

Lesning

ML | Det står skrevet i Salmenes bok, salme 150:

Lovsyng Gud i hans helligdom! Lov ham med gjallende horn. Lov ham med harpe og lyre. Alt som har ånde, skal love Herren. SALME 150, 1A.3.6

Bønn

B/ ML | Gud, du som lar lovsang lyde fra småbarns og spedbarns munn,
la oss spille og synge med kraft og glede,
og fylle denne kirken/dette kirkerommet med ny sang.

Salmevers eller annen musikk

Tekstleser og den som ber bønnen kan gå til døpefonten.

Døpefont

Lesning

ML | Det står skrevet i evangeliet etter Matteus, i det 28. kapittel:

Jesus [trådte fram og] talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» MATT 28, 18-20

Bønn

Dåpsvann kan helles i døpefonten under bønnen.

B/ ML | Gud, du gir liv og ånd til stadig nye slekter.
Takk for at dåpens vann er en nådens kilde.
La de som døpes i denne døpefonten reises opp til det nye livet med Jesus Kristus.
I Jesu Kristi navn. Amen.

Salmevers eller annen musikk

Dersom biskopen har bedt bønnene rundt i rommet, går biskopen nå til alteret.

Avsluttende bønn

B | Gud, la denne kirken/dette kirkerommet og alt som hører til i den/det bli til glede, trøst og fellesskap, så det som skjer på dette helligstedet kan forkynne dine storverk, skape fred, vitne sant og bygge rettferd.

Gud, vi ber

A | Amen

Salmevers eller annen musikk

Alle som har lest tekst og bedt bønner setter seg under dette salmeverset.

III. Evangelium

9 | Hallelujaomkved og evangelielesning

Halleluja

Evangelielesning

L/ML | Det står skrevet i evangeliet etter ...

Lesningen avsluttes med:
L/ML | Slik lyder det hellige evangelium.

Respons

10 | Preken

Biskopen preker over evangelieteksten eller annen høvelig tekst.

Prekenen kan avsluttes med en av disse lovprisningene:
B | Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.

Eller
B | Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd: Vår skaper, frigjører og livgiver.

Etter prekenen følger musikk. Dersom det er nytt/nye instrument(er) til vigslingen, kan det med fordel synliggjøres her. Hvis det ikke er instrumenter i kirken, synges en a cappella-sang eller et korstykke.

Vigslingsgudstjenesten forsetter etter lokal grunnordning til ledd 23 | Slutningsord.

23 | Slutningsord

B | Kjære menighet. Denne kirken og alt som hører til i den er nå tatt i bruk. Ved Guds ord og bønn er det vigslet og helliget. Fred være med dette hus og med alle som går inn og ut av det.

Slutningsordene avsluttes med:
I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn: Vår skaper, frigjører og livgiver.

Her kan følge:
B | La oss gå i fred,
A | i Jesu Kristi navn.

Eller
B | Gå i fred. Tjen Herren med glede.

24 | Postludium/Utgangsprosesjon

Liturger og medvirkende går ut i prosesjon.
Utgangsprosesjonen markerer avslutningen av gudstjenesten før en eventuell samling i kirkerommet med hilsner.

Ordning for vigsling av kyrkjebygg

1. Det er biskopen som tillyser og er ansvarleg for vigsligsgudstenesta. Biskopen er hovudliturg og leier vigslingsgudstenesta frå byrjing til slutt.

2. Ordning for vigsling av kyrkjebygg følgjer Ordning for hovudgudsteneste med dei endringar som går fram i det som her følgjer. Kyrkjebygg og inventar vert vigsla gjennom heile gudstenesta, ved å verta teke i bruk, ved lesing og bøn.

3. Under ledd 2 | Inngangssalme, går prosesjonen inn i kyrkja under preludiet. Under prosesjonen kan alle klokkene ringja, eller det kan kimast.

   Prosesjonskrossen vert boren fremst i prosesjonen. Lys, tekstbok, dåpskanne med vatn, disk og kalk med brød og vin, vert også bore inn. Ein kan også bera inn andre deler av interiøret dersom ein finn det føremålstenleg, slik som tekstilar og høveleg teknisk utstyr. Liturgiske objekt vert sette på plass der dei skal brukast.

4. Eit representativt utval frå kyrkjelyden kan vera medliturgar og tekstlesarar.

5. I ledd 8 kan tekstar og bøner utelatast, bytast eller leggjast til. Rekkefølgja kan også endrast. Dette gjeld dersom særskilte omsyn tilseier det, slik som korleis kyrkjerommet er bygt, inndelt og vert brukt, om det er orgel eller andre faste instrument, tekstilar eller andre objekt som kan framhevast.

6. Under ledd 8 syng ein eitt eller to salmevers etter kvar av lesingane og bønene. Ein kan syngja frå same eller fleire høvelege salmar. Det kan også høva med korsong eller annan musikk mellom bøn og lesing, alt etter dei lokale forholda.

7. Ein kan gå til aktuelle stader i rommet under ledd 8. Men ein kan også be alle bøner frå altar eller lesepult.

   - Tekstlesaren kan lesa tekstane frå lesepulten eller frå annan stad (til dømes inngangsdøra, preikestolen etc.).
   - Ein kan be bønene ved altaret eller på annan oppgitt stad.

8. Utgangsprosesjonen i ledd 24 markerer avslutninga av gudstenesta før ei eventuell samling med helsingar i kyrkjerommet.

I. Samling

1 | Førebuing

Klokkene ringjer.

2 | Inngangssalme

Prosesjonen går inn under inngangssalmen eller ein bibelsk salme med høveleg kyrkjelydsomkved.
Under prosesjonen kan det ringjast med alle klokker eller det kan kimast.
Kyrkjelyden står medan prosesjonen går inn, under inngangssalmen og fram til etter ledd 3, Helsing.

3 | *Helsing

Helsinga vert halden frå lesepulten eller annan høveleg stad.

B/L | Nåde vere med dykk og fred frå Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

ELLER
B/L| Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærleik og Den heilage andes samfunn vere med dykk alle.

ELLER
B/L| I namnet åt Faderen og (+) Sonen og Den heilage ande.

ELLER
B/L| I namnet åt Faderen og (+) Sonen og Den heilage ande: Vår skapar, frigjerar og livgjevar.

Inngangsorda held fram:
All jorda er full av Guds herlegdom. Dette huset vert i dag vigsla til ein heilag stad for Gud og menneske.

Kyrkjelyden set seg.

4 | Samlingsbøn

Følgjande samlingsbøn kan lesast frå lesepulten eller annan høveleg stad.

L/ML| Lat oss be:

Gud, vi er her saman for ditt andlet.
I skuggen av dine venger søkjer menneskeborna ly.
I denne kyrkja/dette kyrkjerommet skal vi høyra ordet ditt og feira dåp og nattverd.
Lat dette vera ein heilag stad der menneske møter din nåde og di sanning.
Hos deg er livsens kjelde. I ditt lys ser vi lys.
Kom med din Ande til alle som søkjer deg og denne kyrkja.
Gud, vi ber,
A| Amen.

5 | Syndsvedkjenning

Kjem her eller som ledd 14, jamfør lokal grunnordning.

6 | Bønerop KYRIE og 7 | Lovsong GLORIA

Gloria skal vera med i vigslingsgudstenesta jamvel om gudstenesta vert feira i fastetida. Gloria skal helst syngjast i fullstendig form.

II. Vigsling ved lesing og bøn

8 | Lesing og bøn

Biskopen går for altaret.
Kyrkjelyden sit under lesinga og bønene.

Under lesing og bøn er biskop/liturg vend mot kyrkjelyden og den staden der det vert lese frå.
Biskop/liturg kan også be bønene frå dei aktuelle stadene i rommet.

Innleiande bøn

B vend mot kyrkjelyden | Lat oss be!

B vend mot altaret | Gud, velsign denne kyrkja/dette kyrkjerommet og alle som kjem hit. Lat henne / det vera ein stad for å tru og å høyra til.

Del av salme eller annan musikk

Tekstlesar og den som ber bøna, kan gå til inngangsdøra.

Klokkene

Her kan det koma lesing og bøn for klokkene.

Lesing

ML| Jesus seier: Den som kjem til meg og høyrer orda mine og gjer det dei seier, eg skal visa dykk kven han er lik. Han er lik eit menneske som ville byggja eit hus, og som grov djupt og la grunnmuren på fjell. Då flaumen kom, braut straumen mot huset, men kunne ikkje rikka det, for det var godt bygd. Luk 6, 47-48

Bøn

B/ML| Lat oss be:
Gud, lat desse klokkene forkynna din kjærleik.
Lat dei kalla oss saman i gode og vonde dagar.
Lat dei lyda det evige livet.

Del av salme eller annan musikk

Tekstlesar og den som ber bøna, kan gå til inngangsdøra.

Inngangsdør

Lesing

ML| Det står skrive i Første Kongebok i det åttande kapittelet:

[Då tempelet i Jerusalem skulle vigslast] ~~Så~~ stod Salomo fram for Herrens altar midt framfor heile Israels forsamling. Han breidde hendene ut mot himmelen og sa: Herre, Israels Gud! Det finst ingen Gud som du, korkje oppe i himmelen eller her nede på jorda.

Men bur Gud verkeleg på jorda? Sjå, himmelen og himlars himmel kan ikkje rømma deg, langt mindre dette huset som eg har bygd!

Hald auga dine opne over dette huset natt og dag. Vak over den staden der du har lova at namnet ditt skal bu.

Då skal alle folk på jorda sanna at Herren er Gud, han og ingen annan.1. KONG 8, 22-23A.27.29A.60

Bøn

B/ML| Gud, kom med din heilage Ande og opna hjarta våre!

Del av salme eller annan musikk.
Tekstlesaren og den som ber bøna, kan gå til midtgangen.

Skipet

Lesing

ML| Det står skrive hos evangelisten Matteus i det attande kapittelet:

Jesus seier: For der to eller tre er samla i mitt namn, der er eg midt iblant dei. MATT 18, 20

Bøn

B/ML| Gud, du er midt iblant oss. Gjer oss til ein bustad for ditt nærvær.
Lat alle som kjem til dette huset/rommet oppleva tryggleik og fellesskap!

Del av salme eller annan musikk
Tekstlesar og den som ber bøna, kan gå til preikestolen.

Preikestol

Lesing

ML| Det står skrive hos evangelisten Matteus i det fjerde kapittelet:

Jesus svara: «Det står skrive: Mennesket lever ikkje av brød åleine, men av kvart ord som går ut frå Guds munn.» MATT 4, 4

Bøn

Under bøna kan tekstbok eller bibel løftast.
B/ML| Gud, du er Ordet frå æva som vart menneske.
Lat evangeliet lyda klårt og reint frå denne preikestolen.

Del av salme eller annan musikk

Tekstlesar og den som ber bøna, kan gå til altaret.

Altar

Lesing

ML| Det står skrive i Paulus sitt første brev til kyrkjelyden i Korint, i det tiande kapittelet.

Velsigningsbegeret som vi velsignar, gjev det ikkje del i Kristi blod? Brødet som vi bryt, gjev det ikkje del i Kristi kropp? Fordi det er eitt brød, er vi alle éin kropp. For vi har alle del i det eine brødet. 1 KOR 10, 16-17

Bøn

Under bøna kan disk og kalk løftast.
B/ML| Gud, du tar imot våre bøner, våre sorger og våre gleder. Du møter oss gjennom mysteriet i nattverden. Lat dette altaret vera ein stad der vi får del i livsens brød og velsignelsesbegeret.

Del av salme eller annan musikk

Tekstlesar og den som ber bøna, kan gå til orgelet eller anna fast instrument.

Orgel eller anna fast instrument

Lesing

ML| Det står skrive i Salmane (i Det gamle testamentet), Salme 150:

Lovsyng Gud i hans heilagdom! Lov han med gjallande horn. Lov han med harpe og lyre. Alt som har ande, skal lova Herren. SALME 150, 1A.3.6

Bøn

B/ ML| Gud, du som lar lovsongen tona frå munnen til småborn og spedborn,
lat oss spela og syngja med kraft og glede og fylla denne kyrkja/ dette kyrkjerommet med ny song.

Del av salme eller annan musikk

Tekstlesar og den som ber bøna, kan gå til døypefonten.

Døypefont

Lesing

ML| Det står skrive i evangeliet etter Matteus, i det tjueåttande kapittelet:

Då steig Jesus fram og tala til dei: «Eg har fått all makt i himmelen og på jorda. Gå difor og gjer alle folkeslag til læresveinar: Døyp dei til namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande og lær dei å halda alt det som eg har bode dykk. Og sjå, eg er med dykk alle dagar så lenge verda står.» MATT 28, 18-20

Bøn

Ein kan hella dåpsvatn i døypefonten under bøna.
B/ ML| Gud, du gir liv og ånd til stadig nye slekter.
Takk for at dåpsvatnet er ei nådekjelde.
Lat dei som vert døypte ved denne døypefonten, verta reiste opp til det nye livet med Jesus Kristus. I Jesu Kristi namn. Amen.

Del av salme eller annan musikk

Dersom biskopen har bedt bønene kringom i rommet, går biskopen no til altaret.

Avsluttande bøn

B| Gud, lat denne kyrkja / dette kyrkjerommet og alt som høyrer til her, bli til glede, trøyst og fellesskap, så det som skjer på denne heilage staden kan bera bod om dine storverk, skapa fred, vitna sant og byggja rettferd.

Gud, vi ber

A| Amen

Del av salme eller annan musikk

Alle som har lese tekst og bedt bøner set seg under denne salmesongen eller musikken. Dersom det er dåp i gudstenesta, kan dette musikalske leddet bytast ut med dåpssalme.

III. Evangelium

9 | Hallelujaomkved og lesing av evangeliet

Halleluja

Lesing av evangeliet

L/ML | Det står skrive i evangeliet etter …

Lesinga vert avslutta med:
L/ML| Slik lyder det heilage evangeliet.

Respons

10 | Preike

Biskopen held ei preike over evangelieteksten eller annan høveleg bibeltekst.

Preika kan avsluttast med ei av desse lovprisingane:
B | Ære vere Faderen og Sonen og Den heilage ande, som var og er og blir éin sann Gud frå æve til æve.

Eller:
B | Ære vere Faderen og Sonen og Den heilage ande: Vår skapar, frigjerar og livgjevar.

Etter preika følgjer musikk. Dersom det er eit nytt / nye instrument til vigslinga, kan det/dei med fordel få lyda her. Dersom det ikkje er instrument i kyrkja, syng ein a cappella eller lyttar til korsong.

Vigslingsgudstenesta held fram etter lokal grunnordning til ledd 23| Slutningsord.

23 | Sluttord

B | Kjære kyrkjelyd! Denne kyrkja (dette kyrkjerommet) og alt som høyrer til i den (det) er no teke i bruk; vigsla og helga ved Guds ord og bøn. Fred vere med dette huset (rommet) og med alle som går inn og ut her!

Sluttorda vert avslutta med:
I namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande: Vår skapar, frigjerar og livgjevar.

Her kan følgja:
B | Lat oss gå i fred,
A | i Jesu Kristi namn.

Eller:
B | Gå i fred! Ten Herren med glede!

24 | Postludium/Utgangsprosesjon

Liturgar og medverkande går ut i prosesjon.
Utgangsprosesjonen markerer avslutninga av gudstenesta før ei eventuell samling i kyrkjerommet etterpå med helsingar.

DEN NORSKE KIRKE

GRUNNSTEINSNEDLEGGELSE

Følgende ordning kan benyttes, eventuelt med nødvendige tilpasninger, avhengig av om det først har vært gudstjeneste eller ikke.

Grunnsteinsnedleggelse forrettes av biskopen eller den biskopen bemyndiger. Representanter for menigheten, kommunen/byggherren, byggmesteren/hovedentreprenøren og håndverkerne innbys til å ta del i høytideligheten.

1 | Musikk til samling

2 | Innledning

Soknepresten eller lederen i byggekomiteen kan innlede ganske kort.

3 | Salme

4 | Bønn og skriftlesning

L | La oss be:

Gud, velsign dette stedet, vern arbeidet med denne vår kirke og de som er satt til å arbeide her. Gi oss å bygge vårt fellesskap og hele vår kirke på den ene sanne grunnvoll, Jesus Kristus vår Herre.

A | Amen

Én eller flere av følgende tekster leses, eventuelt med denne eller en lignende innledning:

Kirken er Kristi kropp i verden og alle døpte er en del av den verdensvide kirken.

Den bygning vi i dag legger grunnsteinen til, skal tjene vår/(navnet nevnes) menighet, når vi i Jesu navn samles om Ord og sakrament.

A
Det står skrevet i Salmenes bok, Salme 84:

Hvor elskelige dine boliger er, Herre Sebaot!
Mitt indre lengtet, ja, fortærtes av lengsel
etter Herrens forgårder.
Nå jubler hjerte og kropp mot den levende Gud.

Spurven har funnet et hjem,
svalen har fått seg et rede
hvor den kan legge sine unger,
ved dine altere, Herre Sebaot,
min konge og min Gud.

Salige er de som bor i ditt hus,
de skal alltid love deg. SALME 84,2-5

B
Det står skrevet i Salmenes bok, Salme 118:

Steinen som bygningsmennene vraket,
er blitt hjørnestein.
Dette er Herrens eget verk,
underfullt er det i våre øyne.
Dette er dagen som Herren har gjort;
la oss juble og glede oss på den! SALME 118,22-24

C
Det står skrevet i Paulus' første brev til menigheten i Korint i det 3. kapittel:

Vi er Guds medarbeidere, og dere er Guds åkerland, Guds bygning. I kraft av den nåde Gud har gitt meg, la jeg grunnvollen som en klok byggmester; en annen bygger videre. Men hver enkelt må være nøye med hvordan han bygger. Ingen kan legge noen annen grunnvoll enn den som alt er lagt, Jesus Kristus. 1 KOR 3,9-11

D
Det står skrevet i Peters første brev i det 2. kapittel:

Kom til ham, den levende steinen, som ble vraket av mennesker, men er utvalgt og dyrebar for Gud, og bli selv levende steiner som bygges opp til et åndelig hus! Bli et hellig presteskap og bær fram åndelige offer, som Gud tar imot med glede ved Jesus Kristus. For det heter i skriftordet:

> Se, på Sion legger jeg en hjørnestein,
> utvalgt og dyrebar;
> den som tror på ham,
> skal ikke bli til skamme. 1 PET 2,4- 6

5 | Tale

6 | Trosbekjennelse

L | La oss bekjenne vår hellige tro.

A | Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

**Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den hellige ånd, født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet,
fór ned til dødsriket, stod opp fra de døde tredje dag,
fór opp til himmelen, sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.**

**Jeg tror på Den hellige ånd, en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn, syndenes forlatelse, legemets oppstandelse og det
evige liv. Amen.** DEN APOSTOLISKE TROSBEKJENNELSE

7 | Salme eller korsang

8 | Grunnsteinsnedleggelse

9 | Herrens bønn

L | La oss be Herrens bønn.

**A | Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt
og makten og æren i evighet.
Amen.**

10 | Velsignelse

L | Ta imot velsignelsen.

L | Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ✠

A | **Amen**.

11 | Salme

GRUNNSTEINSNEDLEGGING

Denne ordninga kan nyttast, eventuelt med naudsynleg tilmåting, alt etter om det fyrst har vore gudsteneste eller ikkje.

Biskopen eller den biskopen set til det, står for grunnsteinsnedlegginga. Representantar for kyrkjelyden, kommunen/byggherren, byggmeisteren/hovudentreprenøren og for handverkarane vert innbedne til høgtida.

1 | Musikk til samling

2 | Innleiing

Soknepresten eller leiaren i byggekomiteen kan ha ei stutt innleiing.

3 | Salme

4 | Bøn og skriftlesning

L | Lat oss be:

Gud, velsign denne staden, vern arbeidet med denne kyrkja vår og dei som er sett til å arbeide her. Gjev at vi bygger fellesskapet vårt og heile kyrkja vår på den eine sanne grunnvollen, Jesus Kristus vår Herre.

A | Amen

Ein eller fleire av tekstane nedanfor vert lesne, eventuelt med denne innleiinga eller ei som liknar:

Kyrkja er Kristi kropp i verda og alle døypte er ein del av den verdsvide kyrkja.

Den bygnaden vi i dag legg grunnsteinen til, skal tene vår/(navnet nevnes) kyrkjelyd, når vi i Jesu namn er samla om Ord og sakrament.

A
Det står skrive i Salmane, Salme 84:

Kor elskelege dine bustader er, Herre Sebaot!
Mitt indre lengta, ja, tærtest bort av lengsel
etter Herrens føregardar.
No jublar hjarte og kropp mot den levande Gud.

Sporven har funne ein heim,
svala har fått seg eit reir

der ho kan leggja sine ungar,
ved dine altar, Herre Sebaot,
min konge og min Gud.

Sæle er dei som bur i ditt hus,
dei skal alltid lova deg. SALME 84,2-5

B
Det står skrive i Salmane, Salme 118:

Steinen som bygningsmennene vraka,
har vorte hjørnestein.
Dette er Herrens eige verk,
underfullt er det i våre auge.
Dette er dagen som Herren har gjort;
lat oss jubla og gleda oss no! SALME 118,22-24

C
Det står skrive i Paulus' fyrste brev til kyrkjelyden i Korint i det 3. kapitlet:

Vi er Guds medarbeidarar; de er Guds åkerland, Guds bygning. Etter den nåde Gud har gjeve meg, har eg lagt grunnvoll som ein klok byggmeister, og andre byggjer oppå. Men kvar einskild må vera nøye med korleis han byggjer. For ingen kan leggja ein annan grunnvoll enn den som alt er lagd, Jesus Kristus. 1 KOR 3,9-11

D
Det står skrive i Peters fyrste brev i det 2. kapitlet:

Kom til han, den levande steinen, som vart vraka av menneske, men som er utvald og kosteleg for Gud. Ver de òg levande steinar. Bli oppbygde til eit åndeleg hus, til eit heilagt presteskap, og ber fram åndelege offer, som Gud tek imot med glede, ved Jesus Kristus. For det heiter i skriftordet:

> Sjå, på Sion legg eg ein hjørnestein,
> utvald og kosteleg;
> den som trur på han,
> skal ikkje bli til skamme. 1 PET 2,4-6

5 | Tale

6 | Truvedkjenning

L | Lat oss vedkjennast vår heilage tru.

A | Eg trur på Gud Fader, den allmektige, som skapte himmel og jord.

Eg trur på Jesus Kristus,
Guds einborne Son, vår Herre,
som vart avla ved Den Heilage Ande, fødd av Maria møy,
pint under Pontius Pilatus,
vart krossfest, døydde og vart gravlagd, f6r ned til dødsriket,
stod opp frå dei døde tredje dagen, f6r opp til himmelen,
sit ved høgre handa åt Gud, den allmektige Fader, skal koma att derifrå
og døma levande og døde.

Eg trur på Den Heilage Ande, ei heilag, allmenn kyrkje,
eit samfunn av dei heilage, forlating for syndene,
oppstoda av lekamen og evig liv. Amen. DEN APOSTOLISKE TRUVEDKJENNINGA

7 | Salme eller korsong

8 | Nedlegging av grunnsteinen

9 | Herrens bøn

L | Lat oss be Herrens bønn.

A | Vår Far i himmelen!
Lat namnet ditt helgast.
Lat riket ditt koma.
Lat viljen din råda på jorda slik som i himmelen.
Gjev oss i dag vårt daglege brød,
og tilgjev oss vår skuld,
slik vi òg tilgjev våre skuldnarar.
Og lat oss ikkje koma i freisting,
men frels oss frå det vonde.
For riket er ditt,
og makta og æra i all æve.
Amen

10 | Velsigning

L | Tak imot velsigninga.

L | Herren velsigne deg og vare deg.
Herren late sitt andlet lysa over deg og vere deg nådig.
Herren lyfte sitt åsyn på deg og gjeve deg fred. ✠

A| Amen

11 | Salme

DEN NORSKE KIRKE

Avvigsling av kirkebygg

1. Kirkebygg/kirkerom og fast inventar avvigsles ved gudstjenesten som helhet. Gudstjenesten forrettes av biskopen eller den biskopen bemyndiger og følger Ordning for hovedgudstjeneste så langt det er hensiktsmessig.

2. Når det er ringt sammen, går prosesjonen inn i kirken/kirkerommet under preludiet. Under prosesjonen kan det ringes med alle klokker.

3. Som ledd 4 | Samlingsbønn benyttes følgende bønn:

   L | Gud, vi er sammen for ditt ansikt.
   I skyggen av dine vinger søker menneskebarna ly.
   Hos deg er livets kilde. I ditt lys ser vi lys.
   Kom med din Ånd til alle som søker deg.
   Gud, vi ber.

   A | **Amen**.

4. På egnet sted i gudstjenesten bes følgende takkebønn:

   L | Gud, i dette hellige rommet har vi vært sammen for ditt ansikt.
   Her har vi tatt imot ditt ord og feiret dåp og nattverd.
   Vi har vært samlet i glede og sorg, i stillhet og sang.
   Vi takker for alle menneskene som har vært her
   og for alt det gode som har skjedd i denne kirken/kirkerommet.

5. Gudstjenestens ledd 26 | Utsendelse får følgende utforming:

   L | Kjære menighet. Denne kirken/dette kirkerommet og alt som hører til den er nå ikke lenger vigslet til kirkelig bruk.

   L | La oss gå i fred,
   A | i Jesu Kristi navn.

6. Utgangsprosesjonen markerer avslutning av gudstjenesten før en eventuell samling i kirkerommet med hilsener. Lys på alteret kan slukkes. Prosesjonskors bæres først i utgangsprosesjonen. Andre gjenstander som bæres ut kan være lys, tekstbok, dåpskanne, disk og kalk, og annet som signaliserer hva rommet er blitt brukt til. Det ringes med alle klokker.

Avvigsling av kyrkjebygg

1. Kyrkjebygg/kyrkjerom og fast inventar vert avvigsla gjennom gudstenesta som heilskap. Gudstenesta vert forretta av biskopen eller den biskopen gjev fullmakt, og følgjer Ordning for hovudgudsteneste så langt det er tenleg.

2. Når det er ringt saman, går prosesjonen inn i kyrkja/kyrkjerommet under preludiet. Under prosesjonen kan det ringast med alle klokkene.

3. Som ledd 4 | Samlingsbøn nyttar ein følgjande bøn:

   L | Gud, vi er samla for ditt andlet.
   I skuggen av dine venger søkjer menneskeborna ly.
   Hos deg er livsens kjelde. I ditt lys ser vi lys.
   Kom med din Ande til alle som søkjer deg.
   Gud, vi ber.

   A | **Amen**.

4. På høveleg stad i gudstenesta ber ein denne takkebøna :

   L | Gud, i dette heilage rommet har vi vore samla for ditt andlet.
   Her har vi teke imot ditt ord og feira dåp og nattverd.
   Vi har vore samla i glede og sorg, i stille og song.
   Vi takkar for alle menneska som har vore her
   og for alt det gode som har skjedd i denne kyrkja/kyrkjerommet.

5. Gudstenesteledd 26 | Utsending vert utforma slik:

   L | Kjære kyrkjelyd. Denne kyrkja/dette kyrkjerommet og alt som høyrer til henne er no ikkje lenger vigsla til kyrkjeleg bruk.

   L | Lat oss gå i fred,
   A | i Jesu Kristi namn.

6. Utgangsprosesjonen markerer avslutning av gudstenesta før ei eventuell samling med helsingar i kyrkjerommet med helsingar. Ljos på altaret kan sløkkjast. Prosesjonskrossen vert boren først i utgangsprosesjonen. Andre gjenstandar som vert borne ut kan vere ljos, tekstbok, dåpskanne, disk og kalk, og anna som signaliserer kva rommet har vore brukt til. Det vert ringt med alle klokkene.

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Oda Holten	421	26/00065-10	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
47/26	Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjïelteraerie 2024-2027	21.10.2026

Orienterings- og referatsaker 21.10.2026

Saksordfører: Jon Fredrik Skauge

Vedlegg:
Ungdomsrådet i Nidaros - referat 22.september 2026
Tilsettinger og vakanser per oktober 2026

Saksorientering

1. Orienteringer fra bispedømmerådets leder.

2. Orienteringer fra biskopen.

3. Orienteringer fra stiftsdirektøren, se vedlegg:
   - Ungdomsrådet i Nidaros - referat 22.september 2026
   - Tilsettinger og vakanser per oktober 2026

4. Orienteringer fra bispedømmerådets representant i Kirkerådet

Forslag til vedtak

De fremlagt sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE
Nidaros bispedømmeråd
Nidarosen bæspatjïelteraerie

Referat

Vår dato
25.09.2026

Vår referanse
26/01075-5

Vår saksbehandler
Kristine Bratseth-Kiplesund

Til

Kopi til

Ungdomsrådet i Nidaros - referat 22.september 2026

Til stede: Georg Hofstad, Malin Beatrix Reitan Olufsen, Liv Marie Rødde Paulsen, Espen Aukan Pedersen og Kristine Bratseth-Kiplesund (sekretær)

Ikke til stede: Pernille Hoel, Victoria Fossum, Kristina Undlien, Katja Wynne Sandø

SAKSLISTE

01/03/26-27 GODKJENNING AV INNKALLING

02/03/26-27 FORBEREDELSER TIL VISITAS

- Legge en plan for morgendagen. Fordele oppgaver mellom rådet.
- Rådet fordeles på alle grupper. To og to ungdomsledere sammen. Grupper på fem.

03/03/26-27 VEDTA PROTOKOLL OG SAK ETTER UT26

- Protokoll ble vedtatt 22. september 2026.
- Georg jobber videre med sak, og tar dette med inn i neste rådsmøte (27.oktober).

04/03/26-27 STARTE PLANLEGGING AV UT27

- Dato: 20.-21. februar (landet med Herborg)
- Hvor: Tempe? Hoeggen hvis ikke er ferdig i Tempe.
- Knut Nordeide dersom det ikke er landet u-kirkeprest.

05/03/26-27 EVENTUELT

- Arrangement med U-kirka 2. desember kl.17.30-21.00. Sang og salmekveld i Hoeggen kirke. Starter med grøt og pepperkakebaking, før salmekveld og korssamling.
    - Ungdomsrådet ønsker å bruke arrangementet til å bygge nettverk.
    - Georg, Espen og Malin er med inn i planleggingen.

Liv Marie orienterer fra Dnku:

- UKM har endret tittel på årets tema: «alle fortjener et kristent fellesskap».
- Rådet kan komme med innspill rundt høring for kirkelig undervisning og læring ”unge voksne”.

Tilsettinger og vakanser per oktober 2026

Orientering til Nidaros bispedømmeråd ons 21. oktober

Innledning:

Vedlagte tabeller gir oversikt over tilsettinger så langt i 2026 samt stillinger som er vakante men i flere tilfeller dekket med vikar.

Tilsettinger:

Fornavn (*)	Etternavn (*)	Stilling (NO*)	Org.enhet (*)	Ansattdato stil
Wenche Kristine	Dahle	Sokneprest	Den norske kirke i Melhus	01.01.2026
Anna	Gyllenbielke	Prestevikar	Den norske kirke i Midtre Gauldal	01.05.2026
Sven	Becker	Prost	Den norske kirke i Namsos	01.04.2026
Astrid	Bergslid	Prestevikar	Den norske kirke i Namsos	01.07.2026
Sigrun-Olise Vågø	Kjørseng	Prestevikar	Den norske kirke i Nærøysund	01.10.2026
Fredrik Johan	Sletbakk	Prestevikar	Den norske kirke i Orkland	01.08.2026
Sissel	Muan	Sokneprest	Den norske kirke i Orkland	01.01.2026
Hilde	Styrvoll	Ekstern	Den norske kirke i Stjørdal	01.01.2026
Even Lynne	Amundsen	Kapellan	Den norske kirke i Stjørdal	17.08.2026
Marie	Farstad	Spesialprest	Den norske kirke i Trondheim - domprostiet	01.09.2026
Lea Benedicte	Waage	Kapellan	Den norske kirke i Trondheim - Heimdal og Byås	03.08.2026
Beate Iren	Lerdahl	Prostiprest	Den norske kirke i Trondheim - Strinda	01.07.2026
Anne Guro	Lundemo	Sokneprest	Den norske kirke i Trondheim - Strinda	03.08.2026
Randi Lervåg	Tokle	Rådgiver	Den norske kirke i Trondheim - Strinda	03.08.2026
May	Slettan	Sokneprest	Den norske kirke i Ørland	01.01.2026
Allan Oliver	Åsmo	Kapellan	Den norske kirke i Ørland	01.02.2026
Andrea	Walters	Prestevikar	Den norske kirke i Åfjord	01.02.2026

Vakanser:

Sørsamisk menighetsråd - SÅR	Vakanse	Stilling ledig fra 01.01.2027	100
Nidaros domprosti	Vakanse	Kapellan	100
Trondheim prosti	Vakanse	kap Byåsen	100
Trondheim prosti	Vakanse	kap SSB	100
Trondheim prosti	Vakanse	U-krk, UV prest	100
Trondheim prosti	Vakanse	spr Nidelven	100
Trondheim prosti	Vakanse	kap Tiller	100
Fosen prosti	Vakanse	spr Stadsbygd og Sør-Stjørna	100
Orkdal prosti	Vakanse	spr Heim	100
Orkdal prosti	Vakanse	spr Hitra	100
Gauldal prosti	Vakanse	spr Røros	100
Stiklestad prosti	Vakanse	spr Vuku	100
Stiklestad prosti	Vakanse	spr Steinkjer	100
Stiklestad prosti	Vakanse	spr Steinkjer	100
Stiklestad prosti	Vakanse	prostipr Stiklestad	100
Stiklestad prosti	Vakanse	Inderøy	20

Namdal prosti	Vakanse	spr Namsos	100
Namdal prosti	Vakanse	spr Grong	100
Namdal prosti	Vakanse	Flatanger	100
Namdal prosti	Vakanse	Namskogan	80
Namdal prosti	Vakanse	Namdalseid	50
		Sum årsverk vakante stillinger	**1950**
		Sum årsverk Nidaros 2027	**13630**